

Socialutskottets betänkande 2021/22:SoU19

Socialtjänstens arbete m.m.

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen ska rikta tre tillkännagivanden till regeringen med anledning av motionsyrkanden som rör socialtjänstens arbete, bistånd och försörjningsstöd samt våld i nära relationer. Tillkännagivandena gäller koordinatorstöd och fast myndighetskontakt för anhöriga (s. 24–25), vård och övergrepp som skett vid statliga inrättningar (s. 25) och barn i skyddat boende (s. 47–48). Utskottet föreslår att riksdagen ska avslå övriga motionsyrkanden, i flertalet fall med hänvisning till pågående arbeten och kommande förslag från regeringen.

I betänkandet finns 33 reservationer (S, M, SD, C, V, KD, L, MP). I två reservationer (S, V, MP) föreslås att riksdagen inte ska göra något tillkännagivande till regeringen om koordinatorstöd och fast myndighetskontakt för anhöriga eller om barn i skyddat boende. Betänkandet innehåller även sex särskilda yttranden (M, SD, C, V, KD, L).

Behandlade förslag

Cirka 320 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2021/22.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	4
Redogörelse för ärendet.....	8
Utskottets överväganden.....	9
Socialtjänstens arbete.....	9
Bistånd och försörjningsstöd.....	26
Våld i nära relationer.....	31
Motioner som bereds förenklat.....	49
Reservationer.....	50
1. Socialtjänstens arbete och samarbete med andra aktörer, punkt 1 (M, KD).....	50
2. Socialtjänstens arbete och samarbete med andra aktörer, punkt 1 (C).....	51
3. Socialtjänstens arbete och samarbete med andra aktörer, punkt 1 (V).....	52
4. Socialtjänstens arbete och samarbete med andra aktörer, punkt 1 (L).....	53
5. Kompetensutveckling inom socialtjänsten, punkt 2 (M).....	55
6. Kompetensutveckling inom socialtjänsten, punkt 2 (SD).....	55
7. Kompetensutveckling inom socialtjänsten, punkt 2 (C).....	57
8. Kompetensutveckling inom socialtjänsten, punkt 2 (KD).....	58
9. Kompetensutveckling inom socialtjänsten, punkt 2 (L).....	58
10. Kompetensutveckling inom socialtjänsten, punkt 2 (MP).....	59
11. Koordinatorstöd och fast myndighetskontakt, punkt 3 (S, V, MP).....	60
12. Stöd till anhöriga, punkt 4 (SD).....	60
13. Stöd till anhöriga, punkt 4 (C).....	61
14. Stöd till anhöriga, punkt 4 (L).....	62
15. Bistånd och försörjningsstöd, punkt 6 (M).....	62
16. Bistånd och försörjningsstöd, punkt 6 (SD).....	63
17. Bistånd och försörjningsstöd, punkt 6 (KD).....	64
18. Bistånd och försörjningsstöd, punkt 6 (L).....	65
19. Bistånd och försörjningsstöd, punkt 6 (MP).....	66
20. Kompletterande försörjningsstöd, punkt 7 (M, KD).....	66
21. Våld i nära relationer, punkt 8 (SD).....	67
22. Våld i nära relationer, punkt 8 (C).....	68
23. Våld i nära relationer, punkt 8 (V).....	69
24. Våld i nära relationer, punkt 8 (L).....	71
25. Hedersrelaterat våld, punkt 9 (M, KD, L).....	72
26. Hedersrelaterat våld, punkt 9 (SD).....	73
27. Barn i skyddat boende, punkt 10 (S, V).....	74
28. Övriga frågor om skyddade boenden, punkt 11 (SD).....	75
29. Övriga frågor om skyddade boenden, punkt 11 (C).....	75
30. Övriga frågor om skyddade boenden, punkt 11 (V).....	76
31. Övriga frågor om skyddade boenden, punkt 11 (L).....	77
32. Skydd till offer för prostitution, punkt 12 (C).....	78
33. Skydd till offer för prostitution, punkt 12 (V).....	79
Särskilda yttranden.....	80
1. Motioner som bereds förenklat, punkt 13 (M).....	80
2. Motioner som bereds förenklat, punkt 13 (SD).....	80

3. Motioner som bereds förenklat, punkt 13 (C).....	80
4. Motioner som bereds förenklat, punkt 13 (V)	80
5. Motioner som bereds förenklat, punkt 13 (KD).....	80
6. Motioner som bereds förenklat, punkt 13 (L).....	81
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	82
Motioner från allmänna motionstiden 2021/22	82
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet	113

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Socialtjänstens arbete

1. Socialtjänstens arbete och samarbete med andra aktörer

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:918 av Jon Thorbjörnson m.fl. (V) yrkande 3,

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 61,

2021/22:3439 av Marlène Lund Kopparklint och Betty Malmberg (båda M),

2021/22:3656 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 10,

2021/22:3765 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 1 och 2,

2021/22:3965 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 59 och 62–64,

2021/22:3972 av Juno Blom m.fl. (L) yrkande 34,

2021/22:3974 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 32,

2021/22:3977 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 22 och

2021/22:3997 av Jakob Olofsgård m.fl. (L) yrkande 48.

Reservation 1 (M, KD)

Reservation 2 (C)

Reservation 3 (V)

Reservation 4 (L)

2. Kompetensutveckling inom socialtjänsten

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:2131 av John Weinerhall (M) yrkande 4,

2021/22:2563 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 17,

2021/22:3218 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkandena 23 och 37,

2021/22:3512 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 31,

2021/22:3765 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 5,

2021/22:3810 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 3 och

2021/22:4096 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 5.

Reservation 5 (M)

Reservation 6 (SD)

Reservation 7 (C)

Reservation 8 (KD)

Reservation 9 (L)

Reservation 10 (MP)

3. Koordinatorstöd och fast myndighetskontakt

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om koordinatorstöd och fast myndighetskontakt och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3806 av Carina Ståhl Herrstedt m.fl. (SD) yrkande 21 och
2021/22:4165 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkandena 22 och 26.

Reservation 11 (S, V, MP)

4. Stöd till anhöriga

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:2682 av Sten Bergheden och Marléne Lund Kopparklint (båda M),

2021/22:3243 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 27,

2021/22:3806 av Carina Ståhl Herrstedt m.fl. (SD) yrkande 20 och

2021/22:3977 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkandena 6 och 8.

Reservation 12 (SD)

Reservation 13 (C)

Reservation 14 (L)

5. Vanvård och övergrepp som skett vid statliga inrättningar

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om vanvård och övergrepp som skett vid statliga inrättningar och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2021/22:2326 av Christer Nylander (L) yrkande 1 och

2021/22:4167 av Acko Ankarberg Johansson m.fl. (KD) yrkande 23 och avslår motion

2021/22:2326 av Christer Nylander (L) yrkande 2.

Bistånd och försörjningsstöd

6. Bistånd och försörjningsstöd

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:1720 av Nicklas Attefjord (MP),

2021/22:2169 av Margareta Cederfelt (M),

2021/22:2792 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 1,

2021/22:3152 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2021/22:3704 av Ludvig Aspling m.fl. (SD) yrkande 8,

2021/22:3965 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 23,

2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 34 och 40 samt

2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 4 och 27.

Reservation 15 (M)

Reservation 16 (SD)

Reservation 17 (KD)

Reservation 18 (L)

Reservation 19 (MP)

7. Kompletterande försörjningsstöd

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 31 och

2021/22:4198 av Michael Anefur m.fl. (KD) yrkande 26.

Reservation 20 (M, KD)

Våld i nära relationer

8. Våld i nära relationer

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:2155 av Sanne Lennström och Elin Gustafsson (båda S),
 2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkandena 2–7, 10, 21, 29 och 30,
 2021/22:2599 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 8 och 14,
 2021/22:3335 av Ann-Christin Ahlberg m.fl. (S),
 2021/22:3499 av Alireza Akhondi m.fl. (C),
 2021/22:3514 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkandena 8 och 12,
 2021/22:3520 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 32,
 2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 50, 76 och 87,
 2021/22:3810 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 51 och 52 samt
 2021/22:3973 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 30.

Reservation 21 (SD)

Reservation 22 (C)

Reservation 23 (V)

Reservation 24 (L)

9. Hedersrelaterat våld

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:2562 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkandena 12, 16–18 och 29,
 2021/22:2956 av Ann-Sofie Alm (M) yrkandena 3, 4 och 7 samt
 2021/22:3985 av Juno Blom m.fl. (L) yrkande 3.

Reservation 25 (M, KD, L)

Reservation 26 (SD)

10. Barn i skyddat boende

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om barn i skyddat boende och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2021/22:2562 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 15,
 2021/22:3652 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 2,
 2021/22:3778 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 10,
 2021/22:3810 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 46 och
 2021/22:3973 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 26 och
 avslår motionerna
 2021/22:3444 av Marléne Lund Kopparklint (M) och
 2021/22:3452 av Marléne Lund Kopparklint (M).

Reservation 27 (S, V)

11. Övriga frågor om skyddade boenden

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:718 av Eva Lindh (S),

2021/22:2562 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 14,

2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkandena 9, 11 och 12,

2021/22:3512 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 15 och 16,

2021/22:3514 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkandena 9 och 10,

2021/22:3520 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 37 och 38,

2021/22:3652 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 1,

2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 51 och 52,

2021/22:3810 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 53 och 54 samt

2021/22:3973 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 20–22.

Reservation 28 (SD)

Reservation 29 (C)

Reservation 30 (V)

Reservation 31 (L)

12. Skydd till offer för prostitution

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkande 33,

2021/22:3512 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 19,

2021/22:3579 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 64 och

2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 106.

Reservation 32 (C)

Reservation 33 (V)

Motioner som bereds förenklad

13. Motioner som bereds förenklad

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 21 april 2022

På socialutskottets vägnar

Acko Ankarberg Johansson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Acko Ankarberg Johansson (KD), Kristina Nilsson (S), Camilla Waltersson Grönvall (M), Ann-Christin Ahlberg (S), Johan Hultberg (M), Linda Lindberg (SD), Mikael Dahlgvist (S), Carina Ståhl Herrstedt (SD), Dag Larsson (S), Lina Nordquist (L), Clara Aranda (SD), Margareta Fransson (MP), Pia Steensland (KD), Mats Wiking (S), Anders W Jonsson (C), Christina Høj Larsen (V) och Mats Sander (M).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet ca 320 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2021/22. Motionsyrkandena handlar bl.a. om socialtjänstens arbete, bistånd och försörjningsstöd samt våld i nära relationer. Av dessa behandlas drygt 200 motionsyrkanden i förenklad ordning eftersom de tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden.

Förslagen i motionerna finns i bilaga 1.

Utskottets överväganden

Socialtjänstens arbete

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om dels koordinatorstöd och fast myndighetskontakt, dels vanvård och övergrepp som skett vid statliga inrättningar, och tillkännager detta för regeringen. Riksdagen avslår motionsyrkanden om socialtjänstens arbete, kompetensutveckling inom socialtjänsten och stöd till anhöriga.

Jämför reservation 1 (M, KD), 2 (C), 3 (V), 4 (L), 5 (M), 6 (SD), 7 (C), 8 (KD), 9 (L), 10 (MP), 11 (S, V, MP), 12 (SD), 13 (C) och 14 (L).

Motionerna

Socialtjänstens arbete och samarbete med andra aktörer

I partimotion 2021/22:3965 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 59 föreslås ett tillkännagivande om att förnya det brottsförebyggande arbetet. I yrkande 62 föreslås ett tillkännagivande om att samverka mellan skola och socialtjänst måste förbättras och sekretessen däremellan underlättas. I yrkande 63 föreslås ett tillkännagivande om att ge myndigheter förutsättningar att vidta större säkerhetsmarginaler för att skydda barn som riskerar att utsättas för våld i hemmet. I yrkande 64 föreslås ett tillkännagivande om att ge Socialstyrelsen i uppgift att ta fram riktlinjer för kommuner att genomföra hembesöksprogram för nyblivna förstagångsföräldrar i områden som klassas som utsatta eller med en förhöjd riskfaktor.

I kommittémotion 2021/22:3765 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att skapa kunskapsunderlag för evidensbaserade motiverande och utredande insatser. Motionärerna föreslår att Socialstyrelsen får i uppdrag att skapa sådana kunskapsunderlag för insatser i områden och mot grupper där benägenheten att söka stöd och hjälp är lägre än i befolkningen och riket i stort. I motionens yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att utveckla evidensbaserade modeller för att identifiera riskfaktorer för att utveckla missbruk och beroendesjukdom.

I kommittémotion 2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 61 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör se över vilken eller vilka myndigheter som är bäst lämpade att utveckla en permanent struktur för erfarenhets- och kunskapsutbyte mellan kvinnojourer, socialtjänst och vårdgivare.

I kommittémotion 2021/22:918 av Jon Thorbjörnson m.fl. (V) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att det bör utredas hur ett statligt center för livslångt stöd för adopterade kan utformas och fungera.

I kommittémotion 2021/22:3972 av Juno Blom m.fl. (L) yrkande 34 föreslås ett tillkännagivande om bättre arbetsvillkor för socialsekreterare m.fl.

I kommittémotion 2021/22:3974 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 32 föreslås ett tillkännagivande om nationell stödfunktion till socialtjänstärändena med särskild hotbild.

I kommittémotion 2021/22:3977 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 22 föreslås ett tillkännagivande om beroendevård utan dröjsmål.

I kommittémotion 2021/22:3997 av Jakob Olofsgård m.fl. (L) yrkande 48 föreslås ett tillkännagivande om socialtjänstens stöd till olaglig hyresverksamhet.

I motion 2021/22:3439 av Marlène Lund Kopparklint och Betty Malmberg (båda M) föreslås ett tillkännagivande om att överväga särskilda resurser och direktiv i syfte att förebygga missbruk bland personer som lider av psykisk ohälsa i spåren av pandemin.

I motion 2021/22:3656 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 10 föreslås ett tillkännagivande om att se över ett förtydligande av ansvar för avhopp-program samt statligt stöd till samma arbete i kommunerna.

Kompetensutveckling inom socialtjänsten

I kommittémotion 2021/22:3765 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om att införa ett socialtjänstdataregister för att möjliggöra uppföljning och en sammanhållen nationell kunskapsutveckling inom socialt arbete och missbruksvård.

I kommittémotion 2021/22:2563 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 17 föreslås ett tillkännagivande om att verka för att kommuner genomför en personalutbildning i jämställdhetsbedömning vid ansökan om omsorg.

I kommittémotion 2021/22:3810 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att arbetsgivaren ska verka för en ökad kontinuitet och att bibehålla erfarenhet inom socialförvaltningen.

I kommittémotion 2021/22:3218 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 23 föreslås ett tillkännagivande om att utbilda personer inom förskola, skola, socialtjänst och psykiatri om sexualbrott mot barn och annan utsatthet på internet. I yrkande 37 föreslås ett tillkännagivande om en översyn av socialtjänstens och psykiatriens arbete med barn som utsätts för kommersiell sexuell exploatering.

I kommittémotion 2021/22:3512 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 31 föreslås ett tillkännagivande om att inrätta en särskild utbildning för personal inom socialtjänsten som är involverad i rättsliga processer som rör barn.

I motion 2021/22:2131 av John Weinerhall (M) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om en nationell statlig informations- och kompetenskampanj gentemot socialtjänsterna.

I motion 2021/22:4096 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om verktyg och kompetens i socialtjänsten.

Koordinatorstöd och fast myndighetskontakt

I kommittémotion 2021/22:3806 av Carina Ståhl Herrstedt m.fl. (SD) yrkande 21 föreslås ett tillkännagivande om att verka för ett införande av en samordnande funktion för familjer med ett eller flera barn med funktionsnedsättning eller särskilda behov.

I kommittémotion 2021/22:4165 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 22 föreslås ett tillkännagivande om en fast myndighetskontakt. I motionens yrkande 26 föreslås ett tillkännagivande om koordinatörer som stöd till anhöriga.

Stöd till anhöriga

I kommittémotion 2021/22:3806 av Carina Ståhl Herrstedt m.fl. (SD) yrkande 20 föreslås ett tillkännagivande om ett likvärdigt och utökat anhörigstöd i hela landet.

I kommittémotion 2021/22:3243 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 27 föreslås ett tillkännagivande om att alla anhöriga till personer som får kommunal hälso- och sjukvård ska ha tillgång till rådgivning och avlastning vid behov.

I kommittémotion 2021/22:3977 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att överväga att en nationell anhörigstödlinje skrivs in i förordning. I yrkande 8 föreslår motionärerna ett tillkännagivande om att göra det lättare att förena anhörigstöd med arbete.

I motion 2021/22:2682 av Sten Bergheden och Marléne Lund Kopparklint (båda M) föreslås ett tillkännagivande om att ge anhöriga större möjlighet att hjälpa till att bistå äldre och funktionsnedsatta vid samtal om deras val av boende, mat och övrig hjälp.

Vanvård och övergrepp som skett vid statliga inrättningar

I kommittémotion 2021/22:4167 av Acko Ankarberg Johansson m.fl. (KD) yrkande 23 föreslås ett tillkännagivande om vanvård i statens regi. Motionärerna påminner om de s.k. Vipeholmsexperimenten och anför att staten måste utreda alla liknande fall där övergrepp skett i offentlig statlig regi.

I motion 2021/22:2326 av Christer Nylander (L) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om en sanningskommission. Motionären anser att en sådan behövs för att ge en samlad bild av de människor som drabbades av tvångssteriliseringar, lobotomier, tvångsomhändertaganden och andra övergrepp i Sverige under första halvan av 1900-talet. I motionens yrkande 2 föreslås ett

tillkännagivande om en officiell ursäkt från statens sida för de övergrepp som skedde på Vipeholmsanstalten.

Gällande rätt

Socialtjänstlagen

Samhällets socialtjänst ska enligt 1 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453), förkortad SoL, på demokratins och solidaritetens grund främja människornas

- ekonomiska och sociala trygghet
- jämlikhet i levnadsvillkor
- aktiva deltagande i samhällslivet.

I samma bestämmelse anges att socialtjänsten ska inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupperns egna resurser samtidigt som hänsyn tas till människans ansvar för sin och andras sociala situation. Verksamheten ska bygga på respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet. Enligt 1 kap. 2 § ska barnets bästa särskilt beaktas vid åtgärder som rör barn. Vid beslut eller andra åtgärder som rör vård- eller behandlingsinsatser för barn ska vad som är bäst för barnet vara avgörande.

Av 2 kap. 1 § framgår att varje kommun ansvarar för socialtjänsten inom sitt område och har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver.

Särskilda bestämmelser för olika grupper finns i 5 kap. SoL. Bland annat följer av 5 kap. 9 § att socialnämnden aktivt ska sörja för att den enskilde missbrukaren får den hjälp och vård som han eller hon behöver för att komma ifrån missbruket och i samförstånd med den enskilde planera hjälpen och vården och noga bevaka att planen fullföljs.

I 5 kap. 10 § anges att socialnämnden ska erbjuda stöd för att underlätta för de personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som stödjer en närstående som har funktionshinder.

Personalens kompetens och lämplighet

Insatserna inom socialtjänsten ska enligt 3 kap. 3 § SoL vara av god kvalitet och det ska finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet för att utföra uppgifter inom socialtjänsten. Kvaliteten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras.

Utöver den generella bestämmelsen om personalens kompetens finns i 3 kap. 3 a § krav på att socialnämnden ska använda handläggare som har avlagt svensk socionomexamen eller annan relevant examen på minst grundnivå i högskolan för att utföra sådana uppgifter inom socialtjänsten som rör barn och unga och som innefattar

1. bedömning av om utredning ska inledas
2. utredning och bedömning av behovet av insatser eller andra åtgärder eller
3. uppföljning av beslutade insatser.

Socialnämnden ansvarar för att den handläggare som självständigt utför sådana arbetsuppgifter har tillräcklig erfarenhet för uppgiften.

Statlig kunskapsstyrning på socialtjänstens område

Enligt 2 § förordningen (2015:155) om statlig styrning med kunskap avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst ska styrningen med kunskap ske genom de icke bindande kunskapsstöd och föreskrifter som syftar till att bidra till att hälso- och sjukvård och socialtjänst bedrivs i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. Det framgår även av förordningen (2015:284) med instruktion för Socialstyrelsen att Socialstyrelsen genom kunskapsstöd och föreskrifter ska bidra till att socialtjänsten bedrivs enligt vetenskap och beprövad erfarenhet.

Pågående arbete

Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag

Utredningen Framtidens socialtjänst överlämnade sitt betänkande Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag (SOU 2020:47) i augusti 2020. En av utredningens utgångspunkter har varit att få till stånd långsiktiga förändringar som påverkar både människor och kommuner positivt och ger förutsättningar för en hållbar socialtjänst.

- Utredningen föreslår att en ny socialtjänstlag ska ersätta den nuvarande lagen. Utredningens ambition är att lagen i större utsträckning ska återfå karaktären av ramlag och därmed även lämna större utrymme för helhetssyn på individen (s. 37 f.).
- Utredningen föreslår att socialtjänsten ska ha ett förebyggande perspektiv. Enligt utredningen kan tidiga och förebyggande insatser bidra till att tidpunkten för mer ingripande vård- och omsorgsinsatser skjuts fram eller i bästa fall förhindras. Målet är att det förebyggande perspektivet ska genomsyra hela socialtjänstens verksamhetsområde (s. 41).
- Utredningen föreslår att regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram ett förslag på hur myndigheten kan utveckla stödet till kommuner för systematisk uppföljning, som en del i arbetet med att säkerställa och utveckla kvaliteten i verksamheten. Socialstyrelsen föreslås ta fram förslaget i nära samarbete med kommunernas regionala samverkans- och stödstrukturer och Sveriges Kommuner och Regioner (s. 48).
- Utredningen föreslår att det införs krav på att verksamhet inom socialtjänsten ska bedrivas i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet. Vidare föreslås att regeringen tillsätter en utredning med uppdrag att utreda hur man kan säkerställa en fungerande och effektiv kunskapsstyrning som säkerställer samarbete mellan kommunerna och mellan kommunerna och staten (s. 49 f.).

- Utredningen föreslår en ny lag om socialtjänstdataregister för att ge förutsättningar för databehandling i syfte att framställa statistik som ger underlag för en kunskapsbaserad socialtjänst (s. 50 f.).
- Utredningen föreslår ett förtydligt barnrättsperspektiv och att det i socialtjänstlagen ska införas en möjlighet för socialnämnden att tala med ett barn utan vårdnadshavarens samtycke och utan att vårdnadshavaren är närvarande, även inför ett beslut om en utredning ska inledas eller inte. Enligt utredningen bör regeringen också tillsätta en utredning med uppdraget att utreda behovet av och förutsättningarna för oberoende barnombud (s. 56 f.).

Betänkandet bereds inom Regeringskansliet.

Kunskapsuppbyggnad inom socialtjänsten

Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU) ges i regleringsbrevet för 2022 i uppdrag att fortsätta sitt uppdrag att bidra med stöd och handledning till socialtjänsten så att praktiker och tillämpare ska kunna systematiskt söka, värdera och använda vetenskaplig kunskap. SBU ska bl.a. utbilda strategiskt viktiga målgrupper och sprida kunskap till dessa om värdet av vetenskapliga kunskapssammanställningar som stöd för fortsatt utveckling av ett evidensbaserat arbete. SBU ska även sammanställa det vetenskapliga underlaget i fråga om utredningsmetoder för barn och ungdomar som utreds inom socialtjänsten. Vidare ska SBU enligt regleringsbrevet ta fram kunskapsunderlag om insatser inom det brottsförebyggande området som socialtjänsten kan använda i arbetet med barn och unga som fastnat i antisociala och kriminella beteenden.

Med utgångspunkt i den forskningspolitiska propositionen 2016/17:50 har regeringen inlett en långsiktig satsning på kunskapsuppbyggnad inom socialtjänsten. Inom ramen för satsningen har Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte) fått i uppdrag att inrätta ett tioårigt nationellt forskningsprogram om tillämpad välfärdsforskning inklusive forskarskolor, vilket bl.a. omfattar klient- och praktknära forskning inom socialtjänstens område (S2017/03058/SAM).

Tidiga och samordnade insatser för barn och unga

I mars 2017 gav regeringen Skolverket och Socialstyrelsen i uppdrag att genomföra ett treårigt utvecklingsarbete i syfte att stärka samverkan mellan elevhälsan, hälso- och sjukvården och socialtjänsten så att barn och unga får tidiga och samordnade insatser (U2017/01236/GV).

Genom en ändring av uppdraget i februari 2020 fick myndigheterna i uppdrag att dessutom rikta särskilda insatser mot dels riskgrupper bland barn och unga i socialt utsatta områden, dels barn och unga som riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck (U2020/00363/S). Samtidigt förlängdes uppdraget, som ska slutredovisas senast den 16 juni 2023.

Stärkt straffrättsligt skydd för vissa samhällsnyttiga funktioner

Den 2 februari 2022 mottog regeringen utredningsbetänkandet En skärpt syn på brott mot journalister och utövare av vissa samhällsnyttiga funktioner (SOU 2022:2). I betänkandet föreslås två nya gradindelade brott som benämns våld eller hot mot utövare av viss samhällsnyttig funktion respektive förgripelse mot utövare av viss samhällsnyttig funktion. Även försök, förberedelse och stämpling till våld eller hot mot utövare av viss samhällsnyttig funktion ska enligt förslaget straffbeläggas. Samma sak gäller den grova formen av förgripelsebrottet.

De yrkesgrupper med samhällsnyttiga funktioner som omfattas av de föreslagna straffbestämmelserna är hälso- och sjukvårdspersonal, personal inom socialtjänsten, räddningstjänstpersonal och utbildningspersonal inom skolväsendet.

Utredningsbetänkandet är föremål för remissbehandling till den 18 maj 2022.

Utredning om kommunernas brottsförebyggande ansvar

I december 2019 gav regeringen en särskild utredare i uppdrag att utreda och lämna förslag om hur kommunerna kan få ett lagstadgat ansvar för brottsförebyggande arbete.

I juni 2021 lämnade utredningen sitt betänkande Kommuner mot brott (SOU 2021:49). I betänkandet föreslås att det kommunala ansvaret för brottsförebyggande arbete ska regleras i en ny lag. Ansvaret ska bl.a. omfatta att ta fram en lägesbild som beskriver brottsligheten, dess orsaker och dess konsekvenser inom kommunens geografiska område. Utifrån lägesbilden och annan kunskap ska kommunen ta ställning till behovet av förebyggande åtgärder och formulera det i en åtgärdsplan. Arbetet ska följas upp kontinuerligt och minst vartannat år ska lägesbilden och åtgärdsplanen uppdateras och eventuellt revideras. Vidare ska kommunen ges ett särskilt ansvar för den lokala samordningen av det brottsförebyggande arbetet, vilket bl.a. innebär att verka för att överenskommelser om samverkan träffas med relevanta aktörer och att strategiska brottsförebyggande frågor hanteras i ett råd bestående av de aktörer som är närmast berörda av arbetet.

När det gäller frågor om informationsdelning bedömer utredningen att det föreslagna reglerade kommunala ansvaret inte förutsätter ett utbyte av information som innehåller uppgifter om enskilda individer och att reglerna om sekretess och dataskydd därför inte aktualiseras. Utredningen konstaterar emellertid att det finns flera frågor kopplade till såväl sekretess- som dataskyddsregleringen som kan ha stor betydelse för kommunernas möjligheter att på sikt bedriva ett aktivt brottsförebyggande arbete. Utredningen bedömer att det först och främst är angeläget att tydliggöra innebörden av gällande rätt för den praktiska tillämpningen. Därmed delar utredningen den bedömning som

Brottsförebyggande rådet (Brå) gjort i rapporten (2021:2) om informationsdelning mellan socialtjänst och polis i brottsförebyggande arbete med barn och unga, som Brå lämnade till regeringen i februari 2021.

Utredningen om kommunernas brottsförebyggande arbete tillsattes med anledning av ett tillkännagivande som riksdagen gjorde till regeringen i april 2018 (bet. 2017/18:KU33, rskr. 2017/18:213). Utredningsbetänkandet har remissbehandlats och bereds inom Regeringskansliet.

Utredning av svensk narkotikapolitik

Regeringen fattade den 24 mars 2022 beslut om direktiv för en utredning om utveckling av den svenska narkotikapolitiken (dir. 2022:24). Utredningen ska bl.a.

- undersöka i vilken utsträckning och varför personer med skadligt bruk eller beroende avstår från att ta kontakt med socialtjänsten och hälso- och sjukvården
- föreslå åtgärder för att stärka samverkan mellan hälso- och sjukvården, polisen och socialtjänsten för att säkerställa att personer med skadligt bruk eller beroende får adekvata insatser
- föreslå hur vård- och stödinsatser kan utvecklas för att skapa en god, jämlik och jämställd kvalitet utifrån brukarnas och patienternas behov.

Uppdraget ska redovisas senast den 30 september 2023.

Nationellt kompetenscentrum anhöriga

Socialstyrelsen har i enlighet med proposition 2005/06:115 Nationell utvecklingsplan för vård och omsorg om äldre haft regeringens uppdrag att utveckla ett nationellt kompetenscentrum på anhörigområdet (S2006/06655). Arbetet har resulterat i Nationellt kompetenscentrum anhöriga (Nka). Den 3 februari 2022 beslutade regeringen om ett uppdrag till Socialstyrelsen att fördela medel i syfte att även fortsättningsvis långsiktigt säkerställa en verksamhet i form av ett nationellt kompetenscentrum för anhörigstöd (S2022/00778). Under 2022 ska 15 500 000 kronor fördelas till Nka för ändamålet.

Enligt beslutet ska det nationella kompetenscentrumets huvudsakliga uppgift vara att tillhandahålla ett kunskapsstöd till kommuner, regioner och enskilda utförare och därmed också bidra till en likvärdighet i landet inom sitt verksamhetsområde, som ska innefatta alla anhöriga oberoende av den närstående personens ålder, sjukdom, diagnos eller funktionsnedsättning. Kompetenscentrumet ska särskilt bidra till att

- skapa förutsättningar för att kombinera rollen som anhörig med arbetslivsdeltagande och god hälsa
- tydliggöra och utveckla ett anhörigperspektiv i vård och omsorg

- barn som är anhöriga inte ska drabbas negativt av sin anhörigsituation i fråga om hälsa, utveckling och skolgång
- stödja utvecklingen och införandet av digitalt stöd till anhöriga
- utveckla stödet till anhöriga i samverkan med myndigheter, kommuner, regioner, enskilda utförare, relevanta organisationer, anhöriga och närstående.

Koordinatorstöd till föräldrar till barn med funktionsnedsättning

Socialstyrelsen och Nka har i samarbete initierat projektet Koordinatorstöd till föräldrar som har barn med funktionsnedsättning. Projektet har sin bakgrund i Socialstyrelsens kunskapsstöd Vågar till förbättrad samordning av insatser för barn med funktionsnedsättning, där en av tre centrala samordningsfunktioner handlar om att ge föräldrar som behöver det ett handfast konkret stöd för att tillgodogöra sig samhällets stöd till barn med funktionsnedsättning. Inom projektet har åtta intresserade kommuner getts möjlighet att utveckla och praktiskt tillämpa en koordinatorfunktion. Det treåriga projektet avslutades i december 2021.

Stärkt stöd till barn som anhöriga

Regeringen gav i april 2021 Socialstyrelsen i uppdrag att stärka och utveckla stödet till barn i familjer med skadligt bruk, missbruk eller beroende, psykisk sjukdom eller psykisk funktionsnedsättning där samtidigt våld förekommer eller där en förälder eller vårdnadshavare lider av en allvarlig sjukdom eller plötsligt avlider (S2021/03118). I uppdraget ingår även att stärka stödet till barn vars förälder eller vårdnadshavare är frihetsberövad. Uppdraget sträcker sig över perioden 2021–2025 och ska slutredovisas senast den 28 mars 2026. Det följer på ett liknande uppdrag 2017–2020 att stärka stödet till barn i familjer med missbruk, psykisk sjukdom, psykisk funktionsnedsättning eller där våld förekommer (S2017/01014/FS).

Nationell anhörigstrategi

Socialstyrelsen redovisade i juni 2021 ett regeringsuppdrag att ta fram ett underlag för en nationell strategi för anhöriga (Socialstyrelsen art.nr 2021-6-7464). Underlaget innehåller en kartläggning och analys av innebörden och tillämpningen av ett anhörigperspektiv med en redovisning av eventuella brister. Det ger inte förslag på innehållet i en kommande strategi.

Socialstyrelsen konstaterar att anhöriga fyller en samhällsbarande funktion genom att avlasta den offentliga vården och omsorgen. De anhörigas situation är även en folkhälsofråga, eftersom negativa konsekvenser på individnivå på lång sikt kan få effekter på samhällsnivå, och bör som sådan ses som en del av kommuners och regioners hälsofrämjande och förebyggande ansvar. Detta anser Socialstyrelsen bör tydliggöras i den nationella anhörigstrategin. Vidare anges i underlaget att strategin bl.a. bör syfta till att

- göra stödet till anhöriga mer individanpassat och mer likvärdigt
- stärka anhörigperspektivet såväl på system- eller organisationsnivå som i myndighetsutövning och i utförandet av vården och omsorgen
- beakta anhörigas möjligheter att vara delaktiga i vården och omsorgen eller att få stöd för att orka med sin anhörigroll, samtidigt som deras rätt att välja om, hur och i vilken omfattning de ger omsorg värnas.

Frågan bereds inom Regeringskansliet med sikte på att regeringen ska kunna besluta en nationell anhörigstrategi under våren 2022.

Stöd till adopterade

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) har ansvar för frågor som rör socialnämndernas familjerättsliga ärenden om föräldraförberedelse, medgivandeutredning och stöd till barn och föräldrar vid internationell adoption. MFoF har gett ut en handbok för socialtjänstens handläggning av adoptionsärenden och för socialtjänstens ansvar enligt 5 kap. 1 § 9 SoL att i sin omsorg om barn och unga tillgodose det särskilda behov av stöd och hjälp som kan finnas sedan ett mål eller ärende om adoption har avgjorts. I handboken ges bl.a. råd för kommunernas stöd till adopterade genom samtal om adoptionen, i samband med förskole- och skolstart liksom senare under uppväxten under tonårstiden och i samband med eget föräldraskap.

I sitt regleringsbrev för 2022 har MFoF fått i uppdrag att under 2022–2023 vara nationell kontaktpunkt för frågor som rör oegentligheter inom internationella adoptioner och under samma period ge fortsatt stöd till internationellt adopterade i samband med ursprungssökning. Myndigheten har också fått ett förnyat uppdrag att tillhandahålla adoptionsspecifikt professionellt samtalsstöd till adopterade och adoptivföräldrar. Stödet ska vara ett komplement till den ordinarie hälso- och sjukvården och organiseras för att uppnå en så bra kvalitet och tillgänglighet som möjligt. Stödet ska delvis tillhandahållas utanför ordinarie kontorstid. I redovisningen av uppdraget till regeringen ska MFoF bl.a. redogöra för de vanligaste orsakerna till stödbehovet, typ av stöd, antal enskilda individer som använt sig av tjänsten samt hur mottagarna upplevt stödet.

Kartläggning och analys av adoptionsspecifika behov av vård och stöd m.m.

Socialstyrelsen fick i sitt regleringsbrev för 2021 i uppdrag att genomföra en kartläggning och analys av hur hälso- och sjukvården och socialtjänsten möter adoptionsspecifika behov hos adopterade. Uppdraget omfattade även att lämna förslag på möjliga utvecklingsinsatser inom området för att utveckla kunskap och kompetens i syfte att möta adoptionsspecifika behov.

Socialstyrelsen redovisade uppdraget den 31 mars 2022. Kartläggning visar att det delvis saknas kunskap om adoptionsspecifika behov och att stödet från socialtjänsten inte är likvärdigt i landet utan behöver utvecklas. Det saknas

bl.a. rutinmässig uppföljning och tydlig information om var adopterade och deras föräldrar kan vända sig för att få stöd. Det är inte heller tydligt vilket stöd som socialtjänsten kan erbjuda. Av kartläggningen framgår också att det behövs mer forskning och studier om vad som är effektiva insatser. Bland Socialstyrelsens förslag ingår att MFoF ska ges i uppdrag att utveckla en modell för stöd före, under och efter adoption. Socialstyrelsen föreslår också att MFoF får i uppdrag att utveckla föräldrautbildningen och att etablera ett permanent individuellt stöd för ursprungssökning. Vidare föreslår Socialstyrelsen en närmare utredning av socialtjänstens uppföljning efter adoption och hur den kan utformas (Socialstyrelsen art.nr 2022-3-7809).

Utredning av Sveriges internationella adoptionsverksamhet

Den 28 oktober 2021 beslutade regeringen om direktiv för en utredning av Sveriges internationella adoptionsverksamhet (dir. 2021:95). Utredningen (S 2021:08) ska kartlägga och analysera hur regelverk, organisering och processer inom Sveriges internationella adoptionsverksamhet har fungerat tillbaka i tiden fram till i dag.

Syftet med uppdraget är enligt direktiven att klargöra förekomsten av eventuella oegentligheter inom Sveriges internationella adoptionsverksamhet och hur regeringen, berörda statliga myndigheter, kommuner, auktoriserade sammanslutningar, ideella organisationer och andra privata aktörer agerat och förhållit sig till eventuella oegentligheter utifrån respektive aktörs ansvar och roll.

Utredningens lärdomar ska ge vägledning för utvecklingen av Sveriges internationella adoptionsverksamhet genom att föreslå hur nuvarande regelverk, organisering och processer kan förändras och förstärkas i syfte att ytterligare stärka barnrättsperspektivet och rättssäkerheten. Utredaren ska bl.a.

- utreda behov av adoptionsspecifikt stöd, föreslå vilka hjälp- och stödinsatser som bör erbjudas och hur dessa bör organiseras
- utreda och analysera vilka konsekvenser oegentligheter inom adoptionsprocessen kan ha för adopterade, adoptivföräldrar och biologiska föräldrar
- föreslå de författningsändringar och andra åtgärder som behövs.

Uppdraget ska redovisas senast den 7 november 2023.

Sanningskommissioner

Den 19 mars 2020 beslutade regeringen att tillsätta en kommitté i form av en sannings- och försoningskommission för granskning av kränkningar och övergrepp mot tornedalingar, kväner och lantalaiset (dir. 2020:29). Kommissionen ska enligt direktiven utreda den assimileringspolitik som bedrevs av svenska staten under 1800- och 1900-talen samt verka för att minoritetens historiska erfarenheter synliggörs. Syftet är att bidra till att ge minoriteten en kollektiv upprättelse, främja försoning och motverka att något

liknande händer i framtiden. Ett delbetänkande ska lämnas senast den 16 maj 2022. Uppdraget i övrigt ska redovisas senast den 15 maj 2023.

Den 3 november 2021 beslutade regeringen att ge en kommitté i form av en sanningskommission i uppdrag att kartlägga och granska den politik som förts gentemot samerna och dess konsekvenser för det samiska folket (dir. 2021:103). Kommissionen ska synliggöra och sprida kunskap om samernas erfarenheter och lämna förslag på åtgärder som bidrar till upprättelse och främjar försoning. Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 december 2025.

Frågesvar om upprättelse för behandling på Vipeholm

Socialminister Lena Hallengren besvarade den 23 mars 2022 en skriftlig fråga (fr. 2021/22:1254) av Ulrika Heindorff (M) om upprättelse för personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga för den behandling de utsattes för på den statliga Vipeholmsanstalten under åren 1935–1970. I svaret anförs följande:

Det som hände på Vipeholm och på andra liknande anstalter är ett becksvalt kapitel av vår gemensamma historia. Berättelserna skildrar det fruktansvärda synsätt på människor med funktionsnedsättning som rådde då. Dessa inrättningar är historia, men vi får aldrig glömma bort hur människor behandlades där.

Vidare anförs följande:

Historien är mörk och den ska inte glömmas. Vetenskapsrådet tilldelades 2020 medel för ett femårigt forskningsprojekt som bland annat handlar om att närmare undersöka varför så många dog på Vipeholm under 1940-talets början. Tidigare har också ett forskningsprojekt genomförts som behandlar det s.k. sockerexperimentet. Projektet kommer kontinuerligt presentera forskningsrön och hålla seminarier. En tillfällig vandringsutställning planeras också ihop med Historiska museet i Lund.

Jag kommer att följa det arbetet. Förhoppningsvis följs detta projekt av nya forskningsprojekt som även kan kasta ljus över vad som hänt på andra anstalter. Det är viktigt att kunskapen ökar om vad som pågick på anstalterna så att vi aldrig glömmer den mörka historien. Det ger också upprättelse till anhöriga men framför allt för människorna som tvingades bo på dessa anstalter.

Frågesvar om ursäkt till dem som drabbades på Vipeholm

Socialminister Lena Hallengren besvarade den 7 april 2021 en skriftlig fråga (2020/21:2361) av Bengt Eliasson (L) om en officiell ursäkt till dem som drabbades vid Vipeholmsanstalten. I frågesvaret anför ministern att historien visar att det som skedde på Vipeholm och andra anstalter är djupt tragiskt och att hon tagit initiativ till samtal om vad som hände vid den tiden med berörda funktionshindersorganisationer men att frågans vikt gör det angeläget att genomföra samtalen vid ett fysiskt möte och att en lämplig tidpunkt för det är beroende av pandemin.

Tidigare riksdagsbehandling

Tillkännagivande om generell tillståndsplikt

I betänkande 2021/22:SoU1 föreslog utskottet att riksdagen skulle rikta ett tillkännagivande till regeringen om generell tillståndsplikt. Utskottet anförde följande i betänkandet (s. 46, res. S, V, MP):

När det gäller tillkännagivandet om generell tillståndsplikt för verksamhet inom socialtjänstens område står utskottet fast vid det tillkännagivande som lämnades i betänkande 2016/17:SoU11 och som sedan vidhölls i betänkande 2017/18:SoU1 (s. 45–46). Utskottet föreslår alltså att regeringen skyndsamt ska återkomma till riksdagen med förslag som innebär att samma krav på tillstånd som gäller för enskilda för att yrkesmässigt bedriva verksamhet inom socialtjänsten även ska gälla för offentlig verksamhet enligt de tillkännagivanden som lämnades under 2017. Utskottet föreslår med stöd av sin initiativrätt enligt 9 kap. 16 § riksdagsordningen att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför och lämnar ytterligare ett tillkännagivande till regeringen om generell tillståndsplikt.

Riksdagen biföll utskottets förslag (prot. 2021/22:47, rskr. 2021/22:123–124).

Tillkännagivanden om kompetenskrav, om handledarstöd och introduktionsutbildningar och om anhörigstöd

Motioner om socialtjänstens arbete, anhörigstöd och adoptioner behandlades av utskottet senast i betänkande 2020/21:SoU24. I behandlingen föreslog utskottet att riksdagen skulle rikta ett tillkännagivande till regeringen om kompetenskrav för socialtjänstens personal. Utskottet anförde följande i betänkandet (s. 35, res. S, V, MP):

Vidare finns det enligt utskottet ett behov av att stärka kompetensen inom socialtjänsten. Utskottet anser därför att regeringen bör se över frågan om kompetenskrav för socialtjänstens personal.

Utskottet föreslog även att riksdagen skulle rikta ett tillkännagivande till regeringen om handledarstöd och introduktionsutbildningar. Utskottet anförde följande i betänkandet (s. 36, res. S, V, MP):

Utskottet noterar att Socialstyrelsen har tagit fram ett webbaserat stöd för att introducera socialsekreterare till socialtjänstens barn- och ungdomsvård. Enligt utskottet är det angeläget att ytterligare stärka socialtjänstens medarbetare. Utskottet anser att regeringen bör ge lämplig myndighet i uppdrag att ta fram material som kan utgöra en grund för ett metodiskt handledarstöd och strukturerade introduktionsutbildningar för socialtjänstens medarbetare. Detta är särskilt viktigt för dem som ska arbeta med barn- och familjeärenden, eftersom sådana ärenden ställer höga krav på kunskap och rättssäkerhet.

Ett tillkännagivande föreslogs dessutom om en översyn av anhörigstödet. Utskottet anförde följande (s. 44, res. S, V, MP):

När det gäller stöd till barn och anhöriga konstaterar utskottet att Socialstyrelsen under många år haft regeringens uppdrag att stärka stödet till denna grupp. Utskottet konstaterar vidare att Socialstyrelsen för

närvarande har flera uppdrag på området stöd till anhöriga. Utskottet ser positivt på detta arbete men anser att anhörigstödet i stort behöver ses över. En sådan översyn bör omfatta hur stödet i kommunerna fungerar och hur det kan stärkas och utvecklas i framtiden. Översynen bör också omfatta frågan om huruvida riktlinjer bör införas för ett mer välfungerande anhörigstöd.

I betänkandet föreslog utskottet vidare att riksdagen skulle rikta ett tillkännagivande till regeringen om en ny socialtjänstlag. Med hänvisning till utredningsbetänkandet Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag anförde utskottet följande (s. 35, res. S, C, V, MP):

Utskottet vill i detta sammanhang framhålla vikten av att en ny socialtjänstlag utformas på ett mer överblickbart sätt och är anpassad till dagens levnadsförhållanden. En ny socialtjänstlag bör också möjliggöra förenklade biståndsbedömningar, som dock inte får vara kostnadsdrivande för kommunerna. Vidare bör en ny socialtjänstlag leda till en ökad professionalisering av socialtjänsten. Mot denna bakgrund anser utskottet sammanfattningsvis att regeringen skyndsamt bör ta fram en ny socialtjänstlag som är anpassad till nya krav och förutsättningar.

Riksdagen biföll utskottets förslag till tillkännagivanden med undantag för förslaget som gällde en ny socialtjänstlag, där riksdagen i stället biföll reservationen i vilken det yrkades att motionen skulle avslås (prot. 2020/21:141, rskr. 2020/21:368–369).

Tillkännagivande om vårdgaranti för personer med beroendeproblem

I betänkande 2020/21:SoU16 föreslog utskottet att riksdagen skulle rikta ett tillkännagivande till regeringen om en vårdgaranti för personer med beroendeproblem. Utskottet anförde följande i betänkandet (s. 45, res. S, MP):

Utskottet anser att det är av största vikt för personer med beroendeproblem att väntetiderna för behandling är så korta som möjligt. Vårdgarantin ger rätt till behandling inom 90 dagar, räknat från den dagen beslut om planerad behandling togs, vilket enligt utskottet är för lång tid för personer med beroendeproblem. När en person söker hjälp för sitt beroende har personen i regel motivation att minska missbruksproblemen eller att helt sluta med missbruket. Enligt utskottet är motivation en nyckelfaktor för ett lyckat behandlingsresultat och det är alltså viktigt att hjälpen finns på plats så fort som möjligt för den som söker vård och behandling. Utskottet anser att regeringen ska utreda en förstärkt vårdgaranti som ger personer med beroendeproblem snabbare rätt till vård och behandling.

Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (prot. 2020/21:132, rskr. 2020/21:327).

Tillkännagivande om internationella adoptioner

I betänkande 2020/21:SoU12 föreslog utskottet att riksdagen skulle rikta ett tillkännagivande om internationella adoptioner. Utskottet anförde följande i betänkandet (s. 12, res. S, MP):

Utskottet anser att det finns ett behov av en utredning av internationella adoptioner till Sverige från bl.a. Chile sedan 1900-talets mitt och fram till

i dag. En sådan utredning bör också få betydelse för hur arbetet med internationella adoptioner bedrivs framöver.

Sammanfattningsvis anser utskottet att regeringen snarast bör tillsätta en utredning med syftet att klarlägga hur svenska myndigheter och adoptionsorganisationer hanterat internationella adoptioner till Sverige från 1900-talets mitt och fram till i dag.

Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (prot. 2020/21:141, rskr. 2020/21:370).

Uppföljning av tillkännagivanden

Regeringen anger i skrivelse 2021/22:75 att inget av tillkännagivandena är slutbehandlat.

När det gäller tillkännagivandet om en generell tillståndsplikt avser regeringen att återkomma till riksdagen i budgetpropositionen för 2023.

När det gäller tillkännagivandet om kompetenskrav för socialtjänstens personal överväger Regeringskansliet eventuella åtgärder och regeringen avser återkomma till riksdagen efter den 31 mars 2023 då Socialstyrelsen ska ha redovisat ett uppdrag om kompetens- och kvalitetsutveckling inom den sociala barn- och ungdomsvården, som har betydelse för tillkännagivandet.

När det gäller tillkännagivandet om handledarstöd och introduktionsutbildningar avser regeringen återkomma till riksdagen i budgetpropositionen för 2023.

När det gäller tillkännagivandet om översyn av anhörigstödet anger regeringen att den under 2022 planerar att ta fram en nationell strategi för anhörigstödet.

När det gäller tillkännagivandet om en vårdgaranti för personer med beroendeproblem anger regeringen att den avser att ge en särskild utredare i uppdrag att utreda och lämna förslag som rör den svenska narkotikapolitiken och att tillkännagivandet ska beaktas inom ramen för utredningen (se ovan om utredning av svensk narkotikapolitik).

När det gäller tillkännagivandet om internationella adoptioner hänvisar regeringen till att en särskild utredare fått i uppdrag att kartlägga och analysera hur regelverk, organisering och processer inom Sveriges internationella adoptionsverksamhet har fungerat tillbaka i tiden fram till i dag (dir. 2021:95). Uppdraget ska redovisas senast den 7 november 2023 och regeringen avser återkomma till riksdagen under 2022.

Utskottets ställningstagande

Med anledning av de motioner som rör frågor om utveckling och förbättringar av socialtjänstens arbete konstaterar utskottet inledningsvis att beredningen av utredningsbetänkandet En hållbar socialtjänst (SOU 2020:47) fortgår inom Regeringskansliet. Vidare har förslag lämnats till regeringen om ett nytt lagstadgat brottsförebyggande ansvar för kommunerna i utredningsbetänkandet Kommuner mot brott (SOU 2021:49). Utskottet noterar även det

utredningsförslag som har lämnats till regeringen om att stärka det straffrättsliga skyddet för personal inom socialtjänsten och utövare av vissa andra samhällsnyttiga funktioner (SOU 2022:2). Därutöver har regeringen nyligen tillsatt utredningar om Sveriges internationella adoptionsverksamhet och om en utveckling av den svenska narkotikapolitiken. Utskottet bedömer att de lagda motionsförslagen i allt väsentligt kan komma att falla inom ramen för dessa pågående arbeten och att de därför inte bör bifallas av riksdagen. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2021/22:918 (V) yrkande 3, 2021/22:3244 (C) yrkande 61, 2021/22:3439 (M), 2021/22:3656 (C) yrkande 10, 2021/22:3765 (M) yrkandena 1 och 2, 2021/22:3965 (L) yrkandena 59 och 62–64, 2021/22:3972 (L) yrkande 34, 2021/22:3974 (L) yrkande 32, 2021/22:3977 (L) yrkande 22 och 2021/22:3997 (L) yrkande 48.

Det ovannämnda utredningsförslaget om en ny socialtjänstlag omfattar krav på att verksamhet inom socialtjänsten ska bedrivas i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet, och utskottet noterar att det i utredningsbetänkandet även föreslås en ny lag om socialtjänstdataregister för att stärka och utöka den nationella officiella statistiken på området i syfte att ge underlag för en kunskapsbaserad socialtjänst. Därutöver uppmärksammar utskottet regeringens uppdrag till SBU att bidra med stöd och handledning till socialtjänsten, vilket bl.a. omfattar en kunskapsammansättning om utredningsmetoder för barn och ungdomar som utreds inom socialtjänsten. Utskottet vill framhålla att förmågan att utveckla och upprätthålla en hög kompetens bland personalen är en förutsättning för socialtjänstens möjligheter att erbjuda insatser av god kvalitet. De behov av kompetensutveckling som påtalas i motionsförslagen kan enligt utskottets bedömning i hög grad komma att tillgodoses av kommande förslag och pågående uppdrag. Utskottet avstyrker därför motionerna 2021/22:2131 (M) yrkande 4, 2021/22:2563 (SD) yrkande 17, 2021/22:3218 (C) yrkandena 23 och 37, 2021/22:3512 (C) yrkande 31, 2021/22:3765 (M) yrkande 5, 2021/22:3810 (SD) yrkande 3 och 2021/22:4096 (MP) yrkande 5.

Utskottet ser utrymme för samhället att kunna underlätta tillvaron för föräldrar och andra anhöriga till barn med funktionsnedsättning eller särskilda behov. Det projekt om koordinatorstöd som Socialstyrelsen och Nka har genomfört tillsammans med ett antal kommuner är ett bra exempel på en åtgärd som kan ge stor effekt i termer av ökad trygghet och minskad stress. En samordnande funktion som kan ge anhöriga handfast vägledning i alla de myndighetskontakter som krävs för att ta del av samhällets stöd skulle kunna bidra till att minska den administrativa bördan för de anhöriga och frigöra deras tid och energi för förvärvsarbete, vilket i sin tur kan leda till minskad sjukskrivning i anhöriggruppen. En annan åtgärd som utskottet bedömer kan vara värdefull är att erbjuda anhöriga en fast myndighetskontakt som är väl förtrogen med tidigare utredningar och insatser och som därmed kan skapa förutsättningar för en bättre kontinuitet i ärendehantering och för uppföljning av de beviljade insatsernas kvalitet. Utskottet anser att regeringen bör ge en lämplig myndighet i uppdrag att se över förutsättningarna för att

erbjuda koordinatörstöd och en fast myndighetskontakt till familjer och andra anhöriga till barn med funktionsnedsättning. Detta föreslår utskottet att riksdagen ställer sig bakom och tillkännager för regeringen. Därmed tillstyrker utskottet motionerna 2021/22:3806 (SD) yrkande 21 och 2021/22:4165 (KD) yrkandena 22 och 26.

När det gäller de övriga förslag om anhörigstöd som behandlas i detta betänkande hänvisar utskottet till den nationella anhörigstrategi som regeringen står i begrepp att fatta beslut om inom kort. Utskottet ser inte anledning för riksdagen att föregripa effekterna av denna strategi genom att nu ta nya initiativ och avstyrker därför motionerna 2021/22:2682 (M), 2021/22:3243 (C) yrkande 27, 2021/22:3806 (SD) yrkande 20 och 2021/22:3977 (L) yrkandena 6 och 8.

Statens ansvar för dem som vistas i olika institutionsboenden är omfattande. Det finns dessvärre historiska exempel på att staten gravt underlåtit att leva upp till detta ansvar. Tydligast är kanske exemplet med Medicinalstyrelsens odontologiska försöksverksamhet vid Vipeholms sjukhus i mitten av 1900-talet. Utskottet noterar att Historiska museet vid Lunds universitet har inlett ett flerårigt forskningsprojekt om vården på Vipeholms sjukhus, bl.a. med avsikten att klarlägga orsakerna bakom de förhöjda dödstalen där under de första åren på 1940-talet. Utskottet ser mycket positivt på dessa vetenskapliga ansträngningar och delar den förhoppning som socialministern ger uttryck för i sitt frågesvar av den 23 mars 2022 om att denna forskning ska följas av andra projekt som kan kasta ljus över förehavanden på andra anstalter. För utskottet framstår det emellertid som möjligt för staten att ta ett mer aktivt ansvar för att få till stånd ett arbete med att granska hur verksamheten vid olika inrättningar i statlig regi bedrevs under 1900-talet och bringa klarhet i frågor om vanvård och övergrepp. Ett sådant arbete kan bidra till ökad öppenhet och medvetenhet om denna problematiska del av det förflutna, och därmed också bidra till att något liknande inte upprepas i framtiden. Det kan också ge ett samlat underlag för ytterligare arbete med frågor om hur staten förhåller sig till historiskt begångna oförrätter. Följaktligen bör regeringen enligt utskottet överväga om och i så fall hur staten kan agera för att få till stånd en granskning av hur verksamheten vid olika inrättningar i statlig regi bedrevs under 1900-talet i syfte att bringa klarhet i frågor om vanvård och övergrepp, och detta föreslår utskottet att riksdagen ställer sig bakom och tillkännager för regeringen. Utskottet tillstyrker därmed delvis motionerna 2021/22:2326 (L) yrkande 1 och 2021/22:4167 (KD) yrkande 23 samt avstyrker motion 2021/22:2326 (L) yrkande 2.

Bistånd och försörjningsstöd

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bistånd och försörjningsstöd och om kompletterande försörjningsstöd.

Jämför reservation 15 (M), 16 (SD), 17 (KD), 18 (L), 19 (MP) och 20 (M, KD).

Motionerna

Bistånd och försörjningsstöd

I partimotion 2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 34 föreslås ett tillkännagivande om en restriktiv och enhetlig hantering av försörjningsstödet och i yrkande 40 föreslås ett tillkännagivande om skyldighet att stå till arbetsmarknadens förfogande i hela landet.

I partimotion 2021/22:3965 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 23 föreslås ett tillkännagivande om att en bidragskommission behöver tillsättas för att ta fram förslag på hur man kan bryta det långvariga bidragsberoendet.

I kommittémotion 2021/22:3704 av Ludvig Aspling m.fl. (SD) yrkande 8 föreslås ett tillkännagivande om ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen. Motionärerna föreslår att en utredning ska se över hur reglerna om ekonomiskt bistånd ska tillämpas när personer som bott i Sverige under en längre tid ska anses stå till arbetsmarknadens förfogande.

I kommittémotion 2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om sekretessreglerna i kommuner och regioner. Motionärerna anser att sekretessen mellan och inom kommuner, regioner och berörda myndigheter bör utredas. I samma motion yrkande 27 föreslås ett tillkännagivande om att kartlägga felaktiga utbetalningar på kommunal och regional nivå.

I motion 2021/22:2169 av Margareta Cederfelt (M) föreslås ett tillkännagivande om att göra om försörjningsstöd till forskottslån.

I motion 2021/22:3152 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) föreslås ett tillkännagivande om att utreda hur ett barns rätt till en gåva kan klassas som personlig och inte inräknas i föräldrarnas inkomst vid normberäkning för försörjningsstöd.

I motion 2021/22:2792 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om åtgärder som regeringen behöver vidta med anledning av Statskontorets rapport. I denna föreslås bl.a. att Socialstyrelsen får i uppdrag att tydliggöra för kommunerna att de inte har rätt att ställa som krav för fortsatt försörjningsstöd att berörda personer söker bostad utanför den egna kommunen.

I motion 2021/22:1720 av Nicklas Attefjord (MP) föreslås ett tillkännagivande om att socialtjänstlagen bör ses över i syfte att den som lever i en

parrelation med delat hushåll men som på grund av sjukdom eller funktionshinder inte kan utföra sin del av hushållssysslorna ska kunna få bistånd för detta.

Kompletterande försörjningsstöd

I partimotion 2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 31 föreslås ett tillkännagivande om att rätten till kompletterande försörjningsstöd för nyanlända bör avskaffas.

I kommittémotion 2021/22:4198 av Michael Anefur m.fl. (KD) yrkande 26 föreslås ett tillkännagivande om att ta bort rätten till kompletterande försörjningsstöd under tiden med etableringsersättning.

Gällande rätt

Socialtjänstlagen

Enligt 4 kap. 1 § första stycket socialtjänstlagen (2001:453), förkortad SoL, har den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på något annat sätt rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt. I paragrafens andra stycke anges att den som inte kan försörja sig men som kan arbeta har rätt till försörjningsstöd enligt första stycket om han eller hon står till arbetsmarknadens förfogande, i vilket ingår att vid behov delta i kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare eller motsvarande utbildning vid folkhögskola.

Den enskilde har enligt samma bestämmelse rätt till försörjningsstöd även om han eller hon inte står till arbetsmarknadens förfogande om det finns godtagbara skäl.

Den enskilde ska genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Biståndet ska utformas så att det stärker hans eller hennes möjligheter att leva ett självständigt liv. Socialnämnden får vidare enligt 4 kap. 2 § ge bistånd utöver vad som följer av 1 § om det finns skäl för det.

Enligt 4 kap. 1 a § ska följande inkomster inte beaktas vid bedömningen av rätten till bistånd enligt 1 §

1. hemmavarande barns inkomster av eget arbete
2. hemmavarande skolungdomars inkomster av eget arbete, om skolungdomarna är under 21 år.

Inkomsterna får dock beaktas till den del de överstiger ett prisbasbelopp per kalenderår.

Försörjningsstöd lämnas enligt 4 kap. 3 § för skäliga kostnader för

1. livsmedel, kläder och skor, lek och fritid, förbrukningsvaror, hälsa och hygien samt dagstidning och telefon
2. boende, hushållsel, arbetsresor, hemförsäkring samt medlemskap i fackförening och arbetslöshetskassa.

Skäliga kostnader ska i enlighet med vad regeringen närmare föreskriver beräknas enligt en för hela riket gällande norm (riksnorm) på grundval av officiella prisundersökningar av olika hushållstypers baskonsumtion. Om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl ska socialnämnden dock beräkna dessa kostnader till en högre nivå. Nämnden får också i ett enskilt fall beräkna kostnaderna till en lägre nivå, om det finns särskilda skäl för detta.

Socialnämnden får enligt 4 kap. 4 § begära att den som får försörjningsstöd under viss tid ska delta i praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet som nämnden har anvisat om den enskilde inte har kunnat erbjudas någon lämplig arbetsmarknadspolitisk åtgärd. Den praktik eller kompetenshöjande verksamhet som avses ska syfta till att utveckla den enskildes möjligheter att i framtiden försörja sig själv. Verksamheten ska stärka den enskildes möjligheter att komma in på arbetsmarknaden eller, där så är lämpligt, på en fortsatt utbildning. Den ska utformas med skälig hänsyn till den enskildes individuella önskemål och förutsättningar. Om den enskilde utan godtagbart skäl avböjer att delta i praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet som anvisats får fortsatt försörjningsstöd vägras eller sättas ned (4 kap. 5 §). Detsamma gäller om han eller hon utan godtagbart skäl uteblir från praktiken eller den kompetenshöjande verksamheten.

Uppgiftsutbyte mellan myndigheter

Enligt 11 kap. 11 § SoL har Socialnämnden vid handläggningen av ärenden rätt att ta del av uppgifter om förmån, ersättning eller annat stöd åt enskild hos Centrala studiestödsnämnden, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och arbetslöshetskassorna. Om det finns skäl för det ska dessa myndigheter och arbetslöshetskassorna på eget initiativ lämna sådana uppgifter till socialnämnden.

Genom 11 kap. 11 a och 11 b §§ har Socialnämnden även rätt att ta del av uppgifter om enskilda hos Arbetsförmedlingen och, ifråga om inkomst av kapital och återbetalning av skatt, hos Skatteverket. Om det finns skäl för det ska Arbetsförmedlingen och Skatteverket på eget initiativ lämna sådana uppgifter till socialnämnden.

Socialnämnden har å sin sida en uppgiftsskyldighet som bl.a. enligt 12 kap. 7 § SoL innebär att nämnden på begäran av en annan myndighet ska lämna uppgifter till denna om utbetalad ekonomisk hjälp, om syftet är att undvika felaktiga utbetalningar från det allmänna eller en felaktig beskattning.

Socialstyrelsens allmänna råd om ekonomiskt bistånd

I Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2013:1, ändrade t.o.m. HSLF-FS 2021:31) om ekonomiskt bistånd ges rekommendationer till stöd för bedömningen i vissa fall av den enskildes rätt till ekonomiskt bistånd enligt SoL. Vid bedömningen av behovet av ekonomiskt bistånd framgår det av de allmänna råden att socialnämnden bör räkna med hushållets samtliga faktiska inkomster. Inkomster som den enskilde inte kan förfoga över bör dock inte tas med, t.ex. barns inkomster från tillgångar som står under överförmyndarens

kontroll när överförmyndaren inte ger sitt samtycke till uttag. Det finns också vissa faktiska inkomster som socialnämnden i regel inte bör räkna med, såsom skadestånd som den enskilde får för att kompensera ekonomiska förluster och som inte utgör ersättning för inkomstförlust.

När det gäller barns och skolungdomars tillgångar och inkomster av kapital framgår det vidare att socialnämnden bör kunna räkna av ett barns eller en skolungdoms tillgångar eller inkomster av kapital mot barnets del i familjens kostnader inklusive boendekostnaden. Barn bör dock kunna ha sparade medel upp till 15 procent av basbeloppet utan att det påverkar föräldrarnas rätt till ekonomiskt bistånd för barnet. Om ett barn har tillgångar som föräldrarna inte kan förfoga över, t.ex. bankmedel som står under överförmyndarens kontroll, bör det inte heller påverka föräldrarnas rätt till ekonomiskt bistånd för barnet. Vidare anges att om socialnämnden räknar av barns och skolungdomars inkomster av arbete över ett prisbasbelopp per kalenderår bör avräkningen göras mot barnets eller skolungdomens del i familjens kostnader inklusive boendekostnaden.

I fråga om särskilda skäl för att beräkna kostnaderna enligt riksnormen till en högre nivå enligt 4 kap. 3 § SoL anger de allmänna råden att socialnämnden bör göra det bl.a. om den enskilde har ett tillfälligt och visst behov av att köpa kläder och skor, om ett spädbarn saknar nödvändig klädustrustning eller om den enskilde har tillfälligt höga kostnader, t.ex. för livsmedel, kläder och skor eller telefon, som beror på att han eller hon är eller har varit utsatt för våld eller andra övergrepp av närstående eller för något annat brott.

Pågående arbete

Utredning av en bidragsreform

Riksdagen har genom rambeslutet för budgetåret 2022 ställt sig bakom att inleda en stor bidragsreform (prop. 2021/22:1, bet. 2021/22:FiU1, rskr. 2021/22:46). Reformen är en del av Moderaternas, Sverigedemokraternas och Kristdemokraternas gemensamma förslag i budgetprocessen. Av motiveringen framgår att en stor bidragsreform behöver genomföras för att bryta ett växande utanförskap som gör att alltför många inte kan försörja sig.

Beslutet innebär att 5 miljoner kronor per år ska tillföras Regeringskansliet under 2022 och 2023 för att en bidragsutredning ska komma på plats snarast möjligt. Utredningen bör inledningsvis utreda följande:

- en skärpning av socialtjänstlagen (2001:453) och annan relevant lagstiftning så att alla kommuner ställer likvärdiga och tydliga aktivitetskrav på de som får försörjningsstöd på grund av arbetslöshet
- en begränsning av möjligheten till försörjningsstöd utöver riksnormen
- möjligheten att avskaffa rätten till kompletterande försörjningsstöd till dem som får etableringsersättning samt att även annan kvalificering in i de svenska transfereringssystemen för den som är nyanländ till Sverige kan övervägas

- införandet av en jobbprenie vid övergång i arbete, antingen i form av en utbetalning eller en skattelättnad, som tar ned margineffekterna för den som går från försörjningsstöd till arbete
- åtgärder för att förhindra att sammanlagda bidrag och ersättningar gör det olönsamt att börja arbeta
- ansvarsfördelningen mellan stat och kommun för långtidsarbetslösa.

I anslagsbeslutet inom ramen för utgiftsområde 1 Rikets styrelse tillförde riksdagen 5 miljoner kronor under 2022 för en utredning av en bidragsreform (bet. 2021/22:KU1, rskr. 2021/22:65–72).

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet behandlade i februari 2021 proposition 2020/21:55 Språkplikt – deltagande i vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi) för rätt till försörjningsstöd. I betänkande 2020/21:SoU21 föreslog utskottet att riksdagen skulle bifalla regeringens förslag till ändring i socialtjänstlagen, som utskottet fann väl avvägt (res. V). Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (prot. 2020/21:87, rskr. 2020/21:211).

Motionsyrkanden om bistånd och försörjningsstöd behandlades av utskottet senast i betänkande 2020/21:SoU24 Socialtjänst- och barnfrågor. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (prot. 2020/21:141, rskr. 2020/21:368–369).

Utskottets ställningstagande

När det gäller förslagen om bistånd och försörjningsstöd som behandlas i detta avsnitt konstaterar utskottet att riksdagen i och med beslutet om statens budget för 2022 höjde anslaget till Regeringskansliet med 5 miljoner kronor för utredningen av en bidragsreform. Motsvarande summa är beräknad under 2023 för ändamålet. I uppdraget som riksdagen förutser att regeringen ska ge utredningen ingår bl.a. att det ska ställas likvärdiga och tydliga aktivitetskrav på de som får försörjningsstöd på grund av arbetslöshet, att möjligheten till försörjningsstöd utöver riksnormen ska begränsas och att rätten till kompletterande försörjningsstöd vid sidan av etableringsersättning ska avskaffas. Utskottet ser mot bakgrund av detta inte anledning för riksdagen att för närvarande ta något ytterligare initiativ med anledning av motionsförslagen. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2021/22:1720 (MP), 2021/22:2169 (M), 2021/22:2792 (KD) yrkande 1, 2021/22:3152 (M), 2021/22:3704 (SD) yrkande 8, 2021/22:3965 (L) yrkande 23, 2021/22:4033 (M) yrkandena 34 och 40 samt 2021/22:4184 (KD) yrkandena 4 och 27.

Med hänvisning till det förutsedda uppdraget om att utreda en bidragsreform avstyrker utskottet även motionerna 2021/22:4033 (M) yrkande 31 och 2021/22:4198 (KD) yrkande 26.

Våld i nära relationer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om barn i skyddat boende och tillkännager detta för regeringen. Riksdagen avslår motionsyrkanden om övriga frågor om skyddade boenden, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och om skydd till offer för prostitution.

Jämför reservation 21 (SD), 22 (C), 23 (V), 24 (L), 25 (M, KD, L), 26 (SD), 27 (S, V), 28 (SD), 29 (C), 30 (V), 31 (L), 32 (C) och 33 (V).

Motionerna

Våld i nära relationer

I partimotion 2021/22:3666 av Annie Löf m.fl. (C) yrkande 50 och i kommittémotion 2021/22:3514 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 8 föreslås ett tillkännagivande om att tydliggöra vad det nya kommunala ansvaret att erbjuda vårdinsatser till våldsutövare innebär och att överväga initialt stöd för att säkerställa införandet av det nya åtagandet. I partimotion 2021/22:3666 yrkande 76 föreslås även ett tillkännagivande om att verka för en kraftsamling för kompetenshöjande insatser riktade mot myndigheter och organisationer som möter människor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående för att fler ska få stöd och hjälp att förändra sin situation. Vidare föreslås i yrkande 87 ett tillkännagivande om att införa metoder för riskbedömningar, ändamålsenliga handlingsplaner och adekvata stödinsatser för att motverka våld. Samma förslag som det sist nämnda framförs även i kommittémotion 2021/22:3520 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 32.

I partimotion 2021/22:2599 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 8 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör ta initiativ till en nationell handlingsplan mot sexualiserat våld. I yrkande 14 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör ta initiativ till en utveckling av ett Sluta slå-program baserat på Domestic Violence Intervention (DVI) i syfte att skydda utsatta kvinnor och barn mot våldsamma män.

I kommittémotion 2021/22:3810 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 51 föreslås ett tillkännagivande om ett nationellt kompetenscentrum för samordning, forskning och stöd till våldsutövare och brottsoffer. I yrkande 52 föreslås ett tillkännagivande om att den nationella telefonlinjen Välj att sluta bör bli en permanent verksamhet.

I kommittémotion 2021/22:3514 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 12 föreslås ett tillkännagivande om uppsökande verksamhet. Motionärerna anför att en sådan verksamhet behövs för att fånga upp de som utsatts för sexualbrott och våld i en nära relation.

I kommittémotion 2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör ta initiativ till implementering av modellen En kommun fri från våld eller liknande modeller som syftar till att förändra destruktiva normer och värderingar. I yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör ta initiativ till en ny kvinnofridskommission med uppdrag att utifrån ett helhetsgrepp föreslå åtgärder för att förebygga och motverka mäns våld mot kvinnor och barn. I yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör vidta åtgärder för att en haverikommission ska göras direkt efter att en kvinna mördats, och att varje dödsfallsutredning ska följas av en konkret åtgärdsplan. I yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör ge lämplig myndighet i uppdrag att utveckla arbetet med att inom hälso- och sjukvården, socialtjänsten, ungdomsmottagningarna och elevhälsan göra riskbedömningar för att hitta de våldsamma männen innan kvinnor dödas. I yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör ge lämplig myndighet i uppdrag att kartlägga det psykiska våldet och ta fram förslag på åtgärder. I yrkande 7 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör tillföra resurser i syfte att anställa fler socialsekreterare i varje kommun för att stärka socialtjänstens arbete mot mäns våld mot kvinnor och för att fler kvinnor som söker hjälp faktiskt ska beviljas skyddat boende. I yrkande 10 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör ta initiativ till att det ska finnas kvinnojourer i alla kommuner samt en mobil jour i varje län. I yrkande 21 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör ge lämplig myndighet i uppdrag att tillsätta en utredning för att ta fram riktlinjer för stöd och behandling av kvinnor med dubbel sårbarhet i form av beroende och våldsutsatthet. I yrkande 29 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen omgående bör tillföra resurser för att en nationell stöd- och kunskapsplattform ska finnas för unga. I yrkande 30 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör ge kommunerna i uppdrag att snarast inrätta insatser för att upptäcka, minska och förhindra våld i ungas parrelationer.

I kommittémotion 2021/22:3973 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 30 föreslås ett tillkännagivande om relationsvåldssamordnare.

I motion 2021/22:2155 av Sanne Lennström och Elin Gustafsson (båda S) föreslås ett tillkännagivande om att överväga åtgärder för att öka antalet frågor om våldsutövning och våldsutsatthet vid möten mellan myndighetspersoner och brukare respektive hälso- och sjukvården och patienter.

I motion 2021/22:3335 av Ann-Christin Ahlberg m.fl. (S) föreslås ett tillkännagivande om att intensifiera de brottsförebyggande insatserna när det gäller mäns våld mot kvinnor.

I motion 2021/22:3499 av Alireza Akhondi m.fl. (C) föreslås ett tillkännagivande om att vidta åtgärder enligt motionens intentioner när det gäller att utveckla arbetet mot våld i nära relationer.

Hedersrelaterat våld

I kommittémotion 2021/22:2562 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 12 föreslås ett tillkännagivande om att införa en årlig nationell statistik över antal barn som lever under hedersrelaterade förhållanden i Sverige. I yrkande 16 föreslås ett tillkännagivande om en systematisk och sammanhållen utvärdering och uppföljning av utförda samhällsinsatser till barn och ungdomar som utsatts för hedersrelaterat våld. I yrkande 17 föreslås ett tillkännagivande om att införa en årlig nationell statistik över antalet barn som förs utomlands mot sin vilja. I yrkande 18 föreslås ett tillkännagivande om att intensifiera arbetet mot att barn försvinner och förs utomlands mot sin vilja. I yrkande 29 föreslås ett tillkännagivande om stärkt skydd för personer som lever under hedersförtryck.

I kommittémotion 2021/22:3985 av Juno Blom m.fl. (L) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om nationellt center för försvunna barn.

I motion 2021/22:2956 av Ann-Sofie Alm (M) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att utreda hur många barn som befinner sig i riskzonen för att utsättas för hederskulturens brott. I yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att fastställa hur många barn som förts bort mot sin vilja. I yrkande 7 föreslås ett tillkännagivande om att skyndsamt tillse att kommunernas socialtjänster sekretessbelägger identiteten på den utsatte vid minsta misstanke om brott på grund av hederskultur.

Barn i skyddat boende

I kommittémotion 2021/22:3778 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 10 föreslås ett tillkännagivande om att se över socialtjänstlagen för att öka barns rätt i skyddade boenden.

I kommittémotion 2021/22:2562 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 15 föreslås ett tillkännagivande om att barn till en förälder i skyddat boende ska tilldelas en egen handläggare.

I kommittémotion 2021/22:3810 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 46 föreslås ett tillkännagivande om beslut om barns vistelse i skyddat boende.

I kommittémotion 2021/22:3973 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 26 föreslås ett tillkännagivande om barns villkor på skyddade boenden.

I motion 2021/22:3444 av Marléne Lund Kopparklint (M) föreslås ett tillkännagivande om att våldsutsatta barn som bor på skyddat boende bör omfattas av en nationell strukturerad handlingsplan.

I motion 2021/22:3452 av Marléne Lund Kopparklint (M) föreslås ett tillkännagivande om att utreda hur barns skyddade identitet kan bevaras när de vistas i skyddat boende och samtidigt har rätt till skola och omsorg.

I motion 2021/22:3652 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att krav på stöd till barn på skyddade boenden bör införas.

Övriga frågor om skyddade boenden

I partimotion 2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 51 föreslås ett tillkännagivande om att lagreglera insatsen skyddat boende. I yrkande 52 föreslår motionärerna även ett tillkännagivande om att insatsen skyddat boende bör omfattas av tillståndsplikt. Likalydande eller snarlika förslag framförs även i kommittémotionerna 2021/22:3512 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 15 och 16, 2021/22:3514 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkandena 9 och 10 samt 2021/22:3520 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 37 och 38. Liknande förslag om att införa tillståndsplikt för skyddade boenden framförs även i motionerna 2021/22:718 av Eva Lindh (S) och 2021/22:3652 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 1.

I kommittémotion 2021/22:2562 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 14 föreslås ett tillkännagivande om att öka förskolans och skolans stöd och samverkan med övriga berörda aktörer kring barn i skyddat boende.

I kommittémotion 2021/22:3810 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 53 föreslås ett tillkännagivande om att certifiera skyddade boenden. I yrkande 54 föreslår motionärerna ett tillkännagivande om att ta fram ett nationellt register över skyddade boenden.

I kommittémotion 2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkande 9 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör ta initiativ till att öka informationen till kommunerna om alternativa vägar för finansiering utan upphandlingsprocess i konkurrens med privata aktörer. I yrkande 11 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör tillföra resurser för att inrätta ett nationellt skyddat boende för kvinnor som är våldsutsatta av gängkriminella. I yrkande 12 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör utöka stödet till kommunerna för att de ska kunna erbjuda stabilt boende till våldsutsatta kvinnor efter placering på skyddat boende.

I kommittémotion 2021/22:3973 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 20 föreslås ett tillkännagivande om bidragsgivning för finansiering av skyddat boende. I yrkande 21 föreslår motionärerna ett tillkännagivande om avtal med jourerna enligt IOP-modellen (ideellt–offentligt partnerskap). I motionens yrkande 22 föreslås ett tillkännagivande om jourverksamhetens behov av stöd vid ändrade krav och ändrad lagstiftning för skyddat boende.

Skydd till offer för prostitution

I partimotion 2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 106 föreslås ett tillkännagivande om ökad stabilitet i finansieringen av verksamheter som erbjuder stöd och skydd till offer för prostitution och människohandel. Ett sådant förslag framförs även i kommittémotion 2021/22:3579 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 64, där det också föreslås att offren ska ha rätt till stöd och vård oavsett var de befinner sig i landet.

I kommittémotion 2021/22:3512 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 19 föreslås ett tillkännagivande om att ge Socialstyrelsen i uppdrag att se över

de insatser som ges till personer som är offer för prostitution eller utsatts för kommersiell sexuell exploatering.

I kommittémotion 2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkande 33 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör förtydliga kommunernas ansvar att arbeta för tidig upptäckt av prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Gällande rätt

Socialtjänstlagen

Enligt 2 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453), förkortad SoL, svarar varje kommun för socialtjänsten inom sitt område och har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver. Till socialnämndens uppgifter hör bl.a. att svara för omsorg och service, upplysningar, råd, stöd och vård till familjer och enskilda som behöver det (3 kap. 1 § SoL).

När det gäller brottsoffer har socialnämnden enligt 5 kap. 11 § SoL till uppgift att verka för att den som har utsatts för brott och hans eller hennes närstående får stöd och hjälp. Socialnämnden ska särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation. Socialnämnden ansvarar även för att ett barn som har utsatts för brott och barnets närstående får det stöd och den hjälp som de behöver. Socialnämnden ska också särskilt beakta att ett barn som har bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot närstående är offer för brott och ansvara för att barnet får det stöd och den hjälp som barnet behöver.

När det gäller våldsutövare har socialnämnden enligt 5 kap. 11 a § SoL till uppgift att verka för att den som utsätter eller har utsatt närstående för våld eller andra övergrepp ska ändra sitt beteende. När socialnämnden fullgör uppgiften ska nämnden särskilt beakta säkerheten för den som utsatts eller har utsatts för våld eller andra övergrepp och dennes närstående.

Lagen om utredningar för att förebygga vissa skador och dödsfall

Enligt 2 § lagen (2007:606) om utredningar för att förebygga vissa skador och dödsfall ska en utredning genomföras när ett brott har begåtts mot ett barn och det finns anledning att anta att brottet har samband med något förhållande som har inneburit att barnet varit i behov av skydd om bl.a. barnet har avlidit med anledning av brottet eller om barnet har utsatts för grov misshandel eller synnerligen grov misshandel av en närstående eller tidigare närstående person.

Enligt 2 a § ska en utredning också genomföras när ett brott har begåtts mot en vuxen person av en närstående eller tidigare närstående person och det finns anledning att anta att brottet har samband med något förhållande som har inneburit att den vuxna personen varit i behov av skydd eller stöd och hjälp för att förändra sin situation om den vuxna personen har avlidit med anledning av brottet eller om brottet utgör försök, förberedelse eller stämpling till mord

eller dråp. Även i vissa andra fall ska händelser utredas om det finns särskilda skäl för det.

Syftet med utredningsverksamheten är enligt 1 § samma lag att ge regeringen underlag för beslut om åtgärder som har som mål att förebygga att barn far illa eller att vuxna utsätts för våld eller andra övergrepp av närstående eller tidigare närstående personer. Av 7 § framgår att skade- och dödsfallsutredningarna ska klargöra det händelseförlopp som föregått händelsen, möjliga orsaker till händelsen och vilka åtgärder som har vidtagits eller kunnat vidtas för att skydda barnet eller skydda eller stödja och hjälpa den vuxna personen.

Regeringen har genom förordningen (2007:748) om utredningar för att förebygga vissa skador och dödsfall utsett Socialstyrelsen till utredningsmyndighet. Utredningsverksamhetens resultat och slutsatser ska enligt 5 § denna förordning redovisas i en rapport till regeringen vartannat år. Rapporten ska enligt 6 § innehålla en redogörelse för utredningsverksamhetens omfattning och de slutsatser som den gett upphov till, uppgifter om de åtgärder som redan har vidtagits av en statlig förvaltningsmyndighet som genomfört tillsyn eller intern tillsyn av verksamhet som berörs av en utredning samt eventuella förslag till ytterligare åtgärder som har som mål att förebygga att barn far illa eller att vuxna utsätts för våld eller andra övergrepp av närstående eller tidigare närstående personer.

Den senaste rapporten publicerades den 31 januari 2022 (Socialstyrelsen art.nr 2022-1-7738).

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:4) om våld i nära relationer ska tillämpas i socialnämndens och i vårdgivares arbete med barn och vuxna som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående (våldsutsatta) och med barn som har bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot närstående (barn som bevittnat våld).

Enligt 7 kap. 2 § i föreskrifterna ska socialnämnden vid behov erbjuda våldsutsatta vuxna, den som är under 18 år och har utsatts för våld eller andra övergrepp av sin partner och den som är under 18 år och har utsatts för hedersrelaterat våld stöd och hjälp i form av lämpligt, tillfälligt boende som motsvarar den våldsutsattas behov av skydd med utgångspunkt i utredningen och riskbedömningen. Som allmänna råd gäller att ett skyddat boende, om den våldsutsatta behöver stöd och hjälp i ett sådant, bör ha tillräcklig bemanning och tillräckliga skyddsanordningar för att kunna erbjuda skydd mot hot, våld och andra övergrepp.

När det gäller stöd och hjälp enligt 5 kap. 11 § SoL framgår det av de allmänna råden att socialnämnden bl.a. bör se till att de metoder som används för att ge stöd och hjälp har utformats med utgångspunkt i bästa tillgängliga kunskap. Vidare bör nämnden såväl vid planering av verksamheten som i

enskilda ärenden beakta de särskilda behov som en våldsutsatt kan ha på grund av bl.a. sin ålder, funktionsnedsättning, sexuell läggning och risken för hedersrelaterat våld.

Den personal som arbetar med handläggning och uppföljning av alla slags ärenden som gäller enskilda enligt SoL bör enligt de allmänna råden ha kunskap om våld och andra övergrepp av eller mot närstående samt ha förmågan att omsätta kunskaperna i det praktiska arbetet.

Pågående arbete

Nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor

För att förebygga våld i nära relationer och mäns våld mot kvinnor har regeringen antagit en tioårig nationell strategi som gäller sedan den 1 januari 2017 (skr. 2016/17:10, bet. 2016/17:AU5, rskr. 2016/17:150). Strategin inbegriper arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck samt mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Den innehåller åtgärder som stärker skydd och stöd till våldsutsatta kvinnor, insatser mot våld i samkönade relationer samt åtgärder som motarbetar destruktiv maskulinitet och heders-tänkande. Strategin sätter också fokus på mäns delaktighet och ansvar för att stoppa våldet.

Övergripande ska strategin bidra till att uppnå det jämställdhetspolitiska delmålet att mäns våld mot kvinnor ska upphöra och att kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet. Verksamheten inom strategin har fyra målsättningar:

- ett utökat och verkningsfullt förebyggande arbete mot våld
- förbättrad upptäckt av våld och starkare skydd och stöd för våldsutsatta kvinnor och barn
- effektivare brottsbekämpning
- förbättrad kunskap och metodutveckling.

Strategin genomförs i fleråriga åtgärdsprogram. Det andra åtgärdsprogrammet gäller för perioden 2021–2023 (A2021/02397). Under perioden avser regeringen fortsätta att prioritera två områden som varit i fokus de föregående åren. Det gäller dels hedersrelaterat våld och förtryck, dels prostitution och människohandel. Därutöver anger regeringen ett antal utvecklingsområden som den anser bör ägnas särskild uppmärksamhet de kommande åren. Det gäller särskild sårbarhet till följd av olika omständigheter som t.ex. ålderdom och sexuell läggning. Det gäller också utsatthet efter separation, våld i ungas partnerrelationer och utsatthet för hot och övergrepp på nätet. Åtgärdsprogrammet omfattar sammanlagt 99 åtgärder som har inletts eller som ska inledas under programperioden.

Jämställdhetsmyndigheten har i uppdrag att samordna och stödja andra myndigheter i arbetet med att genomföra strategin, och länsstyrelserna utgör navet i genomförandet av strategin på regional nivå. Socialtjänsten och hälso-

och sjukvården inklusive tandvården är centrala aktörer för att upptäcka våldet och ge stöd, skydd och hjälp till utsatta barn och vuxna.

Av förteckningen över propositioner som är avsedda att lämnas från mitten av januari 2022 under återstoden av riksmötet framgår att regeringen avser att lämna en skrivelse om uppföljning av den nationella strategin mot mäns våld mot kvinnor till riksdagen i juni 2022.

Utvecklingsmedel och kompetensstöd för arbete mot våld i nära relationer m.m.

Regeringen har gett Socialstyrelsen ett förnyat treårigt uppdrag att under 2020–2022 fördela medel för att utveckla socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete mot våld i nära relationer, sexuellt våld, hedersrelaterat våld och förtryck samt för att stödja arbete med vuxna och barn i prostitution och människohandel för sexuella ändamål (S2020/01591/SOF).

Socialstyrelsen ska även tillhandahålla och kvalitetssäkra kunskaps- och metodstöd, s.k. kompetensstöd, för socialtjänsten och hälso- och sjukvården inklusive tandvården. Myndigheten ska i samverkan med Uppsala universitet (Nationellt centrum för kvinnofrid, NCK) och Linköpings universitet (Nationellt centrum för kunskap om våld mot barn, Barnafrid) tillhandahålla nationellt kompetensstöd, främja spridningen av kompetensstödet och underlätta mottagandet av nationellt stöd.

Uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet senast den 30 september 2023.

Samordning och kunskapsutveckling för återfallsförebyggande arbete

I november 2021 gav regeringen Socialstyrelsen i uppdrag att analysera och lämna förslag på hur en nationell samordning och kunskapsutveckling avseende återfallsförebyggande arbete med personer som utsätter närstående för våld kan utvecklas inom myndigheten (A2021/02083).

I uppdraget hänvisar regeringen till att flera lagändringar i syfte att förebygga våld och andra övergrepp i nära relationer trädde i kraft den 1 augusti 2021, bl.a. en bestämmelse i socialtjänstlagen om att det till socialnämndens uppgifter hör att verka för att personer som utsätter eller har utsatt närstående för våld eller andra övergrepp ska ändra sitt beteende. Regeringen anser att det är av vikt att regioner och kommuner får stöd från nationell nivå att kunna omhänderta dessa lagändringar.

Uppdraget bygger på ett förslag i betänkandet Att bryta ett våldsamt beteende – återfallsförebyggande insatser för män som utsätter närstående för våld (SOU 2018:37). Uppgifterna för den nationella samordningen och kunskapsutvecklingen omfattar bl.a. att följa upp, se över och utvärdera metoder, insatser och behandlingar som ska användas i framför allt socialtjänsten och hälso- och sjukvården. Socialstyrelsen ska slutredovisa uppdraget senast den 15 juni 2022.

Kunskapsluckor och utbildningsbehov om mäns våld mot kvinnor

Jämställdhetsmyndigheten har i regleringsbrevet för 2022 fått i uppdrag att identifiera eventuella kunskapsluckor om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer hos yrkesgrupper som möter våldsutsatta. Uppdraget omfattar alla målgrupper och typer av våldsutsatthet som ingår i den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Uppdraget ska särskilt belysa kunskapsluckor hos yrkesgrupper som möter människor som av olika skäl befinner sig i en utsatt situation.

Jämställdhetsmyndigheten ska i uppdraget beakta kunskap från det uppdrag som Socialstyrelsen har haft att genomföra utbildningsinsatser för socialtjänstens personal om våld i nära relationer och mäns våld mot kvinnor (S2018/03930). I uppdraget ingår även att vid behov lämna förslag på åtgärder. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet senast den 31 mars 2023.

Tillsyn av socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete mot mäns våld mot kvinnor

Regeringen gav i september 2021 ett uppdrag till Inspektionen för vård och omsorg (Ivo) att förstärka och utveckla tillsynen av socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, inbegripet våld som omfattas av den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor som barn utsätts för eller bevittnar. Utvecklingen ska avse hur tillsynen kan vara mer förebyggande och riskbaserad samt bidra till lärande för berörda aktörer (A2021/01714).

Arbetet ska inkludera samtliga områden i den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor, vilket bl.a. omfattar vad som framgår av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer (SOSFS 2014:4). Ett särskilt fokus ska läggas på hur insatser ges och anpassas för personer som utsätts, eller riskerar att utsättas, för hedersrelaterat våld och förtryck.

Senast den 30 april 2024 ska Ivo lämna en slutredovisning av uppdraget till regeringen. Utifrån resultaten av den utvecklade tillsynen ska Ivo också, vid behov, lämna förslag till regeringen på ytterligare åtgärder som behöver vidtas på nationell nivå för att skapa förutsättningar för att utveckla socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Myndighetsgemensamt uppdrag om ökad upptäckt av våld m.m.

Regeringen gav i augusti 2019 Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Jämställdhetsmyndigheten, Migrationsverket och Socialstyrelsen i gemensamt uppdrag att verka för förbättrad upptäckt av våld m.m. med utgångspunkt i den plan för ökad samverkan på området för 2019–2021 som Socialstyrelsen redovisade i maj 2019 (A2019/01517/JÄM). De fem myndigheterna ska samverka i frågor om

- rutiner och metoder för upptäckt av våldsutsatthet och våldsutövande
- övergripande information om våld, lagstiftning, skydd och stöd
- hänvisning till socialtjänst, hälso- och sjukvård samt rättsväsen för berörda individer
- förstärkt stöd till relevant personal med klientkontakter.

Jämställdhetsmyndigheten lämnade den 31 mars 2022 en samlad redovisning av uppdraget (rapport 2022:9). I redovisningen uppmärksammas framgångar i arbetet med att skapa förutsättningar för ökad upptäckt av våld men också ett antal utvecklingsområden. Dessa gäller bl.a. implementeringen och uppföljningen av rutiner och metoder samt förtydliganden av arbetsgivarens ansvar och insatser för att nå ut till flickor och unga kvinnor. Jämställdhetsmyndigheten föreslår att regeringen ska ge myndigheterna ett fortsatt långsiktigt samverkansuppdrag om ökad upptäckt av våld.

Nationellt centrum för kvinnofrid och nationella stödtelefoner

Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) vid Uppsala universitet och Akademiska sjukhuset har regeringens uppdrag att höja kunskapen nationellt om mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer. NCK har även regeringens uppdrag att ge stöd till våldsutsatta kvinnor. Som en del av verksamheten driver NCK den nationella stödtelefonen Kvinnofridslinjen. Till Kvinnofridslinjen kan kvinnor som utsatts för hot, våld och sexuella övergrepp ringa för att få stöd och hjälp. Även närstående och personal som möter våldsutsatta kvinnor i sitt yrke kan ringa.

I juni 2019 fick NCK i uppdrag av regeringen att stärka och utveckla verksamheten med den nationella stödtelefonen för våldsutsatta, bl.a. med avseende på kvinnor och flickor som är utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck (A2019/01272/JÅM). I uppdraget ingick även att lämna förslag på hur verksamheten med den nationella stödtelefonen kan utvecklas till att också omfatta våldsutsatta män och pojkar samt personer som identifierar sig på annat sätt än som kvinna eller man, flicka eller pojke. Detta uppdrag redovisades i april 2020 (dnr NCK 2019/28).

I oktober 2021 beslutade regeringen om ett nytt uppdrag att starta en pilotverksamhet med att tillhandahålla en nationell stödtelefon som riktar sig till män som utsatts för den typ av våld som omfattas av den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor, t.ex. våld i nära relationer eller sexuella övergrepp, oavsett sexuell läggning och om man befinner sig i en relation eller inte. Uppdraget omfattar också att tillhandahålla en stödtelefon för icke-binära personer och personer med transerfarenhet som utsatts för sådant våld som omfattas av den nationella strategin (A2021/02054).

Senast den 29 mars 2024 ska uppdraget slutredovisas, vilket bl.a. omfattar att ge förslag på hur stödtelefonen för våldsutsatta i sin helhet ska drivas i fortsättningen och en analys av för- och nackdelar med att fortsätta med separata stödtelefoner, med särskilda överväganden om vad som krävs för att

på bästa sätt utforma verksamheten för att arbeta med en sammanhållen stödtelefon med kapacitet att ge stöd till alla grupper som omfattas av den nationella strategin.

För 2022 får NCK använda 3 400 000 kronor för uppdraget (Regleringsbrev för budgetåret 2022 avseende anslag 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder inom utgiftsområde 13). Regeringen beräknar att samma summa ska avsättas för uppdraget under 2023.

Statsbidrag till verksamheten med en telefonlinje för våldsutövare

I regleringsbrevet för 2022 har Socialstyrelsen fått i uppdrag att lämna bidrag till Länsstyrelsen i Stockholms län för verksamheten med en telefonlinje för dem som vill få hjälp att förändra ett kontrollerande eller våldsamt beteende. Socialstyrelsen ska även följa upp verksamheten. För uppdraget får 6 500 000 kronor användas under 2022. En redovisning ska lämnas till Regeringskansliet senast den 17 april 2023.

Nationell strategi mot våld mot barn

I april 2021 beslutade regeringen att tillsätta en särskild utredare som ska lämna förslag till en nationell strategi för att förebygga och bekämpa våld mot barn, inklusive hedersrelaterat våld och förtryck (dir. 2021:29, A 2021:02). Strategin ska anlägga ett helhetsperspektiv och möjliggöra en samlad inriktning för arbetet med att förebygga och bekämpa våld mot barn under de kommande tio åren. Utredningen, som tagit namnet En uppväxt fri från våld, ska redovisa uppdraget senast den 31 december 2022 (tilläggsdirektiv 2022:17).

Vägledning för anskaffning av skyddat boende

Upphandlingsmyndigheten tillhandahåller en vägledning för hur kommuner kan finansiera eller anskaffa skyddat boende. Av vägledningen framgår bl.a. att en verksamhet relaterad till skyddat boende som är en tjänst som utförs mot ersättning i allmänhet är ett offentligt kontrakt som ska upphandlas. För den typen av välfärdstjänster innehåller emellertid upphandlingsreglerna lättnader som gör att upphandling kan genomföras enklare. När kommunen inte måste upphandla insatsen i konkurrens, utan i stället ska lämna bidrag till den aktuella verksamheten, måste kommunen beakta statsstödsreglerna. Vidare anges att kvinnojourers drift av skyddat boende kan finansieras genom en överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap (IOP). Det finns inga särskilda förfarande- eller undantagsregler för idéburna offentliga partnerskap utan dessa partnerskap måste vara förenliga med både upphandlings- och statsstödsreglerna.

Efter att vägledningen utarbetades har regelverket för offentliga upphandlingar under EU:s tröskelvärden förenklats. De nya reglerna trädde i kraft den 1 februari 2022. Det förenklade regelverket tillämpas även på sociala tjänster

och andra särskilda tjänster (prop. 2021/22:5, bet. 2021/22:FiU14, rskr. 2021/22:31).

Den 15 mars 2022 lämnade regeringen proposition 2021/22:135 Idéburen välfärd till riksdagen. I propositionen föreslås att upphandlande myndigheter ges möjlighet att reservera rätten att delta i upphandlingar och valfrihetssystem i fråga om vissa välfärdstjänster till idéburna organisationer vars allmännyttiga syfte bidrar till att uppfylla ändamålet med de aktuella tjänsterna. De tjänster som ingår sorteras under rubrikerna Hälsovård, socialtjänst och närbesläktade tjänster respektive Administration inom socialtjänsten samt utbildningsadministration och hälsovårdsförvaltning. Med idéburen organisation avses en juridisk person som uteslutande har ett allmännyttigt syfte som är angivet i stadgar, bolagsordning, urkund eller motsvarande handling.

Lagreglering av skyddat boende

I januari 2018 överlämnades utredningsbetänkandet Ett fönster av möjligheter (SOU 2017:112) till regeringen. I betänkandet föreslås bl.a. att insatsen skyddat boende ska regleras i SoL som en ny placeringsform för vuxna och barn som medföljande till en vuxen vårdnadshavare. Vidare föreslås att skyddat boende ska vara tillståndspliktigt och omfattas av nya kvalitetskrav samt att barn i skyddat boende ska omfattas av samma regelverk som andra placerade barn, vilket bl.a. innebär att socialnämnden noga ska följa barnets vistelse där.

Under beredningen av betänkandet framkom att förslagen borde kompletteras i vissa avseenden. Socialdepartementet tog därför i juli 2020 fram promemorian Stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende – förslag till bestämmelser rörande bl.a. omedelbar placering, sekretess och skolgång (Ds 2020:16).

Regeringskansliets beredning har därefter fortsatt med utgångspunkt i både betänkandet och promemorian. I budgetpropositionen för 2022 redogjorde regeringen för sin avsikt att lägga fram förslag för att införa skyddat boende som en ny placeringsform i socialtjänstlagen med tillståndsplikt och höjda kvalitetskrav. I samband med det ska även förslag läggas för att stärka barnrättsperspektivet i verksamheten (prop. 2021/22:1 utg.omr. 9, bet. 2021/22:SoU1, rskr. 2021/22:123–124). Enligt regeringens förteckning över propositioner som är avsedda att lämnas från mitten av januari 2022 under återstoden av riksmötet är en proposition till riksdagen att vänta under juni 2022.

Med anledning av de kommande förslagen anförde regeringen i budgetpropositionen att stärkta kvalitetskrav utifrån en ny lagstiftning kan innebära att vissa ideella organisationer som driver skyddade boenden behöver utveckla sitt arbete för att leva upp till nya krav. För att stödja dessa organisationers arbete med att utveckla kvaliteten i verksamheten inrättades därför ett riktat, tillfälligt statsbidrag. Vidare anförde regeringen att den vill öka förutsättningarna för att våldsutsatta vuxna och barn ska få tillgång till ett

behovsanpassat skyddat boende och stöd i övergången till ett mer varaktigt boende. Regeringen tillsätter därför en expertgrupp som ska bidra till att stärka arbetet med att fler ska kunna gå vidare till stadigvarande boende efter placering i skyddat boende genom att se över hur kommunernas arbete med detta på bästa sätt kan stödjas och utvecklas (prop. 2021/22:1 utg.omr. 13, bet. 2021/22:AU1, rskr. 2021/22:106).

Nationellt kompetenscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck

Länsstyrelsen i Östergötland har sedan 2005 haft nationella uppdrag att förebygga och bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck. Sedan 2014 genomförs uppdragen inom ramen för ett nationellt kompetenssteam mot hedersrelaterat våld och förtryck.

I december 2020 gav regeringen Länsstyrelsen i Östergötland i uppdrag att förbereda inrättandet av ett nationellt sektorsövergripande kompetenscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck (A2020/02708/JÄM). Centret ska stödja kommuner och regioner att bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck genom att utveckla ett strategiskt, förebyggande och kunskapsbaserat arbete. Centret ska samverka med berörda myndigheter och kommuner utan att ta över det ansvar som ligger på andra aktörer. Till det nationella kompetenscentrets uppgifter ska höra att

- ge råd och vägledning på generell nivå till vuxna, unga och barn som är utsatta eller riskerar att utsättas för hedersvåld samt deras anhöriga
- stödja kommuners, regioners och statliga myndigheters samordning av insatser till utsatta
- ge råd och förmedla kunskap om hedersvåld till yrkesverksamma
- stödja kommuner och regioner i deras arbete att kartlägga förekomst av hedersvåld, planera verksamhet samt att införa, följa upp och utvärdera kvalitetssäkrade arbetssätt och metoder för att förebygga hedersvåld och erbjuda stöd till enskilda utsatta
- regelbundet undersöka omfattningen av hedersvåld i Sverige samt utvecklingen av samhällets insatser på området
- samla och sprida kunskap om förebyggande arbete mot hedersvåld liksom ge långsiktigt stöd baserat på forskning och beprövad erfarenhet
- främja övergripande informationsutbyte mellan nationella myndigheter i frågor om hedersvåld.

I augusti 2021 lämnade Länsstyrelsen i Östergötland en delredovisning av vidtagna åtgärder och en plan för det fortsatta arbetet med kompetenscentret (Rapport 2021:15). Uppdraget ska redovisas i dess helhet senast den 31 maj 2022 (Fi2022/00421).

Myndighetsgemensamt uppdrag om information och vägledning i arbetet mot hedersrelaterad brottslighet

Regeringen gav i december 2020 Nationella kompetensteamet mot hedersrelaterat våld och förtryck vid Länsstyrelsen i Östergötlands län i uppdrag att samordna gemensamma myndighetsinsatser för att främja tillämpningen av de nya bestämmelser mot hedersrelaterad brottslighet som trädde i kraft den 1 juli 2020 (A2020/02649/JÄM). I beslutet anges bl.a. att Nationella kompetensteamet ska ta fram och sprida information på lämpliga språk om den nya lagstiftningen och det rättsliga skyddet mot hedersrelaterat våld och förtryck. Vidare ska Nationella kompetensteamet sammanställa ett samordnat stöd i form av en myndighetsgemensam vägledning för personal inom socialtjänsten, hälso- och sjukvården, skolväsendet och polisen för att förhindra och förebygga att barn lämnar landet för att giftas bort, könsstympas eller utsätts för olika former av hedersrelaterat våld eller tvång.

En samlad redovisning av uppdraget ska lämnas senast den 16 juni 2023.

Handlingsplan mot prostitution och människohandel

Regeringen beslutade i februari 2018 om en handlingsplan mot prostitution och människohandel. Syftet med handlingsplanen är att förebygga och motverka prostitution och människohandel för alla ändamål och att bidra till ett bättre skydd och stöd för personer som är utsatta för människohandel.

Åtgärderna i handlingsplanen delas in i åtta olika insatsområden som omfattar bl.a. en förstärkt samordning mellan myndigheter och andra aktörer, starkt förebyggande arbete, förbättrad förmåga att upptäcka prostitution och människohandel samt lagstiftningsåtgärder. Vidare omfattar åtgärderna insatser inom förstärkt skydd och stöd, effektivare brottsbekämpning, starkt kunskap och metodutveckling samt ökad internationell samverkan.

I januari 2018 övertog Jämställdhetsmyndigheten det nationella samordningsansvaret i frågor om prostitution och människohandel från Länsstyrelsen i Stockholm. Inom ramen för detta arbete leder myndigheten det nationella metodstödsteamet mot prostitution och människohandel (NMT) där Polismyndigheten ingår tillsammans med bl.a. Åklagarmyndigheten och Migrationsverket. Genom NMT tillhandahålls en nationell stödtelefon för yrkesverksamma och ytterligare vägledning genom särskilda regionkoordinatorer.

I regleringsbrevet för 2022 ges Jämställdhetsmyndigheten i uppdrag att fortsätta stärka arbetet mot sexuell exploatering av barn, prostitution och människohandel. Jämställdhetsmyndigheten ska stärka sitt förebyggande arbete och genomföra insatser för att säkra skydd och stöd till utsatta för sexuell exploatering, prostitution och människohandel, bl.a. i form av ökat kompetensstöd och förstärkning av regionkoordinatorerna som ingår i NMT. Uppdraget ska slutredovisas den 15 mars 2024.

Tidigare riksdagsbehandling

Samarbetsmodell vid våldshändelser, myndigheters bemötande av våldsutsatta barn och barnperspektiv på skyddade boenden

I betänkande 2020/21:SoU24 föreslog utskottet att riksdagen skulle rikta ett tillkännagivande till regeringen om en samarbetsmodell vid våldshändelser. Utskottet anförde följande i betänkandet (s. 35, res. S, V, MP):

Åren 2017–2019 genomfördes det s.k. Islandsprojektet i Göteborg under ledning av Västra Götalandsregionens kompetenscentrum. Detta är en samarbetsmodell när det gäller akuta våldshändelser i familjer med barn där polis, åklagare, socialtjänst samt hälso- och sjukvården samarbetar. Utskottet har noterat att den arbetsmodellen har varit framgångsrik och regeringen bör därför se till att Islandsprojektet utvecklas och sprids nationellt.

I samma betänkande föreslog utskottet även att riksdagen skulle rikta ett tillkännagivande till regeringen om riktlinjer för myndigheters bemötande av våldsutsatta barn och unga. Utskottet anförde följande i betänkandet (s. 93, res. S, V, MP):

När det gäller frågan om myndigheters bemötande av våldsutsatta barn och unga bedömer utskottet att en del verksamheter som möter barn saknar den kunskap och kompetens som krävs för att i ett tidigt skede kunna möta barn som riskerar att fara illa eller redan har gjort det. Enligt utskottet finns det därför behov av nya riktlinjer och kunskapsstöd i syfte att öka kompetensen bland samtliga yrkesgrupper som arbetar med barn som riskerar att utsättas för våld. Utskottet anser därför att regeringen bör ge i uppdrag åt lämplig myndighet att ta fram sådana riktlinjer och kunskapsstöd.

Vidare föreslog utskottet ett tillkännagivande till regeringen om barnperspektiv på skyddade boenden. Utskottet anförde följande i betänkandet (s. 94, res. S, V, MP):

Utskottet noterar att regeringen bereder betänkandet Ett fönster av möjligheter (SOU 2017:112) och promemorian Stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende – förslag till bestämmelser rörande bl.a. omedelbar placering, sekretess och skolgång (Ds 2020:16). Det är enligt utskottet mycket angeläget att barnperspektivet på skyddade boenden stärks. Det handlar om att skapa förutsättningar för fler skyddade boenden där barn kan bo och även om att trygga barnens möjlighet att gå i förskola och skola även om de behöver bo på annan plats. Utskottet förutsätter att regeringen skyndsamt återkommer till riksdagen med förslag till lagändringar i denna fråga.

Riksdagen biföll utskottets förslag till tillkännagivanden (prot. 2020/21:141, rskr. 2020/21:368–369). I betänkandet avstyrkte utskottet även ett antal andra motionsyrkanden om våld i nära relationer inklusive hedersrelaterat våld. Även i detta biföll riksdagen utskottets förslag.

Uppföljning av tillkännagivanden

Regeringen anger i skrivelse 2021/22:75 att inget av tillkännagivandena är slutbehandlat.

När det gäller tillkännagivandet om en samarbetsmodell vid våldshändelser anger regeringen att den under 2022 avser återkomma med ett förslag till insats för att främja den typ av samarbete vid våldshändelser som riksdagen efterlyser med finansiering av medel inom utgiftsområde 13, anslag 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder.

När det gäller tillkännagivandet om riktlinjer för myndigheters bemötande av våldsutsatta barn och unga hänvisar regeringen till att en särskild utredare har fått i uppdrag att förebygga och bekämpa våld mot barn (dir. 2021:29) och att regeringen efter att uppdraget har redovisats senast den 31 maj 2022 avser att ta ställning till eventuella ytterligare åtgärder.

När det gäller tillkännagivandet om barnperspektiv på skyddade boenden hänvisar regeringen till att den avser att införa skyddat boende som en ny placeringsform i socialtjänstlagen och då även lägga fram förslag för att stärka barnrättsperspektivet i verksamheten. Bedömningen är att en proposition kan lämnas till riksdagen under 2022.

Socialnämndens ansvar för våldsutövare

I betänkande 2020/21:SoU26 föreslog utskottet att riksdagen skulle bifalla regeringens proposition 2020/21:163 med förslag till ändringar i socialtjänstlagen, hälso- och sjukvårdslagen, patientsäkerhetslagen och offentlighets- och sekretesslagen i syfte att förebygga våld i nära relationer. Förslagen innebar bl.a. att det i socialtjänstlagen införs en bestämmelse om att det till socialnämndens uppgifter hör att verka för att personer som utsätter eller har utsatt närstående för våld eller andra övergrepp ska ändra sitt beteende.

I anslutning till ändringen i socialtjänstlagen föreslog utskottet att riksdagen skulle rikta ett tillkännagivande till regeringen om ett förtydligande av socialnämndens ansvar för insatser till våldsutövare. Utskottet anförde följande (s. 10, res. S, C, V, MP):

Till skillnad från den bedömning som regeringen gör i propositionen anser utskottet att bestämmelsen om socialnämndens ansvar för våldsutövare bör utformas så att det uttryckligen av lagtexten framgår att socialtjänsten har ansvar för att tillhandahålla insatser riktade till våldsutövare i syfte att bidra till att de slutar att använda våld. Enligt utskottet bör ansvaret uttryckas på det sätt som föreslås i den utredning som ligger till grund för regeringens proposition (SOU 2018:37). Regeringen bör återkomma till riksdagen med ett lagförslag som tillgodoser detta.

Riksdagen biföll utskottets förslag i fråga om lagändringarna. Utskottets förslag till tillkännagivande bifölls däremot inte (prot. 2020/21:137, rskr. 2020/21:350).

Utskottets ställningstagande

Att stoppa mäns våld mot kvinnor är en oerhört angelägen uppgift som kräver såväl långsiktiga förebyggande insatser riktade mot våldsutövare som omedel-

bara skyddande och uppföljande insatser för de våldsutsatta. Utskottet välkomnar regeringens målmedvetna genomförande av den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor och konstaterar att det omfattande andra åtgärdsprogrammet i detta arbete berör flera av de förslag som har förts fram i motionerna. Regeringen planerar att i juni 2022 lämna en skrivelse till riksdagen om en uppföljning av den nationella strategin. Utskottet bedömer att riksdagen bör avvakta med att överväga nya initiativ till dess att den uppföljande skrivelsen kan beaktas. Därmed avstyrker utskottet motionerna 2021/22:2155 (S), 2021/22:2591 (V) yrkandena 2–7, 10, 21, 29 och 30, 2021/22:2599 (V) yrkandena 8 och 14, 2021/22:3335 (S), 2021/22:3499 (C), 2021/22:3514 (C) yrkandena 8 och 12, 2021/22:3520 (C) yrkande 32, 2021/22:3666 (C) yrkandena 50, 76 och 87, 2021/22:3810 (SD) yrkandena 51 och 52 samt 2021/22:3973 (L) yrkande 30.

Utskottet ser positivt på att regeringen fortsätter att prioritera hedersrelaterat våld och förtryck i genomförandet av den nationella strategin mot mäns våld mot kvinnor. Regeringens uppdrag till Länsstyrelsen i Östergötland att inrätta ett nationellt kompetenscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck är också välkommet. Utskottet bedömer att de stabila förutsättningar för ett långsiktigt arbete som därigenom skapas är avgörande för att framgångsrikt motverka det hedersrelaterade våldet och förtrycket. Vidare konstaterar utskottet att Länsstyrelsen i Östergötland även har i uppdrag att främja tillämpningen av de straffrättsliga bestämmelserna mot hedersrelaterad brottslighet och att regeringen har tagit initiativ till komplettering av dessa bestämmelser genom förslaget om ett särskilt brott för hedersförtryck (prop. 2021/22:138) och en utredning av ett utvidgat utreseförbud till skydd mot att barn förs utomlands (S2021/02072). Avslutningsvis noterar utskottet att det tidigare nämnda utredningsförslaget om en ny socialtjänstlag, som för närvarande bereds inom Regeringskansliet, innehåller en kompletterande uppgift för socialnämnden att i sitt brottsofferstöd särskilt beakta att personer som är eller har varit utsatta för hedersrelaterat våld eller förtryck kan vara i behov av insatser för att förändra sin situation. Utskottet ser mot bakgrund av detta inte behov av ytterligare initiativ från riksdagens sida. Därmed avstyrks motionerna 2021/22:2562 (SD) yrkandena 12, 16–18 och 29, 2021/22:2956 (M) yrkandena 3, 4 och 7 samt 2021/22:3985 (L) yrkande 3.

Utskottet ser det som mycket angeläget att stärka barnperspektivet på skyddade boenden. Det handlar om att skapa förutsättningar för fler skyddade boenden där barn kan bo och även om att trygga barnens möjlighet att gå i förskola och skola även om de behöver bo på annan plats. Förra riksmötet riktade riksdagen på utskottets förslag ett tillkännagivande till regeringen om att lämna förslag till lagändringar i denna fråga. Att skyddat boende regleras som en insats till barn, att ett barns vistelse på skyddat boende omfattas av ett separat beslut och att en handläggare tilldelas för barnets ärende är tre väsentliga beståndsdelar för utskottet. Detta skulle enligt utskottet synliggöra barnets situation, ge bättre förutsättningar för att tillgodose barnets rättigheter och säkerställa adekvat dokumentation och uppföljning. Enligt utskottet bör

regeringen beakta detta i beredningen av den proposition om stärkt kvalitet och barnrättsperspektiv i skyddat boende som regeringen avser att lämna till riksdagen, och detta föreslår utskottet att riksdagen ställer sig bakom och tillkännager för regeringen. Utskottet tillstyrker därmed delvis motionerna 2021/22:2562 (SD) yrkande 15, 2021/22:3652 (C) yrkande 2, 2021/22:3778 (M) yrkande 10, 2021/22:3810 (SD) yrkande 46 och 2021/22:3973 (L) yrkande 26 samt avstyrker motionerna 2021/22:3444 (M) och 2021/22:3452 (M).

När det gäller övriga motionsyrkanden om skyddat boende noterar utskottet att den proposition som regeringen avser att lämna till riksdagen förutses innehålla förslag om att införa skyddat boende som en ny placeringsform i socialtjänstlagen med tillståndsplikt och höjda kvalitetskrav. Utskottet noterar också att regeringen har tagit initiativ för att inom upphandlingsregelverket skapa nya möjligheter i finansieringen av vissa välfärdstjänster. Utskottet ser därmed inte anledning för riksdagen att ta något ytterligare initiativ i dessa frågor och avstyrker därför motionerna 2021/22:718 (S), 2021/22:2562 (SD) yrkande 14, 2021/22:2591 (V) yrkandena 9, 11 och 12, 2021/22:3512 (C) yrkandena 15 och 16, 2021/22:3514 (C) yrkandena 9 och 10, 2021/22:3520 (C) yrkandena 37 och 38, 2021/22:3652 (C) yrkande 1, 2021/22:3666 (C) yrkandena 51 och 52, 2021/22:3778 (M) yrkande 10, 2021/22:3810 (SD) yrkandena 53 och 54 samt 2021/22:3973 (L) yrkandena 20–22.

Utskottet välkomnar att regeringen prioriterar arbetet mot prostitution och människohandel även i det andra åtgärdsprogrammet inom den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor och genom den kompletterande särskilda handlingsplanen mot prostitution och människohandel. Utskottet förutsätter att regeringen har beredskap för särskilda insatser på detta område i bemötandet av den massiva tillströmningen av utsatta människor som fördrivits till följd av Rysslands krig mot Ukraina. I övrigt ser inte utskottet skäl för riksdagen att vidta någon åtgärd med anledning av de väckta motionsförslagen. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2021/22:2591 (V) yrkande 33, 2021/22:3512 (C) yrkande 19, 2021/22:3579 (C) yrkande 64 och 2021/22:3666 (C) yrkande 106.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som har beretts i förenklad ordning.

Jämför särskilt yttrande 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (V), 5 (KD) och 6 (L).

Utskottets ställningstagande

I betänkandet behandlas motionsförslag som rör samma eller i huvudsak samma frågor som utskottet har behandlat tidigare under valperioden, bl.a. i betänkande 2020/21:SoU24. Utskottet avstyrker motionsförslagen med hänvisning till detta.

Reservationer

1. Socialtjänstens arbete och samarbete med andra aktörer, punkt 1 (M, KD)

av Acko Ankarberg Johansson (KD), Camilla Waltersson Grönvall (M), Johan Hultberg (M), Pia Steensland (KD) och Mats Sander (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3765 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 1 och 2 samt

avslår motionerna

2021/22:918 av Jon Thorbjörnson m.fl. (V) yrkande 3,

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 61,

2021/22:3439 av Marléne Lund Kopparklint och Betty Malmberg (båda M),

2021/22:3656 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 10,

2021/22:3965 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 59 och 62–64,

2021/22:3972 av Juno Blom m.fl. (L) yrkande 34,

2021/22:3974 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 32,

2021/22:3977 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 22 och

2021/22:3997 av Jakob Olofsgård m.fl. (L) yrkande 48.

Ställningstagande

Socialtjänstens uppsökande och förebyggande verksamhet behöver ha ett särskilt fokus på att identifiera barn och ungdomar i riskzon som inte söker stöd frivilligt. För att möjliggöra detta bör regeringen ge en lämplig myndighet i uppdrag att utveckla evidensbaserade modeller för hur socialtjänsten, barnavårdscentralen och grundskolan i ett tidigt skede kan identifiera kombinerade riskfaktorer för skadligt bruk och beroendesjukdom.

Med ett riktat samarbete mellan kommun och hälso- och sjukvård kan individanpassade insatser sättas in tidigt. Benägenheten att frivilligt söka vård för t.ex. misstänkt beteendeproblematik varierar dock mellan individer och mellan samhällsgrupper. Vi anser därför att regeringen bör ge en lämplig myndighet i uppdrag att ta fram kunskapsunderlag för evidensbaserade motiverande och utredande insatser i områden och mot grupper där benägenheten att söka stöd och hjälp är lägre än i befolkningen och riket i stort.

2. Socialtjänstens arbete och samarbete med andra aktörer, punkt 1 (C)

av Anders W Jonsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 61,

2021/22:3965 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 59 och 62,

2021/22:3974 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 32 och

2021/22:3977 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 22 och avslår motionerna

2021/22:918 av Jon Thorbjörnson m.fl. (V) yrkande 3,

2021/22:3439 av Marléne Lund Kopparklint och Betty Malmberg (båda M),

2021/22:3656 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 10,

2021/22:3765 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 1 och 2,

2021/22:3965 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 63 och 64,

2021/22:3972 av Juno Blom m.fl. (L) yrkande 34 och

2021/22:3997 av Jakob Olofsgård m.fl. (L) yrkande 48.

Ställningstagande

För att den som utsatts för våld i en nära relation eller sexualbrott ska få ett professionellt omhändertagande måste alla aktörer samverka, vilket förutsätter att det finns upparbetade och aktuella kontaktnät. Jag anser därför att regeringen bör ge en eller flera lämpliga myndigheter i uppdrag att utveckla en permanent struktur för erfarenhets- och kunskapsutbyte mellan kvinnojourer, socialtjänst och vårdgivare.

Jag anser att regeringen även bör ta initiativ till att förnya det brottsförebyggande arbetet, bl.a. genom att i socialtjänstlagen införa ett tydligt brottsförebyggande uppdrag till socialtjänsten, tidigt fånga upp barn i riskzonen, bistå föräldrar i deras ansvar för sina barn och möjliggöra tidigare omhändertaganden i de fall andra förebyggande insatser inte varit tillräckliga.

Att klara skolgången är helt avgörande för barn och ungas möjligheter. Om lärarna ska kunna fokusera på undervisningen måste skolan få stöd från socialtjänsten. Regeringen bör därför vidta åtgärder för att förbättra samverkan mellan skolan och socialtjänsten, bl.a. genom att se över sekretessbestämmelserna för att underlätta uppgiftsutbyte mellan skola och socialtjänst.

En effektiv socialtjänst förutsätter trygga arbetsförhållanden för personalen. Jag anser att regeringen bör se över lagstiftningen, t.ex. för att ge kommuner möjlighet att överlåta komplexa ärenden med en särskild hotbild

till en nationell instans som ska kunna fatta beslut och ha kontakt med polisen om handräckning eller liknande insatser. Ett alternativ kan vara att ge kommuner möjlighet att överföra ett ärende till en annan kommun om hotbilden motiverar att det skapas ett fysiskt avstånd mellan beslutsfattaren och den som omfattas av beslutet för att på så sätt minska risken för att myndighetsanställda utsätts för hot och trakasserier.

Jag anser att socialtjänsten ska behålla huvudansvaret för sociala insatser och interventioner för personer med beroendeproblem. Regeringen bör dock ta initiativ för att beroendevården ska kunna inledas snabbare än i dag. Det bör vara tillåtet att ge beroendevård utan föregående biståndsbedömning. Det kan handla om tolvsstegsprogram, öppenvård, stödsamtal eller andra öppna insatser utan dröjsmål.

3. Socialtjänstens arbete och samarbete med andra aktörer, punkt 1 (V)

av Christina Höj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:918 av Jon Thorbjörnson m.fl. (V) yrkande 3 och avslår motionerna

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 61,

2021/22:3439 av Marlène Lund Kopparklint och Betty Malmberg (båda M),

2021/22:3656 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 10,

2021/22:3765 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 1 och 2,

2021/22:3965 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 59 och 62–64,

2021/22:3972 av Juno Blom m.fl. (L) yrkande 34,

2021/22:3974 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 32,

2021/22:3977 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 22 och

2021/22:3997 av Jakob Olofsgård m.fl. (L) yrkande 48.

Ställningstagande

En adoption är en genomgripande och stor process för alla inblandade och det är viktigt att det finns ordentligt stöd och kompetens för att möta dessa personer genom hela livet. Jag anser att regeringen bör tillsätta en utredning med uppdrag att lämna förslag om hur ett statligt center för livslångt stöd till adopterade kan utformas och fungera.

4. Socialtjänstens arbete och samarbete med andra aktörer, punkt 1 (L)

av Lina Nordquist (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3765 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 1 och 2,

2021/22:3965 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 59 och 62–64,

2021/22:3972 av Juno Blom m.fl. (L) yrkande 34,

2021/22:3974 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 32,

2021/22:3977 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 22 och

2021/22:3997 av Jakob Olofsgård m.fl. (L) yrkande 48 och

avslår motionerna

2021/22:918 av Jon Thorbjörnson m.fl. (V) yrkande 3,

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 61,

2021/22:3439 av Marlène Lund Kopparklint och Betty Malmberg (båda M)

och

2021/22:3656 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 10.

Ställningstagande

Jag anser att regeringen bör ta initiativ till att förnya det brottsförebyggande arbetet, bl.a. genom att i socialtjänstlagen införa ett tydligt brottsförebyggande uppdrag till socialtjänsten, tidigt fånga upp barn i riskzonen, bistå föräldrar i deras ansvar för sina barn och möjliggöra tidigare omhändertaganden i de fall andra förebyggande insatser inte varit tillräckliga.

Att klara skolgången är helt avgörande för barn och ungas möjligheter. Om lärarna ska kunna fokusera på undervisningen måste skolan få stöd från socialtjänsten. Regeringen bör därför vidta åtgärder för att förbättra samverkan mellan skolan och socialtjänsten, bl.a. genom att se över sekretessbestämmelserna för att underlätta uppgiftsutbyte mellan skola och socialtjänst.

Myndigheter måste vidta större säkerhetsmarginaler för att skydda barn som riskerar att utsättas för våld i hemmet. Jag anser därför att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om att en orosanmälan alltid ska göras när en vårdnadshavare anhålls eller häktas för grova våldsbrott även om gärningen inte har begåtts i den egna bostaden eller mot en familjemedlem. Regeringen bör även lägga förslag om att en förälder som döms för mord på ett barns andra förälder alltid ska fråntas vårdnaden över barnet.

En rad kommuner har initierat program för hembesök till nyblivna föräldrar. Forskning har visat att denna typ av program har långsiktigt

förebyggande effekt för ett flertal former av social problematik och att det uppmärksammar riskfamiljer. Regeringen bör därför ge en lämplig myndighet i uppdrag att ta fram riktlinjer för kommuner att genomföra hembesöksprogram för nyblivna förstagångsföräldrar i utsatta områden eller med en förhöjd riskfaktor.

En effektiv socialtjänst förutsätter trygga arbetsförhållanden för personalen. Jag anser att regeringen bör se över lagstiftningen, t.ex. för att ge kommuner möjlighet att överlåta komplexa ärenden med en särskild hotbild till en nationell instans som ska kunna fatta beslut och ha kontakt med polisen om handräckning eller liknande insatser. Ett alternativ kan vara att ge kommuner möjlighet att överföra ett ärende till en annan kommun om hotbilden motiverar att det skapas ett fysiskt avstånd mellan beslutsfattaren och den som omfattas av beslutet för att på så sätt minska risken för att myndighetsanställda utsätts för hot och trakasserier.

Jag anser att socialtjänsten ska behålla huvudansvaret för sociala insatser och interventioner för personer med beroendeproblem. Regeringen bör dock ta initiativ för att beroendevården ska kunna inledas snabbare än i dag. Det bör vara tillåtet att ge beroendevård utan föregående biståndsbedömning. Det kan handla om tolvstegsprogram, öppenvård, stödsamtal eller andra öppna insatser utan dröjsmål.

Det har förekommit att socialtjänsten bidragit till framväxten av en svart hyresmarknad i utsatta områden genom att betala ut försörjningsstöd trots kännedom om olovlig uthyrning. Regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag till lagändringar som ger kommunerna möjlighet att kräva att en fastighetsvärd eller förstahandshyresgäst ska bekräfta boendet och att den som ansöker om försörjningsstöd ska kunna uppvisa ett hyreskontrakt. Det bör också vara obligatoriskt för socialtjänsten att kräva tillbaka medel som har utbetalats till svarta kontrakt.

Socialtjänstens uppsökande och förebyggande verksamhet behöver ha ett särskilt fokus på att identifiera barn och ungdomar i riskzon som inte söker stöd frivilligt. För att möjliggöra detta bör regeringen ge en lämplig myndighet i uppdrag att utveckla evidensbaserade modeller för hur socialtjänsten, barnvårdscentralen och grundskolan i ett tidigt skede kan identifiera kombinerade riskfaktorer för skadligt bruk och beroendesjukdom.

Med ett riktat samarbete mellan kommun och hälso- och sjukvård kan individanpassade insatser sättas in tidigt. Benägenheten att frivilligt söka vård för t.ex. misstänkt beteendeproblematik varierar dock mellan individer och mellan samhällsgrupper. Jag anser därför att regeringen bör ge en lämplig myndighet i uppdrag att ta fram kunskapsunderlag för evidensbaserade motiverande och utredande insatser i områden och mot grupper där benägenheten att söka stöd och hjälp är lägre än i befolkningen och riket i stort.

5. **Kompetensutveckling inom socialtjänsten, punkt 2 (M)**

av Camilla Waltersson Grönvall (M), Johan Hultberg (M) och Mats Sander (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3765 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 5 och avslår motionerna

2021/22:2131 av John Weinerhall (M) yrkande 4,

2021/22:2563 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 17,

2021/22:3218 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkandena 23 och 37,

2021/22:3512 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 31,

2021/22:3810 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 3 och

2021/22:4096 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 5.

Ställningstagande

Vi anser att det behövs ett socialtjänstdataregister för att möjliggöra uppföljning och en sammanhållen nationell kunskapsutveckling inom socialt arbete och i synnerhet inom missbruksvården. Det förslag till socialdataregister som framförts från utredningen Framtidens socialtjänst (SOU 2020:47) är i grunden bra. Regeringen bör dock komplettera förslaget till riksdagen med bestämmelser som ger kommunerna tillgång till inskickade uppgifter. Bland uppgifterna bör även orsaken till kontakter med socialtjänsten redovisas. Det skulle ge sjukvården kunskap om hur stort vårdbehovet för ett specifikt missbruk är. Vidare bör lagen ge socialtjänst, vårdgivare, forskningsinstitut och ansvarig nationell myndighet möjlighet att använda sig av anonymiserade registerdata i sin kvalitetsutveckling. Lagen bör också tillåta informationsöverföring mellan huvudmännen, med beaktande av den personliga integriteten. Även privata utförare bör bidra med uppgifter, och aggregerade och anonymiserade uppgifter bör kunna samlas in utan den enskildes medgivande.

6. **Kompetensutveckling inom socialtjänsten, punkt 2 (SD)**

av Linda Lindberg (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Clara Aranda (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:2563 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 17,

2021/22:3218 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkandena 23 och 37 samt

2021/22:3810 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 3 och

avslår motionerna

2021/22:2131 av John Weinerhall (M) yrkande 4,

2021/22:3512 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 31,

2021/22:3765 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 5 och

2021/22:4096 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 5.

Ställningstagande

Jämställdhetsperspektivet ska genomsyra all form av vård och omsorg. Rapporter visar dock att män och kvinnor beviljas stödinsatser olika, trots att behovet av insatser egentligen är detsamma. För att åtgärda detta bör regeringen verka för att kommuner ska genomföra personalutbildningar i jämställdhetsbedömning vid handläggningen av ansökningar om bistånd.

I stödet till utsatta barn har socialtjänsten och socialsekreteraren en avgörande roll. I deras arbetsuppgifter ingår att fatta svåra och ingripande beslut som kan vara livsavgörande för det enskilda barnet. Erfarenhet, kontinuitet och förtroende är viktiga förutsättningar för arbetet. Regeringen bör därför verka för att kommunerna ska säkerställa att socialtjänsten är en attraktiv arbetsgivare som erbjuder konkurrenskraftiga villkor så att de kan rekrytera och behålla socialsekreterare.

Det finns ett stort behov av kunskapshöjande insatser för att förebygga och förhindra sexualbrott mot barn på internet. Regeringen bör ta initiativ som syftar till att kommuner och regioner ska satsa på ytterligare information till och utbildning av personal inom förskola, skola, socialtjänst och psykiatri i frågor om sexualbrott mot barn och annan utsatthet på internet.

När samhället ska hjälpa ett barn som har utsatts för sexuella övergrepp förekommer det att kommersiell sexuell exploatering behandlas som ett självskadebeteende. Det kan leda till att barn omhändertas och begränsas i sin frihet trots att de inte bär någon skuld för det som har hänt. För att säkerställa att dessa unga personer ska få bra vård och hjälp bör regeringen inleda en översyn av socialtjänstens och psykiatrins arbete med barn som utsatts för kommersiell sexuell exploatering.

7. Kompetensutveckling inom socialtjänsten, punkt 2 (C)

av Anders W Jonsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3218 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkandena 23 och 37 samt

2021/22:3512 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 31 och

avslår motionerna

2021/22:2131 av John Weinerhall (M) yrkande 4,

2021/22:2563 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 17,

2021/22:3765 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 5,

2021/22:3810 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 3 och

2021/22:4096 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 5.

Ställningstagande

Det finns ett stort behov av kunskapshöjande insatser för att förebygga och förhindra sexualbrott mot barn på internet. Regeringen bör ta initiativ som syftar till att kommuner och regioner ska satsa på ytterligare information till och utbildning av personal inom förskola, skola, socialtjänst och psykiatri i frågor om sexualbrott mot barn och annan utsatthet på internet.

När samhället ska hjälpa ett barn som har utsatts för sexuella övergrepp förekommer det att kommersiell sexuell exploatering behandlas som ett självskadebeteende. Det kan leda till att barn omhändertas och begränsas i sin frihet trots att de inte bär någon skuld för det som har hänt. För att säkerställa att dessa unga personer ska få bra vård och hjälp bör regeringen inleda en översyn av socialtjänstens och psykiatriens arbete med barn som utsatts för kommersiell sexuell exploatering.

Socialsekreterare och ombud som är involverade i rättsliga processer som rör barn bör vara väl förtrogna med barns behov och beteenden. Detta är särskilt viktigt när yrkesverksamma ska prata direkt med barnet, i synnerhet om barnet självt är brottsoffer. För att stärka barnperspektivet bör regeringen se över hur en särskild utbildning kan inrättas för personal inom socialtjänsten som är involverade i rättsliga processer som rör barn.

8. **Kompetensutveckling inom socialtjänsten, punkt 2 (KD)**

av Acko Ankarberg Johansson (KD) och Pia Steensland (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3512 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 31 och

2021/22:3810 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 3 och

avslår motionerna

2021/22:2131 av John Weinerhall (M) yrkande 4,

2021/22:2563 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 17,

2021/22:3218 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkandena 23 och 37,

2021/22:3765 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 5 och

2021/22:4096 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 5.

Ställningstagande

I stödet till utsatta barn har socialtjänsten och socialsekreteraren en avgörande roll. I deras arbetsuppgifter ingår att fatta svåra och ingripande beslut som kan vara livsavgörande för det enskilda barnet. Erfarenhet, kontinuitet och förtroende är viktiga förutsättningar för arbetet. Regeringen bör därför verka för att kommunerna ska säkerställa att socialtjänsten är en attraktiv arbetsgivare som erbjuder konkurrenskraftiga villkor så att de kan rekrytera och behålla socialsekreterare.

Socialsekreterare och ombud som är involverade i rättsliga processer som rör barn bör vara väl förtrogna med barns behov och beteenden. Detta är särskilt viktigt när yrkesverksamma ska prata direkt med barnet, i synnerhet om barnet självt är brottsoffer. För att stärka barnperspektivet bör regeringen se över hur en särskild utbildning kan inrättas för personal inom socialtjänsten som är involverade i rättsliga processer som rör barn.

9. **Kompetensutveckling inom socialtjänsten, punkt 2 (L)**

av Lina Nordquist (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3218 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkandena 23 och 37 samt avslår motionerna
2021/22:2131 av John Weinerhall (M) yrkande 4,
2021/22:2563 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 17,
2021/22:3512 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 31,
2021/22:3765 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 5,
2021/22:3810 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 3 och
2021/22:4096 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 5.

Ställningstagande

Det finns ett stort behov av kunskapshöjande insatser för att förebygga och förhindra sexualbrott mot barn på internet. Regeringen bör ta initiativ som syftar till att kommuner och regioner ska satsa på ytterligare information till och utbildning av personal inom förskola, skola, socialtjänst och psykiatri i frågor om sexualbrott mot barn och annan utsatthet på internet.

När samhället ska hjälpa ett barn som har utsatts för sexuella övergrepp förekommer det att kommersiell sexuell exploatering behandlas som ett självskadebeteende. Det kan leda till att barn omhändertaras och begränsas i sin frihet trots att de inte bär någon skuld för det som har hänt. För att säkerställa att dessa unga personer ska få bra vård och hjälp bör regeringen inleda en översyn av socialtjänstens och psykiatriens arbete med barn som utsätts för kommersiell sexuell exploatering.

10. Kompetensutveckling inom socialtjänsten, punkt 2 (MP)

av Margareta Fransson (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4096 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 5 och avslår motionerna
2021/22:2131 av John Weinerhall (M) yrkande 4,
2021/22:2563 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 17,
2021/22:3218 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkandena 23 och 37,
2021/22:3512 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 31,
2021/22:3765 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 5 och
2021/22:3810 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 3.

Ställningstagande

Några av de lagar och förordningar som styr socialtjänstens arbete kan försvåra arbetet med att motverka hedersrelaterat våld och förtryck. Ett exempel är den s.k. återföreningsnormen, dvs. normen att en familj i konflikt i första hand ska återförenas. Ett annat exempel är regeln om att föräldrarna alltid ska kontaktas vid en orosanmälan. Regeringen bör ge en lämplig myndighet i uppdrag att utarbeta metoder för att stärka socialtjänstens möjligheter att motverka hedersrelaterat våld och förtryck. Uppdraget bör även omfatta metoder för att stärka socialtjänstens kompetens i arbetet med hedersrelaterade ärenden.

11. Koordinatorstöd och fast myndighetskontakt, punkt 3 (S, V, MP)

av Kristina Nilsson (S), Ann-Christin Ahlberg (S), Mikael Dahlgvist (S), Dag Larsson (S), Margareta Fransson (MP), Mats Wiking (S) och Christina Höj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3806 av Carina Ståhl Herrstedt m.fl. (SD) yrkande 21 och

2021/22:4165 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkandena 22 och 26.

Ställningstagande

Regeringen står i begrepp att inom kort fatta beslut om en nationell anhörigstrategi mot bakgrund av ett underlag från Socialstyrelsen. Vi ser fram emot anhörigstrategin och anser att fokus nu bör ligga på att genomföra denna snarare än att ta nya initiativ. Vi föreslår därför att riksdagen inte ska rikta något tillkännagivande till regeringen utan i stället avslå motionerna.

12. Stöd till anhöriga, punkt 4 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Clara Aranda (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3806 av Carina Ståhl Herrstedt m.fl. (SD) yrkande 20 och avslår motionerna

2021/22:2682 av Sten Bergheden och Marléne Lund Kopparklint (båda M),

2021/22:3243 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 27 och

2021/22:3977 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkandena 6 och 8.

Ställningstagande

Föräldrar har alltid ett ansvar för omsorgen om sina barn. Föräldrar till barn med funktionshinder kan emellertid i vissa fall förväntas ta ett så stort ansvar för omsorgen att de inte kan fortsätta att förvärvsarbeta, vilket kan leda till att familjen får sämre ekonomi och därmed sämre förutsättningar överlag. Vi anser att innebörden av föräldraansvaret måste förtydligas så att det inte uppstår godtyckliga skillnader mellan olika delar av landet. Regeringen bör ta initiativ till ett sådant förtydligande för att säkerställa ett likvärdigt och utökat anhörigstöd i hela landet.

13. Stöd till anhöriga, punkt 4 (C)

av Anders W Jonsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3243 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 27 och avslår motionerna

2021/22:2682 av Sten Bergheden och Marléne Lund Kopparklint (båda M),

2021/22:3806 av Carina Ståhl Herrstedt m.fl. (SD) yrkande 20 och

2021/22:3977 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkandena 6 och 8.

Ställningstagande

En bristande kommunikation mellan kommunerna och invånarna gör att många som är anhöriga till personer som får sjukvård, äldreomsorg eller insatser från socialtjänsten inte får det stöd som de har rätt till. Anhöriga fyller en allt viktigare roll inom äldreomsorgen och i vården av personer med kronisk sjukdom, och de anhörigas delaktighet är ofta en nyckelfaktor för att den äldre eller patienten ska känna sig trygg i vårdssituationen. Regeringen bör därför, i anslutning till arbetet med en nationell anhörigstrategi, se över hur alla anhöriga till personer som får kommunal hälso- och sjukvård kan få tillgång till rådgivning och avlastning vid behov.

14. Stöd till anhöriga, punkt 4 (L)

av Lina Nordquist (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3977 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkandena 6 och 8 samt avslår motionerna

2021/22:2682 av Sten Bergheden och Marléne Lund Kopparklint (båda M),

2021/22:3243 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 27 och

2021/22:3806 av Carina Ståhl Herrstedt m.fl. (SD) yrkande 20.

Ställningstagande

Anhörigstöd är en hälsofråga som ofta åsidosätts. Nästan var femte svensk vårdar, hjälper eller stöder regelbundet en närstående och var fjärde anhörig blir i dag själv sjuk. Det behövs stöd till tyngda anhöriga. Regeringen bör ta initiativ i syfte att göra det lättare att förena anhörigstöd med förvärvsarbete. För att säkerställa ett gott stöd dygnet runt oavsett bostadsort bör regeringen även se över möjligheten att författningsreglera tillhandahållandet av en nationell anhörigstödlinje, på liknande sätt som gjorts när det gäller stödinsatser inom områdena alkohol, tobak och spel om pengar.

15. Bistånd och försörjningsstöd, punkt 6 (M)

av Camilla Waltersson Grönvall (M), Johan Hultberg (M) och Mats Sander (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 34 och 40 samt avslår motionerna

2021/22:1720 av Nicklas Attefjord (MP),

2021/22:2169 av Margareta Cederfelt (M),

2021/22:2792 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 1,

2021/22:3152 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2021/22:3704 av Ludvig Aspling m.fl. (SD) yrkande 8,

2021/22:3965 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 23 och
2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 4 och 27.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag för att främja en restriktiv och enhetlig hantering av försörjningsstödet genom att avskaffa möjligheten för kommuner att avvika från riksnormen för ekonomiskt bistånd eller genom att åtminstone begränsa vilka kostnader som kan ersättas utöver riksnormen.

Vidare bör regeringen återkomma till riksdagen med förslag om en ändring av socialtjänstlagen som tydligt anger att den som är arbetsför är skyldig att stå till arbetsmarknadens förfogande i hela landet för att vara berättigad till försörjningsstöd, på samma sätt som gäller för den som uppbär a-kassa.

16. Bistånd och försörjningsstöd, punkt 6 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Clara Aranda (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:3704 av Ludvig Aspling m.fl. (SD) yrkande 8 och
avslår motionerna
2021/22:1720 av Nicklas Attefjord (MP),
2021/22:2169 av Margareta Cederfelt (M),
2021/22:2792 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 1,
2021/22:3152 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),
2021/22:3965 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 23,
2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 34 och 40 samt
2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 4 och 27.

Ställningstagande

Huvudregeln inom socialtjänstlagen är att den som söker försörjningsstöd ska stå till arbetsmarknadens förfogande. Det är inte rimligt att personer som bott i Sverige under en längre tid utan att lära sig svenska ska anses stå till arbetsmarknadens förfogande. Regeringen bör därför tillsätta en utredning för att se över hur reglerna om ekonomiskt bistånd ska tillämpas i sådana fall. Utredningen bör ha som utgångspunkt att personer som visar bestående ovilja att lära sig svenska, som levt på försörjningsstöd under lång tid och som inte

bedöms kunna komma i icke-subventionerat arbete bör ges incitament att återvända till sitt hemland, bl.a. genom en begränsning av rätten till försörjningsstöd.

Utredningen bör också ta fram förslag på hur en ny regel om arbetsplikt kan utformas. Arbetsplikten innebär att personer som levt på försörjningsstöd under en längre tid och som har bestående integrationsbehov ska utföra visst arbete för att uppbära bidrag. Utredningen ska särskilt analysera riskerna för undanträngning och vilka arbeten som är särskilt lämpliga för integration och språkinläring.

17. Bistånd och försörjningsstöd, punkt 6 (KD)

av Acko Ankarberg Johansson (KD) och Pia Steensland (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 4 och 27 samt avslår motionerna

2021/22:1720 av Nicklas Attefjord (MP),

2021/22:2169 av Margareta Cederfelt (M),

2021/22:2792 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 1,

2021/22:3152 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2021/22:3704 av Ludvig Aspling m.fl. (SD) yrkande 8,

2021/22:3965 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 23 och

2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 34 och 40.

Ställningstagande

För att åtgärda problemet med felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen anser vi att det krävs ett helt nytt förhållningssätt till frågan om sekretess mellan och inom kommuner, regioner och berörda myndigheter. Regeringen bör tillsätta en utredning för att utreda sekretessbestämmelserna med utgångspunkt i att motverka välfärdsbrottslighet och i syfte att bl.a. möjliggöra för utsatta verksamheter som den kommunala assistansen att dela och samköra relevant information med andra myndigheter. Utredningen bör även analysera behovet av att ändra bestämmelserna för sekretess mellan kommunala nämnder.

Regeringen bör även genomföra en kartläggning av felaktiga utbetalningar inom den kommunala och regionala välfärden. Kartläggningen bör t.ex. omfatta den kommunala assistansen och försörjningsstödet.

18. Bistånd och försörjningsstöd, punkt 6 (L)

av Lina Nordquist (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3965 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 23 och

2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 4 och

avslår motionerna

2021/22:1720 av Nicklas Attefjord (MP),

2021/22:2169 av Margareta Cederfelt (M),

2021/22:2792 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 1,

2021/22:3152 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2021/22:3704 av Ludvig Aspling m.fl. (SD) yrkande 8,

2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 34 och 40 samt

2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 27.

Ställningstagande

Det måste löna sig att gå från bidrag till jobb. För att stärka denna arbetslinje bör regeringen tillsätta en bidragskommission med uppdrag att ta fram förslag på hur man kan bryta det långvariga bidragsberoendet. Det kan handla om att se över en minskning av bidragen till personer som aktivt förlänger sin arbetslöshet genom att tacka nej till jobberbjudanden. Det kan också handla om att utreda en individualisering av etableringstillägget. Även ersättningar för boendekostnader inom ramen för ekonomiskt bistånd behöver belysas.

För att åtgärda problemet med felaktiga utbetalningar från välfärdsystemen anser jag att det krävs ett helt nytt förhållningssätt till frågan om sekretess mellan och inom kommuner, regioner och berörda myndigheter. Regeringen bör tillsätta en utredning för att utreda sekretessbestämmelserna med utgångspunkt i att motverka välfärdsbrottslighet och i syfte att bl.a. möjliggöra för utsatta verksamheter som den kommunala assistansen att dela och samköra relevant information med andra myndigheter. Utredningen bör även analysera behovet av att ändra bestämmelserna för sekretess mellan kommunala nämnder.

19. Bistånd och försörjningsstöd, punkt 6 (MP)

av Margareta Fransson (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:1720 av Nicklas Attefjord (MP) och
avslår motionerna

2021/22:2169 av Margareta Cederfelt (M),

2021/22:2792 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 1,

2021/22:3152 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2021/22:3704 av Ludvig Aspling m.fl. (SD) yrkande 8,

2021/22:3965 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 23,

2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 34 och 40 samt

2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 4 och 27.

Ställningstagande

Om det är två vuxna i ett hushåll ska de som utgångspunkt dela på hushållsarbetet. Jag anser att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om ändring i socialtjänstlagen för att möjliggöra att den som lever i en parrelation och som på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning inte på egen hand kan utföra sin del av hushållssysslorna ska kunna få bistånd för detta.

20. Kompletterande försörjningsstöd, punkt 7 (M, KD)

av Acko Ankarberg Johansson (KD), Camilla Waltersson Grönvall (M),
Johan Hultberg (M), Pia Steensland (KD) och Mats Sander (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 31 och

2021/22:4198 av Michael Anefur m.fl. (KD) yrkande 26.

Ställningstagande

Nyanlända ska få stöd för sin försörjning under den första tiden i Sverige. Ersättningen till nyanlända ska dock hållas på en nivå som upprätthåller drivkrafterna till att söka och ta arbete. Ersättningen bör dessutom begränsas till ett bidragssystem. Vi anser därför att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om att avskaffa rätten till ett kompletterande försörjningsstöd utöver etableringsersättningen.

21. Våld i nära relationer, punkt 8 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Clara Aranda (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3810 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 51 och 52 samt avslår motionerna

2021/22:2155 av Sanne Lennström och Elin Gustafsson (båda S),

2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkandena 2–7, 10, 21, 29 och 30,

2021/22:2599 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 8 och 14,

2021/22:3335 av Ann-Christin Ahlberg m.fl. (S),

2021/22:3499 av Alireza Akhondi m.fl. (C),

2021/22:3514 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkandena 8 och 12,

2021/22:3520 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 32,

2021/22:3666 av Annie Löf m.fl. (C) yrkandena 50, 76 och 87 samt

2021/22:3973 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 30.

Ställningstagande

Socialtjänstens nya uppgift att få personer som utsätter eller har utsatt någon annan för våld att ändra sitt beteende förutsätter att personalen ges rätt redskap och metoder. Vi anser att regeringen bör ge lämplig myndighet i uppdrag att inrätta ett nationellt kompetenscentrum med uppgift att sammanställa forskning och utveckla riktlinjer, vägledningar och andra beskrivningar av hur socialtjänsten och hälso- och sjukvården kan och bör arbeta med stödet till våldsutövare och brottsoffer.

Telefonlinjen Välj att sluta har utvidgats till att vara en nationell stödresurs men den drivs fortfarande i projektform, vilket gör verksamheten svårplanerad och ryckig. Vi anser att regeringen bör säkerställa att verksamheten med telefonlinjen permanentas och att den förses med tillräckliga personella och

ekonomiska resurser för att möjliggöra att verksamheten kan utvecklas och byggas ut till ett kunskapscentrum.

22. Våld i nära relationer, punkt 8 (C)

av Anders W Jonsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3514 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkandena 8 och 12,

2021/22:3520 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 32 och

2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 50, 76 och 87 samt

avslår motionerna

2021/22:2155 av Sanne Lennström och Elin Gustafsson (båda S),

2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkandena 2–7, 10, 21, 29 och 30,

2021/22:2599 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 8 och 14,

2021/22:3335 av Ann-Christin Ahlberg m.fl. (S),

2021/22:3499 av Alireza Akhondi m.fl. (C),

2021/22:3810 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 51 och 52 samt

2021/22:3973 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 30.

Ställningstagande

Kommunerna har fått i uppgift att genom socialnämnden verka för att den som utsätter eller har utsatt en närstående för våld eller andra övergrepp ska ändra sitt beteende. Regeringen bör tydliggöra vad detta nya kommunala ansvar för att erbjuda vårdinsatser till våldsutövare innebär. Regeringen bör också se över vilket stöd kommuner och regioner behöver i inledningskedet för det nya åtagandet.

För att fler ska få stöd och hjälp att förändra sin situation bör regeringen även ta initiativ till kompetenshöjande insatser riktade mot myndigheter och organisationer som möter människor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående.

I vårdnads mål är det vanligt att det förs fram uppgifter om våld och övergrepp. Kriterierna för hur sådana uppgifter ska hanteras och bedömas är dock bristfälliga. För att åtgärda detta bör regeringen ge lämplig myndighet i uppdrag att införa metoder för riskbedömningar, ändamålsenliga handlingsplaner och adekvata stödinsatser för att motverka våld.

Stödet till brottsoffer behöver bli bättre än i dag och vara likvärdigt i hela landet. En viktig del i brottsofferstödet är den uppsökande verksamheten för att fånga upp dem som utsatts för sexualbrott och våld i en nära relation.

Regeringen bör ta initiativ för att öka resurserna till den uppsökande verksamheten som bedrivs av socialtjänst, barn- och ungdomspsykiatri, kvinnojourer och ungdomsmottagningar.

23. Våld i nära relationer, punkt 8 (V)

av Christina Høj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkandena 2–7, 10, 21, 29 och 30 samt

2021/22:2599 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 8 och 14 samt avslår motionerna

2021/22:2155 av Sanne Lennström och Elin Gustafsson (båda S),

2021/22:3335 av Ann-Christin Ahlberg m.fl. (S),

2021/22:3499 av Alireza Akhondi m.fl. (C),

2021/22:3514 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkandena 8 och 12,

2021/22:3520 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 32,

2021/22:3666 av Annie Löf m.fl. (C) yrkandena 50, 76 och 87,

2021/22:3810 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 51 och 52 samt

2021/22:3973 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 30.

Ställningstagande

Regeringen bör ta initiativ till en nationell handlingsplan mot sexualiserat våld som omfattar dels förebyggande arbete med ungas värderingar för att motverka stereotypa könsroller, dels kompetensutveckling i bemötande inom rättsväsendet och komplettering av utbildningar om genuskunskap och sexualiserat våld m.m. för yrken som kommer i kontakt med våldsutövare och våldsutsatta. Handlingsplanen bör även innehålla förslag på åtgärder för att komma till rätta med problematiken.

I syfte att skydda utsatta kvinnor och barn mot våldsamma män bör regeringen även ta initiativ till ett nationellt Sluta slå-program baserat på metoden Domestic Violence Intervention (DVI) som tillämpas i USA. Denna metod innebär att samhället successivt sätter in mer omfattande åtgärder baserat på hur många gånger en våldsutövare har misstänkts för partnervåld.

Arbetet för jämställdhet och för att förändra stereotypa normer om kön och maktförhållanden är grundläggande för att förebygga mäns våld mot kvinnor. På kommunal nivå finns det goda erfarenheter av arbete enligt den socio-ekologiska modellen En kommun fri från våld, som bygger på riskidentifiering

i kombination med förebyggande åtgärder för att bl.a. höja benägenheten att reagera vid övergrepp och kränkningar. Regeringen bör ta initiativ till en nationell implementering av modellen En kommun fri från våld eller liknande modeller som syftar till att förändra destruktiva normer och värderingar.

Vidare bör regeringen ta initiativ till en ny kvinnofridskommission med uppdrag att utifrån ett helhetsgrepp föreslå åtgärder för att förebygga och motverka mäns våld mot kvinnor och barn. Även om det har vidtagits en rad åtgärder för att fördjupa kunskapen om och arbetet med frågor som rör våldsutsatthet och våldsutövande är det mycket svårt att få en samlad bild för att bedöma om åtgärderna är tillräckliga. Detta skulle kunna åtgärdas genom en ny kvinnofridskommission.

För att regeringen, riksdagen och myndigheterna ska kunna agera så snabbt som möjligt för att förhindra att fler kvinnor mördas av närstående behöver Socialstyrelsens dödsfallsutredningar redovisas så snart de är gjorda. Regeringen bör vidta åtgärder för att en haverikommission ska göras direkt efter att en kvinna har mördats och att varje dödsfallsutredning ska följas av en konkret åtgärdsplan.

Det är också viktigt att kompetensutveckla personalen inom vården och socialtjänsten i hur de ska göra riskbedömningar för att identifiera de våldsamma männen i ett tidigt skede. Regeringen bör därför ge lämplig myndighet i uppdrag att utveckla arbetet med att inom hälso- och sjukvården, socialtjänsten, ungdomsmottagningarna och elevhälsan göra riskbedömningar för att hitta de våldsamma männen innan kvinnor dödas.

Det är vidare viktigt att öka kunskapen om det psykiska våld som män utövar mot kvinnor, dess utbredning, särskilda mekanismer och följdverkningar. Regeringen bör därför ge lämplig myndighet i uppdrag att kartlägga det psykiska våldet och ta fram förslag på motverkande åtgärder och stödinsatser till de utsatta.

Regeringen bör tillföra resurser till kommunerna för anställningen av fler socialsekreterare så att socialtjänstens arbete mot mäns våld mot kvinnor kan stärkas. Resurser behöver även tillföras för att fler hjälpsökande kvinnor ska beviljas placering på skyddat boende och få stanna där under så lång tid som de behöver.

I syfte att ge tillgång till stöd för fler våldsutsatta bör regeringen även ta initiativ för att säkerställa att det finns kvinnojourer i alla kommuner och att det i varje län ska finnas en mobil kvinnojour som kan rycka ut till den plats där den utsatta kvinnan befinner sig.

Kvinnor med en beroendeproblematik löper en särskild risk att utsättas för ibland grovt fysiskt, psykiskt och sexuellt våld, samtidigt som missbruket gör det svårare att söka och få stöd. För att åtgärda detta bör regeringen ge lämplig myndighet i uppdrag att utarbeta riktlinjer för stöd till och behandling av kvinnor med dubbel sårbarhet i form av beroende och våldsutsatthet.

Stöd och insatser till unga är en förutsättning för att mäns våld mot kvinnor ska upphöra och insatserna måste vara uthålliga och preventiva i syfte att bryta destruktiva beteenden och handlingar hos unga innan de befästs. Regeringen

bör dels tillföra resurser för att tillhandahålla en nationell stöd- och kunskapsplattform för unga, dels uppmuntra kommunerna att inrätta insatser för att upptäcka, minska och förhindra våld i ungas parrelationer.

24. Våld i nära relationer, punkt 8 (L)

av Lina Nordquist (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkandena 4, 5 och 21,
2021/22:2599 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 8 och 14,
2021/22:3520 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 32,
2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 76 och 87 samt
2021/22:3973 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 30 och
avslår motionerna

2021/22:2155 av Sanne Lennström och Elin Gustafsson (båda S),
2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkandena 2, 3, 6, 7, 10, 29 och 30,
2021/22:3335 av Ann-Christin Ahlberg m.fl. (S),
2021/22:3499 av Alireza Akhondi m.fl. (C),
2021/22:3514 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkandena 8 och 12,
2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 50 och
2021/22:3810 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 51 och 52.

Ställningstagande

Till socialnämndens uppgifter hör numera att verka för att personer som utsätter eller har utsatt närstående för våld eller andra övergrepp ska ändra sitt beteende. Detta är välkommet och det är viktigt att det nya uppdraget omsätts i konkreta, verkningfulla och uppföljningsbara åtgärder. Det är också viktigt att ha i åtanke att våld mot närstående förekommer i alla slags familjer och att all personal inom socialtjänsten behöver ha kompetens att fånga upp signaler om att det förekommer våld. I många kommuner finns det särskilda relationsvåldssamordnare med uppgift att koordinera det våldsförebyggande arbetet och fungera som en intern kunskapsresurs. Regeringen bör vidta åtgärder i syfte att alla kommuner ska inrätta en sådan funktion.

För att fler ska få stöd och hjälp att förändra sin situation bör regeringen även ta initiativ till kompetenshöjande insatser riktade mot myndigheter och organisationer som möter människor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående.

I vårdnadsmål är det vanligt att det förs fram uppgifter om våld och övergrepp. Kriterierna för hur sådana uppgifter ska hanteras och bedömas är dock bristfälliga. För att åtgärda detta bör regeringen ge lämplig myndighet i uppdrag att införa metoder för riskbedömningar, ändamålsenliga handlingsplaner och adekvata stödinsatser för att motverka våld.

Vidare bör regeringen ta initiativ till en nationell handlingsplan mot sexualiserat våld som omfattar dels förebyggande arbete med ungas värderingar för att motverka stereotypa könsroller, dels kompetensutveckling i bemötande inom rättsväsendet och komplettering av utbildningar om genuskunskap och sexualiserat våld m.m. för yrken som kommer i kontakt med våldsutövare och våldsutsatta. Handlingsplanen bör även innehålla förslag på åtgärder för att komma till rätta med problematiken.

I syfte att skydda utsatta kvinnor och barn mot våldsamma män bör regeringen även ta initiativ till ett nationellt Sluta slå-program baserat på metoden Domestic Violence Intervention (DVI) som tillämpas i USA. Denna metod innebär att samhället successivt sätter in mer omfattande åtgärder baserat på hur många gånger en våldsutövare har misstänkts för partnervåld.

För att regeringen, riksdagen och myndigheterna ska kunna agera så snabbt som möjligt för att förhindra att fler kvinnor mördas av närstående behöver Socialstyrelsens dödsfallsutredningar redovisas så snart de är gjorda. Regeringen bör vidta åtgärder för att en haverikommission ska göras direkt efter att en kvinna har mördats och att varje dödsfallsutredning ska följas av en konkret åtgärdsplan.

Det är också viktigt att kompetensutveckla personalen inom vården och socialtjänsten i hur de ska göra riskbedömningar för att identifiera de våldsamma männen i ett tidigt skede. Regeringen bör därför ge lämplig myndighet i uppdrag att utveckla arbetet med att inom hälso- och sjukvården, socialtjänsten, ungdomsmottagningarna och elevhälsan göra riskbedömningar för att hitta de våldsamma männen innan kvinnor dödas.

Kvinnor med en beroendeproblematik löper en särskild risk att utsättas för ibland grovt fysiskt, psykiskt och sexuellt våld, samtidigt som missbruket gör det svårare att söka och få stöd. För att åtgärda detta bör regeringen ge lämplig myndighet i uppdrag att utarbeta riktlinjer för stöd till och behandling av kvinnor med dubbel sårbarhet i form av beroende och våldsutsatthet.

25. Hedersrelaterat våld, punkt 9 (M, KD, L)

av Acko Ankarberg Johansson (KD), Camilla Waltersson Grönvall (M), Johan Hultberg (M), Lina Nordquist (L), Pia Steensland (KD) och Mats Sander (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3985 av Juno Blom m.fl. (L) yrkande 3 och avslår motionerna

2021/22:2562 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkandena 12, 16–18 och 29 samt

2021/22:2956 av Ann-Sofie Alm (M) yrkandena 3, 4 och 7.

Ställningstagande

Att bryta det hedersrelaterade förtrycket är en av vår tids största frihetsfrågor och en fråga för hela Sverige. En central åtgärd är att säkerställa tillgången till statistik och tydliga arbetssätt i kommuner och myndigheter, inte minst när det gäller ärenden om bortförda barn. Vi anser att regeringen bör vidta åtgärder för att inrätta ett nationellt center för försvunna barn. Det nationella centret ska samla in statistik över hur många barn som är försvunna och samordna insatser för att förhindra bortföranden och underlätta hemtagandet. Centret ska också kunna tillhandahålla riktlinjer och metodstöd för att underlätta myndigheternas arbete med att förebygga bortföranden och för handläggningen av ärenden om bortförda barn.

26. Hedersrelaterat våld, punkt 9 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Clara Aranda (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:2562 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkandena 12, 16–18 och 29 samt

avslår motionerna

2021/22:2956 av Ann-Sofie Alm (M) yrkandena 3, 4 och 7 samt

2021/22:3985 av Juno Blom m.fl. (L) yrkande 3.

Ställningstagande

Kartläggningar och statistik om hedersrelaterat tvång och våld är viktiga underlag för att identifiera vilka insatser som behöver vidtas för att utveckla det akuta och det långsiktiga stödet till dem som är utsatta och för det förebyggande arbetet mot dessa företeelser. Regeringen bör vidta åtgärder för

att tillhandahålla en årlig nationell statistik över antalet barn som lever under hedersrelaterade förhållanden i Sverige och över antalet barn som förs utomlands mot sin vilja. Det är också av största vikt att regeringen agerar för att intensifiera arbetet mot att barn försvinner och förs utomlands mot sin vilja.

För att förbättra kunskapsunderlaget bör regeringen även ta initiativ till att det genomförs en systematisk och sammanhållen utvärdering och uppföljning av utförda samhällsinsatser till barn och ungdomar som utsatts för hedersrelaterat våld.

Personer som har flytt från hedersförtryck har ofta en livslång hotbild och att vartannat år tvingas bevisa att hotbilden kvarstår innebär för många utsatta en stor prövning. Regeringen bör av den anledningen återkomma till riksdagen med förslag om att det ska vara möjligt att i särskilt svåra fall bevilja en person livslång skyddad identitet.

27. Barn i skyddat boende, punkt 10 (S, V)

av Kristina Nilsson (S), Ann-Christin Ahlberg (S), Mikael Dahlqvist (S), Dag Larsson (S), Mats Wiking (S) och Christina Höj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:2562 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 15,

2021/22:3444 av Marlène Lund Kopparklint (M),

2021/22:3452 av Marlène Lund Kopparklint (M),

2021/22:3652 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 2,

2021/22:3778 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 10,

2021/22:3810 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 46 och

2021/22:3973 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 26.

Ställningstagande

Vi anser liksom utskottet att det är angeläget att stärka barnperspektivet på skyddade boenden. Regeringen avser att inom kort lämna en proposition till riksdagen med förslag om stärkt kvalitet och barnrättsperspektiv i skyddat boende. Vi välkomnar detta och anser till skillnad från utskottet att riksdagen inte bör föregripa regeringens förslag genom ett nytt tillkännagivande i frågan.

28. Övriga frågor om skyddade boenden, punkt 11 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Clara Aranda (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:2562 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 14 och 2021/22:3810 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 53 och 54 samt avslår motionerna

2021/22:718 av Eva Lindh (S),

2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkandena 9, 11 och 12,

2021/22:3512 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 15 och 16,

2021/22:3514 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkandena 9 och 10,

2021/22:3520 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 37 och 38,

2021/22:3652 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 1,

2021/22:3666 av Annie Löf m.fl. (C) yrkandena 51 och 52 samt

2021/22:3973 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 20–22.

Ställningstagande

I dag har socialnämnden ansvar för att aktörer som erbjuder jourer och skyddat boende håller god kvalitet. Det skulle skapa tydlighet för nämnden om det fanns en nationell certifiering som visar att verksamheten är kvalitetsgranskad. En certifiering skulle också kunna innebära ett krav på aktörerna att upprätthålla kvalitet och kompetens i verksamheten. Regeringen bör återkomma med förslag om att skyddade boenden ska certifieras. Regeringen bör också utreda hur ett nationellt register över skyddade boenden kan upprättas. Vidare bör regeringen vidta åtgärder för att öka förskolans och skolans stöd och samverkan med övriga berörda aktörer kring barn i skyddat boende.

29. Övriga frågor om skyddade boenden, punkt 11 (C)

av Anders W Jonsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
 2021/22:3512 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 15 och 16,
 2021/22:3514 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkandena 9 och 10,
 2021/22:3520 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 37 och 38,
 2021/22:3652 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 1 och
 2021/22:3666 av Annie Löf m.fl. (C) yrkandena 51 och 52 samt
 avslår motionerna
 2021/22:718 av Eva Lindh (S),
 2021/22:2562 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 14,
 2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkandena 9, 11 och 12,
 2021/22:3810 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 53 och 54 samt
 2021/22:3973 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 20–22.

Ställningstagande

För att säkerställa att insatsen skyddat boende tillhandahålls på ett likvärdigt sätt över hela landet och oavsett vilken verksamhet som bistår med insatsen är det angeläget att lagreglera den. Regeringen bör därför skyndsamt återkomma till riksdagen med ett förslag som innebär att insatsen skyddat boende lagregleras, definieras och kvalitetssäkras.

Regeringen bör även ge en utredare i uppdrag att lämna underlag för ett ställningstagande om att skyddade boenden ska vara en tillståndspliktig verksamhet, t.ex. för att kunna garantera barns rättigheter.

30. Övriga frågor om skyddade boenden, punkt 11 (V)

av Christina Höj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
 2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkandena 9, 11 och 12 samt
 avslår motionerna
 2021/22:718 av Eva Lindh (S),
 2021/22:2562 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 14,
 2021/22:3512 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 15 och 16,
 2021/22:3514 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkandena 9 och 10,
 2021/22:3520 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 37 och 38,
 2021/22:3652 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 1,
 2021/22:3666 av Annie Löf m.fl. (C) yrkandena 51 och 52,
 2021/22:3810 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 53 och 54 samt
 2021/22:3973 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 20–22.

Ställningstagande

Många kommuner väljer att konkurrensutsätta skyddade boenden genom en upphandling. Det finns emellertid andra lösningar för driften av skyddade boenden, t.ex. genom ett idéburet offentligt partnerskap eller direktupphandling. För att kommunerna ska kunna behålla kvinnojourerna som ovärderliga aktörer i arbetet för att ge kvinnor skydd och stöd bör regeringen ta initiativ till att öka informationen till kommunerna om alternativa vägar för finansiering av skyddat boende utan upphandlingsprocess i konkurrens med privata aktörer.

Kvinnor som är anhöriga till män i gängmiljön befinner sig ofta i en vardag kantad av hot och våld. Många kvinnojourer nekar att ta emot den typen av placeringar på grund av hotbilden och risken för att andra boende och personal ska drabbas. Metoderna för att hjälpa dessa kvinnor att ta steget ut ur den kriminella världen behöver utvecklas. Regeringen bör därför tillföra resurser för att inrätta ett nationellt skyddat boende för kvinnor som är våldsutsatta av gängkriminella.

Våldsutsatta kvinnor behöver ges möjlighet till ett eget långsiktigt boende. Regeringen bör därför utöka stödet till kommunerna för att de ska kunna erbjuda stabilt boende till våldsutsatta kvinnor efter placering på skyddat boende.

31. Övriga frågor om skyddade boenden, punkt 11 (L)

av Lina Nordquist (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3973 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 20–22 och avslår motionerna

2021/22:718 av Eva Lindh (S),

2021/22:2562 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 14,

2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkandena 9, 11 och 12,

2021/22:3512 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 15 och 16,

2021/22:3514 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkandena 9 och 10,

2021/22:3520 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 37 och 38,

2021/22:3652 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 1,

2021/22:3666 av Annie Löf m.fl. (C) yrkandena 51 och 52 samt

2021/22:3810 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 53 och 54.

Ställningstagande

Kvinno- och tjejjourer får i dag årsvisa statliga och kommunala bidrag via flera olika kanaler. Även om stödet har byggts ut på senare år är det fortfarande ett problem att få en tillräckligt långsiktig och stabil finansiering. Det statliga bidraget kan dessutom inte sökas för att driva skyddade boenden, vilket utgör kärnan i såväl de utsattas behov som i jourernas verksamhet. Regeringen bör vidta åtgärder för att säkerställa en mer långsiktig bidragsgivning för finansieringen av skyddade boenden. Regeringen bör också agera för att underlätta för kommunerna att ingå ett ideellt–offentligt partnerskap med kvinno- och tjejjourer om att tillhandahålla skyddade boenden. Vidare bör regeringen bidra till att tillgodose jourverksamheternas behov av stöd för att leva upp till ändrade krav och ändrad lagstiftning för skyddat boende.

32. Skydd till offer för prostitution, punkt 12 (C)

av Anders W Jonsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2021/22:3512 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 19,
2021/22:3579 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 64 och
2021/22:3666 av Annie Löf m.fl. (C) yrkande 106 och
avslår motion
2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkande 33.

Ställningstagande

Organisationer som erbjuder stöd och skydd till offer för prostitution har ofta svårt att planera sin verksamhet eftersom de saknar besked om verksamhetens långsiktiga finansiering. Regeringen bör därför vidta åtgärder för att säkerställa att dessa organisationer får ett stabilt och långsiktigt finansiellt stöd. Regeringen bör också agera för att säkerställa att offren för prostitution ges rätt till stöd och vård oavsett var i landet de befinner sig. Ett led i detta bör vara att ge Socialstyrelsen eller annan lämplig myndighet i uppdrag att se över de insatser som erbjuds personer som är offer för prostitution eller som utsätts för kommersiell sexuell exploatering.

33. Skydd till offer för prostitution, punkt 12 (V)

av Christina Høj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkande 33 och avslår motionerna

2021/22:3512 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 19,

2021/22:3579 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 64 och

2021/22:3666 av Annie Löf m.fl. (C) yrkande 106.

Ställningstagande

Socialtjänsten har ett ansvar för att identifiera sexuell utsatthet eller prostitution och för att erbjuda stöd till offren och att vägleda dem till relevanta vård- eller omsorgsinsatser. För att säkerställa en likvärdig tillgång i hela landet till sociala insatser för stöd till personer som har sex mot ersättning bör regeringen förtydliga kommunernas ansvar i arbetet med att tidigt upptäcka prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Särskilda yttranden

1. Motioner som bereds förenklat, punkt 13 (M)

Camilla Waltersson Grönvall (M), Johan Hultberg (M) och Mats Sander (M) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. När det gäller dessa förslag hänvisar vi till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för vårt parti i motsvarande frågor. Vi vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

2. Motioner som bereds förenklat, punkt 13 (SD)

Linda Lindberg (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Clara Aranda (SD) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. När det gäller dessa förslag hänvisar vi till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för vårt parti i motsvarande frågor. Vi vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

3. Motioner som bereds förenklat, punkt 13 (C)

Anders W Jonsson (C) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. När det gäller dessa förslag hänvisar jag till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för mitt parti i motsvarande frågor. Jag vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

4. Motioner som bereds förenklat, punkt 13 (V)

Christina Høj Larsen (V) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. När det gäller dessa förslag hänvisar jag till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för mitt parti i motsvarande frågor. Jag vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

5. Motioner som bereds förenklat, punkt 13 (KD)

Acko Ankarberg Johansson (KD) och Pia Steensland (KD) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. När det gäller dessa förslag hänvisar vi till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för vårt parti i motsvarande frågor. Vi vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

6. Motioner som bereds förenklad, punkt 13 (L)

Lina Nordquist (L) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. När det gäller dessa förslag hänvisar jag till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för mitt parti i motsvarande frågor. Jag vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2021/22

2021/22:183 av Eric Westroth (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att begränsa användningen av medel från välfärdssystemet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:309 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bekämpa hemlöshet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över socialtjänstlagen för att införa tydliga nationella prestationskrav i samband med utbetalning av försörjningsstöd och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att erbjuda högre försörjningsstöd till dem som väljer att deltidsarbeta men inte får en lön som överstiger ett hundraprocentigt försörjningsstöd och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra samhällstjänster för dem som saknar arbete och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka möjligheten till kontroller inom beroendevården och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:356 av Yasmine Eriksson (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stötta kommunerna i arbetet mot hemlöshet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta för kommuner att samarbeta i arbetet mot hemlöshet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:364 av Thomas Morell och Mikael Strandman (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om insatser för de äldre hemlösa och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:489 av Michael Anefur (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att utöka stödet till kommuner som inför Bostad först samt att förstärka den nationella forskningen och utvecklingen av Bostad först och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:588 av Josefin Malmqvist (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de som befinner sig under tvångsvård eller avtjänar fängelsestraff inte heller ska kunna bli aktuella för bistånd enligt socialtjänstlagen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:638 av Ann-Christine From Utterstedt (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast ta fram åtgärdsprogram för de svenska hemlösa äldre och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:718 av Eva Lindh (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga införandet av tillståndsplikt för skyddade boenden samt stärka barnrättsperspektivet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:745 av Mikael Eskilandersson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra socialtjänstens utredningar rättssäkra genom ökade krav i socialtjänstlagen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:918 av Jon Thorbjörnson m.fl. (V):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör utredas hur ett statligt center för livslångt stöd för adopterade kan utformas och fungera och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:927 av Åsa Karlsson och Helén Pettersson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att man bör se över om det är möjligt att låta internet ingå i skälig levnadsnivå i riksnormen för försörjningsstöd och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1059 av Eva Lindh m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ställa krav på samverkan och förebyggande arbete i socialtjänstlagen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1258 av Hillevi Larsson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lagstadgat brukarinflytande inom missbruksvården och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1320 av Teres Lindberg (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Statens institutionsstyrelse (Sis) och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1335 av Diana Laitinen Carlsson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur vi kan värna, stötta och utveckla ideella kvinnojourers verksamhet och arbete och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1540 av Serkan Köse (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över behovet av en ny strategi mot hemlöshet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1720 av Nicklas Attefjord (MP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att socialtjänstlagen bör ses över i syfte med vad som anförs nedan och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1727 av Emma Hult (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utarbeta en nationell hemlöshetsstrategi med fokus på barns rättigheter på bostadsmarknaden samt stimulera kommuner att ta fram lokala handlingsplaner och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka skyddet för och stödet till barn i hemlöshet i socialtjänstlagen och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en 14-dagarsgräns för placering av barn på akutboende samt att tillhandahålla långsiktiga boendelösningar som är trygga och lämpliga för barn och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att barnfamiljer inte ska vräkas till hemlöshet och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppbrott från förskola, skola och vänner vid hemlöshet ska undvikas och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att socialtjänsten bör ges utökade möjligheter och ett utökat ansvar för att

bevilja insatser till alla barnfamiljer, oavsett social problematik, och tillkännager detta för regeringen.

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kunskap och nationell statistik kring barns boendesituation kontinuerligt ska tas fram och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1751 av Malin Larsson och Anna-Belle Strömberg (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en vräkningsbestämmelse i socialtjänstlagen med krav på förebyggande åtgärder för att bryta hemlösheten och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1778 av Elin Gustafsson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över möjligheten att ändra lagstiftningen för att skadestånd efter våld i nära relation inte ska räknas som inkomst vid ansökan om ekonomiskt bistånd i form av försörjningsstöd och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1861 av Elisabeth Björnsdotter Rahm och Ann-Britt Åsebol (båda M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka attraktiviteten inom vissa yrkesgrupper och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2039 av Johnny Skalin (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förtydliga och utöka det statistiska underlaget för utbetalningar av ekonomiskt bistånd och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2081 av Kristina Axén Olin (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att lagstifta om en nationell tak-över-huvudet-garanti och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över behovet av en strategi mot hemlöshet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2084 av Noria Manouchi (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa aktivitetskrav inom ekonomiskt bistånd för alla med arbetsförmåga och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2131 av John Weinerhall (M):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell statlig informations- och kompetenskampanj gentemot socialtjänsterna och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2133 av Roland Utbult (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att följa upp och utvärdera dels Ersättningsnämndens arbete, dels nivån på använt anslag utifrån riksdagens beslut och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2155 av Sanne Lennström och Elin Gustafsson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga åtgärder för att öka antalet frågor om våldsutövning och våldsutsatthet vid möten mellan myndighetspersoner och brukare respektive hälso- och sjukvården och patienter och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2169 av Margareta Cederfelt (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra om försörjningsstöd till förskottslån och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2248 av Maria Stockhaus m.fl. (M):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ställa krav på kvalitetssäkring och utvärdering av de förebyggande program som socialtjänsten använder sig av och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2326 av Christer Nylander (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en sanningskommission och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en officiell ursäkt från statens sida för de övergrepp som skedde på Vipeholmsanstalten och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2398 av Alexandra Anstrell och Maria Stockhaus (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över en generell tillståndsplikt för både offentliga och privata utförare för att bedriva verksamhet enligt skollagen, socialtjänstlagen, LSS och hälso- och sjukvårdslagen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:2540 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD):

41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra kartläggningen av förekomsten av månggifte i Sverige, i fråga om officiella såväl som inofficiella äktenskap, och tillkännager detta för regeringen.
42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stödja kvinnor och barn så att de inte tvingas ingå i eller utsättas för månggifte i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2560 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att statistik om våld i nära relationer ska inbegripa alla som utsätts och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det i 5 kap. 11 a § socialtjänstlagen bör förtydligas att arbetet också ska innefatta förebyggande åtgärder mot de som uppvisar ett våldsamt beteende, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nationellt kompetenscentrum för arbetet med våld i nära relationer och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rättvisande statistik om våld i samkönade relationer behöver tas fram och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge bättre förutsättningar för mansjourer att stötta våldsutsatta män och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka anslagen till mansjourer och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2561 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det i 5 kap. 11 a § socialtjänstlagen bör förtydligas att arbetet också ska innefatta förebyggande åtgärder mot de som uppvisar ett våldsamt beteende, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nationellt hjälpnummer för våldsutövare och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nationellt kompetenscentrum om mäns våld mot kvinnor och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2562 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en årlig nationell statistik över antal barn som lever under hedersrelaterade förhållanden i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka förskolans och skolans stöd och samverkan med övriga berörda aktörer kring barn i skyddat boende och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att barn till förälder i skyddat boende ska tilldelas en egen handläggare och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en systematisk och sammanhållen utvärdering och uppföljning av utförda samhällsinsatser till barn och ungdomar som utsatts för hedersrelaterat våld, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en årlig nationell statistik över antalet barn som förs utomlands mot sin vilja, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att intensifiera arbetet mot att barn försvinner och förs utomlands mot sin vilja, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kartlägga förekomsten av barnäktenskap i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att personer som lyckats bryta sig loss från en tillvaro under hedersrelaterat förtryck bör tilldelas en kontaktperson inom socialtjänsten och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stärkt skydd för personer som lever under hedersförtryck, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:2563 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD):

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att kommuner genomför en personalutbildning i jämställdhetsbedömning vid ansökan om omsorg och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till implementering av modellen ”En kommun fri från våld” eller liknande modeller som syftar till att förändra destruktiva normer och värderingar och tillkännager detta för regeringen.

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till en ny kvinnofridskommission med uppdrag att utifrån ett helhetsgrepp föreslå åtgärder för att förebygga och motverka mäns våld mot kvinnor och barn och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör vidta åtgärder för att en haverikommission ska göras direkt efter att en kvinna mördats och varje dödsfallsutredning följas av en konkret åtgärdsplan och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör uppdra åt lämplig myndighet att utveckla arbetet med att inom hälso- och sjukvård, socialtjänst, ungdomsmottagningar och elevhälsa göra riskbedömningar för att hitta de våldsamma männen innan kvinnor dödas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge lämplig myndighet i uppdrag att kartlägga det psykiska våldet och ta fram förslag på åtgärder och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillföra resurser i syfte att anställa fler socialsekreterare i varje kommun för att stärka socialtjänstens arbete mot mäns våld mot kvinnor och för att fler kvinnor som söker hjälp faktiskt ska beviljas skyddat boende och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till att öka informationen till kommunerna om alternativa vägar för finansiering utan upphandlingsprocess i konkurrens med privata aktörer och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till att det ska finnas kvinnojourer i alla kommuner samt en mobil jour i varje län och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillföra resurser för att inrätta ett nationellt skyddat boende för kvinnor som är våldsutsatta av gängkriminella och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utöka stödet till kommunerna för att de ska kunna erbjuda stabilt boende till våldsutsatta kvinnor efter placering på skyddat boende och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge lämplig myndighet i uppdrag att ta fram tydliga riktlinjer för hur svenska myndigheter ska agera när unga riskerar att giftas bort utanför landets gränser, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en särskild utredning om våld mot kvinnor med funktionsnedsättning i syfte att öka kunskapen, förbättra upptäckten samt ta fram förslag på åtgärder och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör uppdra åt lämplig myndighet att tillsätta en utredning för att ta fram riktlinjer för stöd och behandling av kvinnor med dubbel sårbarhet i form av beroende och våldsutsatthet och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med ett handlingsprogram för inrättande av resursjourer som har kompetens att ta emot kvinnor med beroendetillstånd respektive kvinnor med psykisk ohälsa och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör arbeta för att missbrukande kvinnor som är utsatta för våld ska erbjudas vård och behandling i könsuppdelade grupper och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör uppdra åt Socialstyrelsen att sammanställa läget för papperslösa kvinnors våldsutsatthet och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen omgående bör tillföra resurser för att en nationell stöd- och kunskapsplattform ska finnas för unga och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör uppdra åt kommunerna att snarast inrätta insatser för att upptäcka, minska och förhindra våld i ungas parrelationer och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till att utarbeta ett nationellt exitprogram för personer som vill lämna prostitution, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör inrätta ett nationellt resurscentrum mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör förtydliga kommunernas ansvar att arbeta för tidig upptäckt av prostitution och människohandel för sexuella ändamål och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen särskilt bör uppdra åt kommunerna att utveckla sociala

stödinsatser för personer som befinner sig i sexuell utsatthet och prostitution, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:2599 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till en nationell handlingsplan mot sexualiserat våld och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till en utveckling av ett ”Sluta slå”-program baserat på Domestic Violence Intervention (DVI) i syfte att skydda utsatta kvinnor och barn mot våldsamma män och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2602 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till att metoden Bostad först ska få ytterligare spridning i landet och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppdra åt regeringen att ta fram en nationell handlingsplan med en nollvision för hemlösheten och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2647 av Josefin Malmqvist m.fl. (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av aktivitetskrav i försörjningsstödet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2682 av Sten Bergheden och Marléne Lund Kopparklint (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge anhöriga större möjlighet att hjälpa till att bistå äldre och funktionsnedsatta vid samtal om deras val av boende, mat och övrig hjälp, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:2792 av Mikael Oscarsson (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder som regeringen behöver vidta med anledning av Statskontorets rapport och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2835 av Arin Karapet (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om obligatoriskt krav på motprestation i försörjningsstödet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2849 av Betty Malmberg (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att öka kunskapen om och användandet av samhällsekonomiska analyser inom det sociala området och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att utarbeta samhällsekonomiska modeller anpassade för social verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska skriva in i Socialstyrelsens regleringsbrev att myndigheten ska utarbeta samhällsekonomiska analyser inom sitt ansvarsområde, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:2956 av Ann-Sofie Alm (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur många barn som befinner sig i riskzonen för att utsättas för hederskulturens brott, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fastställa hur många barn som förts bort mot sin vilja, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt tillse att kommunernas socialtjänster sekretessbelägger identiteten på den utsatte vid minsta misstanke om brott på grund av hederskultur, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:2978 av Christian Carlsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning om skärpta krav för att erhålla försörjningsstöd och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3152 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur ett barns rätt till en gåva kan klassas som personlig och inte inräknas i föräldrarnas inkomst vid normberäkning för försörjningsstöd och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3218 av Johan Hedin m.fl. (C):

23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utbilda personer inom förskola, skola, socialtjänst och psykiatri om sexualbrott mot barn och annan utsatthet på internet och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av socialtjänstens och psykiatrins arbete med barn som utsätts för

kommersiell sexuell exploatering, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3226 av Alireza Akhondi m.fl. (C):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att utöka jobbstimulansen i försörjningsstödet och göra den tillgänglig för fler och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3243 av Sofia Nilsson m.fl. (C):

27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla anhöriga till personer som får kommunal hälso- och sjukvård ska ha tillgång till rådgivning och avlastning vid behov och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om adekvat stöd till barn under 18 år med en förälder som får demens och andra anhöriga till yngre med en demenssjukdom, oberoende av bostadskommun, och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C):

61. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över vilken eller vilka myndigheter som är bäst lämpade att utveckla en permanent struktur för erfarenhets- och kunskapsutbyte mellan kvinnojourer, socialtjänst och vårdgivare, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3300 av Josefin Malmqvist (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en bred reform av socialtjänstlagen i syfte att förenkla handläggningen och förbättra rättssäkerheten och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att socialtjänstlagens 4 kap. 2 § bör strykas och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att socialtjänstlagens 4 kap. 2 a § bör bli nya socialtjänstlagens 4 kap. 2 § och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förändra socialtjänstlagens 4 kap. 1, 4 och 5 §§ så att kommuner får möjlighet att ställa aktivitetskrav på samtliga med försörjningsstöd och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett bidragstak i försörjningsstödet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3301 av Josefin Malmqvist (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommuner bör få möjlighet att genomföra systematiska och oanmälda hembesök i syfte att följa upp att ekonomiskt bistånd går till dem som har rätt till stöd, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa krav på motprestation för samtliga som tar emot försörjningsstöd, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla en modell för hur kommunernas arbete mot felaktiga utbetalningar görs mest effektivt och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3325 av Mats Green m.fl. (M):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om införande av bidragstak och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en arbetslinje i försörjningsstödet med tydligare aktivitetskrav och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3335 av Ann-Christin Ahlberg m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att intensifiera de brottsförebyggande insatserna avseende mäns våld mot kvinnor och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3361 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur systemet med anhörigstödjare i kommunerna fungerar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3417 av Emma Hult (MP):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta ett nationellt ansvar för att minska hemlösheten och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det behövs en nationell hemlöshetsstrategi som samlar relevanta aktörer likt modellen som finns i Finland och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att boendemodellen Bostad först ska utökas kraftigt och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att inrätta en nationell bostadsstiftelse och tillkännager detta för regeringen.

18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vi behöver tillförlitlig statistik som tydligt visar på hur situationen för hemlösa utvecklas över tid och att statistiken bör tas fram med tätare mellanrum och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utarbeta en nationell strategi med fokus på barns rättigheter på bostadsmarknaden samt stimulera kommuner att ta fram lokala handlingsplaner och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i socialtjänstlagen stärka skyddet för och stödet till barn i hemlöshet och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att barnfamiljer inte ska vräkas till hemlöshet och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att socialtjänsten bör ges utökade möjligheter och ett utökat ansvar för att bevilja insatser till alla barnfamiljer, oavsett social problematik, och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kunskap och nationell statistik kring barns boendesituation kontinuerligt ska tas fram och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3424 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en ny socialtjänstlag anpassad till nya krav och förutsättningar och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera sociala insatsgrupper där samarbete sker mellan socialtjänst, skola och polis för att på individnivå förmå unga att sluta begå brott, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra Islandsmodellen i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram nationella kvalitetskrav avseende socialtjänsten och tillkännager detta för regeringen.
47. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram och genomföra en nationell handlingsplan för socialtjänsten och tillkännager detta för regeringen.
48. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka socialtjänstens medarbetare genom införande av metodiskt handledarstöd och strukturerade introduktionsutbildningar och tillkännager detta för regeringen.

49. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram och genomföra tydliga rutiner och riktlinjer avseende handläggning av barnsamtal och familjeutredningar och tillkännager detta för regeringen.
50. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en nationell strategi i syfte att säkra långsiktiga förutsättningar för rekrytering och personalförsörjning inom socialtjänsten och tillkännager detta för regeringen.
51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge i uppdrag att mäta arbetsbelastning avseende socialsekreterares arbetstid och tillkännager detta för regeringen.
52. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om avvikelserapportering som norm inom socialtjänsten och tillkännager detta för regeringen.
54. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra regelbunden fortbildning inom socialtjänsten och tillkännager detta för regeringen.
55. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta nationell ledarskapsutbildning inom socialtjänsten och tillkännager detta för regeringen.
56. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka samarbetet mellan socialtjänst, skola, polis, psykiatri och ideell sektor och tillkännager detta för regeringen.
57. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över och ta fram mål gällande digitalisering av socialtjänsten och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3439 av Marlène Lund Kopparklint och Betty Malmberg (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga särskilda resurser och direktiv i syfte att förebygga missbruk bland personer som lider av psykisk ohälsa i spåren av pandemin, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3444 av Marlène Lund Kopparklint (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att våldsutsatta barn som bor på skyddat boende bör omfattas av en nationell strukturerad handlingsplan och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3452 av Marlène Lund Kopparklint (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur barns skyddade identitet kan bevaras när de vistas i skyddat boende och samtidigt har rätt till skola och omsorg, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3462 av Marléne Lund Kopparklint (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa säkerställda rutiner i befintliga regelverk och lagar för att säkerställa att tillgången till socialtjänsten fungerar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en översyn av befintliga regelverk och lagar i syfte att förbättra möjligheten för aktören bakom larmnumret 112 att kontakta andra kommuner och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3472 av Marléne Lund Kopparklint (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till en central bedömningsfunktion gällande sociala frågor och ärenden som rör barn och unga och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över införandet av säkerställda rutiner i befintliga regelverk och lagar för att säkerställa att tillgången till socialtjänsten fungerar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över en ändring i befintliga regelverk och lagar, som ger aktören bakom larmnumret 112 rätt att i nödsituationer kring barn och unga kontakta andra kommuner, och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3481 av Marléne Lund Kopparklint (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till en central bedömningsfunktion gällande sociala frågor och ärenden som rör barn och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3499 av Alireza Akhondi m.fl. (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder enligt motionens intentioner vad gäller att utveckla arbetet mot våld i nära relationer och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3501 av Niels Paarup-Petersen och Alireza Akhondi (båda C):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka stödinsatser för anhöriga och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3511 av Annie Lööf m.fl. (C):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att utöka jobbstimulansen i försörjningsstödet och göra den tillgänglig för fler och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3512 av Martina Johansson m.fl. (C):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utredning av vilken behörighet som bör krävas för att fatta olika beslut inom socialtjänsten och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över samarbetet mellan Statens institutionsstyrelses ungdomshem och socialtjänsten i ungdomarnas eller klienternas hemkommuner samt utreda hur socialtjänstens stöd ska se ut efter att vården enligt LVM, LVU och LSU upphör, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att skapa ett jämställt försörjningsstöd och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tydliggöra krav på aktivering för att få försörjningsstöd gäller båda parter i ett biståndshushåll och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning i syfte att lagreglera insatsen skyddat boende och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa tillståndsplikt för skyddat boende och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en nationell standard för hur hemlöshet ska definieras, mätas och rapporteras och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utforma en nationell strategi för att bemöta hemlöshet och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge uppdrag till Socialstyrelsen att se över de insatser som ges till personer som är offer för prostitution eller utsätts för kommersiell sexuell exploatering, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att socialtjänsten i sin stödjande verksamhet måste agera om det föreligger en risk för barns eller andra människors liv och hälsa och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en särskild utbildning för personal inom socialtjänsten som är involverad i rättsliga processer som rör barn, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa att beroendevården går i linje med principen om skademinimering och tillkännager detta för regeringen.
42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppdra åt Socialstyrelsen att utreda vilken hjälp som erbjuds till anhöriga till personer med missbruksproblematik, vilka evidensbaserade metoder som kan rekommenderas och om det finns behov av nationella riktlinjer för anhörigstöd, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3514 av Johan Hedin m.fl. (C):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tydliggöra vad det nya kommunala ansvaret för att erbjuda vårdinsatser till våldsutövare innebär och att överväga initialt stöd för att säkerställa införandet av det nya åtagandet och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lagreglera insatsen skyddat boende och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att insatsen skyddat boende bör omfattas av tillståndsplikt och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om uppsökande verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda proaktiva åtgärder för att avhålla personer med riskfaktorer från att utveckla ett våldsamt beteende och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3520 av Martina Johansson m.fl. (C):

28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utredning av vilka behörigheter som bör krävas för att fatta olika beslut inom socialtjänsten och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa metoder för riskbedömningar, ändamålsenliga handlingsplaner och adekvata stödinsatser för att motverka våld och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör lagreglera insatsen skyddat boende och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa tillståndsplikt för skyddat boende och tillkännager detta för regeringen.
43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en lagändring för att socialtjänsten ska kunna förordna om insatser för såväl föräldrar som barn utan föräldrarnas samtycke och tillkännager detta för regeringen.

45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att socialtjänsten i sin stödjande verksamhet måste agera om det föreligger en risk för barns eller andra människors liv och hälsa och tillkännager detta för regeringen.
48. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa att de personer som har neuropsykiatriska diagnoser eller andra funktionsnedsättningar får tillgång till stöd och behandling, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
52. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över samarbetet mellan Statens institutionsstyrelses ungdomshem och socialtjänsten i ungdomarnas eller klienternas hemkommuner samt utreda hur socialtjänstens stöd ska se ut efter att vården enligt LVM, LVU och LSU upphör, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
55. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att skapa ett jämställt försörjningsstöd och tillkännager detta för regeringen.
56. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tydliggöra att krav på aktivering för att få försörjningsstöd gäller båda parter i ett biståndshushåll och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3579 av Johan Hedin m.fl. (C):

64. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad stabilitet i finansieringen av verksamheter som erbjuder stöd och skydd till offer för prostitution och människohandel samt att offren, oavsett var de befinner sig i landet, ska ha rätt till stöd och vård och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3652 av Niels Paarup-Petersen (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillståndsplikt för skyddade boenden bör införas och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att krav på stöd till barn på skyddade boenden bör införas och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3656 av Niels Paarup-Petersen (C):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över ett förtydligande av ansvar för avhoppprogram samt statligt stöd till samma arbete i kommunerna och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att införa fler insatsnivåer i socialtjänstlagen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C):

50. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tydliggöra vad det nya kommunala ansvaret att erbjuda vårdinsatser till våldsutövare innebär och att överväga initialt stöd för att säkerställa införandet av det nya åtagandet och tillkännager detta för regeringen.
51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lagreglera insatsen skyddat boende och tillkännager detta för regeringen.
52. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att insatsen skyddat boende bör omfattas av tillståndsplikt och tillkännager detta för regeringen.
69. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda proaktiva åtgärder för att avhålla personer med riskfaktorer att utveckla ett våldsamt beteende och tillkännager detta för regeringen.
76. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en kraftsamling kring kompetenshöjande insatser riktade mot myndigheter och organisationer som möter människor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående för att fler ska få stöd och hjälp att förändra sin situation, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
87. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa metoder för riskbedömningar, ändamålsenliga handlingsplaner och adekvata stödinsatser för att motverka våld och tillkännager detta för regeringen.
88. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att skapa ett jämställt försörjningsstöd och tillkännager detta för regeringen.
106. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad stabilitet i finansieringen av verksamheter som erbjuder stöd och skydd till offer för prostitution och människohandel, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3704 av Ludvig Aspling m.fl. (SD):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3731 av Azadeh Rojhan Gustafsson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att se över villkoren för och skyddet av kvinnor och barn som på grund av en kraftig hotbild lever med skyddade uppgifter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3762 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur lagstiftningen kan förändras för att ge socialtjänsten möjlighet att dra nytta av digitaliseringens möjligheter och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3765 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa kunskapsunderlag för evidensbaserade motiverande och utredande insatser och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla evidensbaserade modeller för att identifiera riskfaktorer för att utveckla missbruk och beroendesjukdom och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett socialtjänstdataregister för att möjliggöra uppföljning och en sammanhållen nationell kunskapsutveckling inom socialt arbete och missbruksvård och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram och genomföra en nationell överdosstrategi och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3778 av Johan Forssell m.fl. (M):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över socialtjänstlagen för att öka barns rätt i skyddade boenden och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3780 av Johan Forssell m.fl. (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram nationella riktlinjer för EU/EES-medborgare och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3784 av Johan Forssell m.fl. (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en central funktion inom socialtjänsten och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra det förebyggande arbetet mot narkotika bland unga med fler socialarbetare ute på fältet utanför kontorstid samt införa 24-timmarsgaranti och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka möjligheterna till vård för dem som missbrukar narkotika, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fler unga missbrukare behöver få tvångsvård och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3788 av Karin Enström m.fl. (M):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av ökad information till yrkesverksamma, såsom berörd personal inom omsorg, skola och sjukvård, om hedersförtryck, dess offer och konsekvenser och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3803 av Carina Ståhl Herrstedt m.fl. (SD):

46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheter att ta fram åtgärdsprogram för hemlösa äldre och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3804 av Christina Tapper Östberg m.fl. (SD):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att socialtjänsten ska kunna använda tvång för att ålägga föräldrar att genomgå beroendevård när deras beroendesjukdom åsamkar barnen skada, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att samtliga kommuner i landet ska erbjuda lämpligt stöd till närstående och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3806 av Carina Ståhl Herrstedt m.fl. (SD):

20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett likvärdigt och utökat anhörigstöd i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för ett införande av en samordnande funktion för familjer med ett eller flera barn med funktionsnedsättning eller särskilda behov och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3807 av Christina Tapper Östberg m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör inrättas fler stödlinjer, för hur en person som är vän, kollega eller familjemedlem med en person i missbrukscirkeln ska kunna hjälpa den beroende att ta sig ur sin situation, och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3810 av Linda Lindberg m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbetsgivarna behöver utveckla och samordna riskbedömningar inför besök och hotfulla situationer och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbetsgivaren ska verka för en ökad kontinuitet och att bibehålla erfarenhet inom socialförvaltningen och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om socialsekreterares möjligheter till karriärtjänst, med större ansvar och högre lön, och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbetsgivarna ska stärka mentorskapet så att erfarenhet och rutin bibehålls och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en nationell specialistutbildning på avancerad nivå för socialsekreterare inom den sociala barn- och ungdomsvården och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja kompetenskraven för socialtjänstens personal och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att införa legitimationskrav på myndighetsutövande medarbetare i socialt arbete och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa socialtjänstassistenter för att avlasta socialsekreterare och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förtydliga det förebyggande arbetet i socialtjänstlagen och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsyn av socialtjänsten måste stärkas och att allvarliga brister och upprepade försummelser ska leda till tydliga följdåtgärder och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning som tittar på hur en mer kvalitetssäker finansiering av adoptionsverksamheterna kan se ut och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att barn och vuxna som farit illa under sin placering i högre grad erbjuds stöd och eftervård och tillkännager detta för regeringen.
46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om beslut om barns vistelse i skyddat boende och tillkännager detta för regeringen.

51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nationellt kompetenscentrum för samordning, forskning och stöd till våldsutövare och brottsoffer och tillkännager detta för regeringen.
52. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den nationella telefonlinjen Välj att sluta bör bli en permanent verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
53. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att certifiera skyddade boenden och tillkännager detta för regeringen.
54. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram ett nationellt register över skyddade boenden och tillkännager detta för regeringen.
55. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att socialtjänsten ska erbjuda en kontaktperson till den som lyckas bryta sig loss från hedersrelaterat våld och förtryck, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
56. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppmuntra och utveckla stödverksamhet, utbildningar och diskussionsforum gällande föräldraskap med bakgrund i hederskulturer och tillkännager detta för regeringen.
58. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för utökad kartläggning och fler undersökningar för att motverka barnäktenskap och tillkännager detta för regeringen.
62. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur aktivitetskravet för att erhålla försörjningsstöd kan utvidgas och tillkännager detta för regeringen.
63. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda respektavståndet mellan bidragsförsörjning och egenförsörjning och tillkännager detta för regeringen.
64. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att regelverket vad gäller försörjningsstöd vid deltidsarbete ses över och tillkännager detta för regeringen.
65. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att socialtjänstlagen bör ändras så att kommuner vid behov ska kunna göra regelbundna oanmälda hembesök hos den som har försörjningsstöd, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
66. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över om det i socialtjänstlagen behöver göras ett undantag som vilar på FN:s barnkonvention så att inget barn i Sverige blir hemlös, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
67. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för bättre samverkan mellan socialtjänst, andra myndigheter och civilsamhället för att komma till rätta med hemlöshet och tillkännager detta för regeringen.

68. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att riktade insatser mot hemlösa grupper ses över och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3910 av Martina Johansson m.fl. (C):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tydligare reglering av kommunernas ansvar för pensionärernas levnadsstandard och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av äldres kostnader och ersättningar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3965 av Johan Pehrson m.fl. (L):

23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en bidragskommission behöver tillsättas för att ta fram förslag på hur man kan bryta det långvariga bidragsberoendet och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka kraven på motprestation för försörjningsstöd och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en utredning bör tillsättas i syfte att se över regleringen av försörjningsstödet, med fokus på hur det kan bli mer jämställt, och tillkännager detta för regeringen.
59. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förnya det brottsförebyggande arbetet och tillkännager detta för regeringen.
61. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge socialtjänsten ett tydligt uppdrag att stötta skolgången och förebygga skolfrånvaro och tillkännager detta för regeringen.
62. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samverkan mellan skola och socialtjänst måste förbättras och sekretessen däremellan underlättas och tillkännager detta för regeringen.
63. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge myndigheter förutsättningar att vidta större säkerhetsmarginaler för att skydda barn som riskerar att utsättas för våld i hemmet och tillkännager detta för regeringen.
64. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Socialstyrelsen i uppgift att ta fram riktlinjer för kommuner att genomföra hembesöksprogram för nyblivna förstagångsföräldrar i områden som klassas som utsatta eller med en förhöjd riskfaktor och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3972 av Juno Blom m.fl. (L):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kompetenskrav på den som arbetar i socialtjänsten och fattar särskilt långtgående beslut gällande barn, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bättre arbetsvillkor för socialsekreterare m.fl. och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett kompetenslyft inom socialtjänsten och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3973 av Johan Pehrson m.fl. (L):

20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bidragsgivning för finansiering av skyddat boende och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om avtal med jourerna enligt IOP-modellen (ideellt–offentligt partnerskap) och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om jourverksamhetens behov av stöd vid ändrade krav och ändrad lagstiftning för skyddat boende och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla kommuner bör ha samverkan med en lokal jour och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkra tillgången till jourlägenheter och skyddade boenden och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fler skyddade boenden har god tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om barns villkor på skyddade boenden och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om relationsvåldssamordnare och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om unga killars våld mot unga tjejer och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en haverikommission för enskilda fall av dödligt våld och andra grova våldsbrott och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3974 av Johan Pehrson m.fl. (L):

32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nationell stödfunktion till socialtjänstären med särskild hotbild och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3977 av Barbro Westerholm m.fl. (L):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nationella kunskapsbaserade riktlinjer inom andra områden än sjukvården och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att en nationell anhörigstödlinje skrivs in i förordning och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra det lättare att förena anhörigstöd med arbete och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om beroendevård utan dröjsmål och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om socialt stöd mot beroende och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3978 av Lina Nordquist m.fl. (L):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvidga möjligheterna till och skärpa kraven på samordnade individuella planer (SIP) och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3983 av Lina Nordquist m.fl. (L):

19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjlighet för anställda i socialtjänsten att forska på deltid och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om socionomlegitimation och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3985 av Juno Blom m.fl. (L):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nationellt center för försvunna barn och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hembesöksprogram och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3997 av Jakob Olofsgård m.fl. (L):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommunerna i större grad ska få använda sociala förturer vid förmedling av hyresrätter och tillkännager detta för regeringen.

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om strategier mot hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Socialstyrelsen ska få i uppdrag att kontinuerligt mäta och följa upp hemlösheten och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vräkningsförebyggande insatser och tillkännager detta för regeringen.
48. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om socialtjänstens stöd till olaglig hyresverksamhet och tillkännager detta för regeringen.
73. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell hemlöshetsstrategi och bostad-först och tillkännager detta för regeringen.
75. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell stiftelse för finansiering av bostäder till hemlösa och tillkännager detta för regeringen.
76. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett enhetligt nationellt sätt att mäta hemlöshet och tillkännager detta för regeringen.
77. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om handlingsplaner för vräkningsförebyggande arbete och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4004 av Barbro Westerholm m.fl. (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om dialog med kommunsektorn gällande hbtq-kompetens i välfärdstjänster och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4032 av Ulf Kristersson m.fl. (M):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska förekomsten av delade turer i offentligt driven vård och omsorg och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tydligare drivkrafter till arbete i bidragssystemen och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en arbetslinje i försörjningsstödet med aktivitetskrav på samtliga och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att försörjningsstödet till ett hushåll bör delas och betalas ut till samtliga vuxna i hushållet och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett bidragstak och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att försörjningsstödet bör villkoras med deltagande i sfi eller tillräckliga språkkunskaper och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rätten till kompletterande försörjningsstöd för nyanlända bör avskaffas och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en restriktiv och enhetlig hantering av försörjningsstödet och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om krav på aktivitet på heltid för att få försörjningsstöd och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skyldighet att stå till arbetsmarknadens förfogande i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om krav på bidragstagare att delta i samhällsnyttiga insatser och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4096 av Annika Hirvonen m.fl. (MP):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om verktyg och kompetens i socialtjänsten och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4159 av Pia Steensland m.fl. (KD):

21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en god, tillgänglig och jämlik beroendevård som är tillgänglig i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4165 av Pia Steensland m.fl. (KD):

22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en fast myndighetskontakt och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om koordinatörer som stöd till anhöriga och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4167 av Acko Ankarberg Johansson m.fl. (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka socialsekreterarens kompetens och ansvar och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vanvård i statens regi och tillkännager detta för regeringen.

26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om barn som anhöriga och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kunskapshöjande insatser inom socialtjänsten och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om SSPF-samverkan och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nationellt kunskapscentrum för frågor om önskad sexualitet och prevention av sexuellt våld och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Socialstyrelsen bör ges i uppdrag att utarbeta regler för hur Bostad först ska vara den primära insatsen för hemlösa/bostadslösa personer med samtidig beroendesjukdom och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommunerna bör införa eller utvidga användandet av modellen Bostad först och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om sekretessreglerna i kommuner och regioner och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kartlägga felaktiga utbetalningar på kommunal och regional nivå och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4187 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett nationellt kunskapscentrum för frågor om önskad sexualitet och prevention av sexuellt våld bör inrättas och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4189 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om socialtjänsten och tillkännager detta för regeringen.
53. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om samarbetet mellan skola, socialtjänst, polis och fritid och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4193 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att pengar ur EU:s socialfond ska kunna ges direkt till ideella organisationer som

arbetar med romer i Rumänien och Bulgarien, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:4198 av Michael Anefur m.fl. (KD):

26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta bort rätten till kompletterande försörjningsstöd under tiden med etableringsersättning och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD):

34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kvinnojournalers viktiga arbete och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sekretessbrytande regler behöver utvidgas och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4222 av Larry Söder m.fl. (KD):

25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en nationell strategi mot hemlöshet och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Socialstyrelsen bör ges i uppdrag att utarbeta regler för hur Bostad först ska vara den primära insatsen för hemlösa/bostadslösa personer med samtidig beroendesjukdom, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

BILAGA 2**Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet**

Motion	Motionärer	Yrkanden
13. Motioner som bereds förenklat		
2021/22:183	Eric Westroth (SD)	
2021/22:309	Markus Wiechel m.fl. (SD)	1–5
2021/22:356	Yasmine Eriksson (SD)	1 och 2
2021/22:364	Thomas Morell och Mikael Strandman (båda SD)	
2021/22:489	Michael Anefur (KD)	
2021/22:588	Josefin Malmqvist (M)	3
2021/22:638	Ann-Christine From Utterstedt (SD)	
2021/22:745	Mikael Eskilandersson (SD)	
2021/22:927	Åsa Karlsson och Helén Pettersson (båda S)	
2021/22:1059	Eva Lindh m.fl. (S)	
2021/22:1258	Hillevi Larsson (S)	
2021/22:1320	Teres Lindberg (S)	
2021/22:1335	Diana Laitinen Carlsson m.fl. (S)	
2021/22:1540	Serkan Köse (S)	
2021/22:1727	Emma Hult (MP)	1, 2 och 4–8
2021/22:1751	Malin Larsson och Anna-Belle Strömberg (båda S)	
2021/22:1778	Elin Gustafsson m.fl. (S)	
2021/22:1861	Elisabeth Björnsdotter Rahm och Ann-Britt Åsebol (båda M)	
2021/22:2039	Johnny Skalin (SD)	
2021/22:2081	Kristina Axén Olin (M)	1 och 2
2021/22:2084	Noria Manouchi (M)	
2021/22:2133	Roland Utbult (KD)	
2021/22:2248	Maria Stockhaus m.fl. (M)	6
2021/22:2398	Alexandra Anstrell och Maria Stockhaus (båda M)	
2021/22:2540	Mikael Eskilandersson m.fl. (SD)	41 och 42
2021/22:2560	Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD)	1–3, 5, 9 och 10
2021/22:2561	Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD)	2–4

2021/22:2562	Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD)	21 och 27
2021/22:2591	Maj Karlsson m.fl. (V)	14, 19, 22–24, 31, 32 och 34
2021/22:2602	Nooshi Dadgostar m.fl. (V)	16 och 17
2021/22:2647	Josefin Malmqvist m.fl. (M)	3
2021/22:2835	Arin Karapet (M)	
2021/22:2849	Betty Malmberg (M)	1–3
2021/22:2978	Christian Carlsson (KD)	
2021/22:3226	Alireza Akhondi m.fl. (C)	3
2021/22:3243	Sofia Nilsson m.fl. (C)	29
2021/22:3300	Josefin Malmqvist (M)	1–5
2021/22:3301	Josefin Malmqvist (M)	1, 2 och 5
2021/22:3325	Mats Green m.fl. (M)	9 och 10
2021/22:3361	Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)	14
2021/22:3417	Emma Hult (MP)	12, 13, 16–20 och 22–24
2021/22:3424	Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)	2, 33, 34, 40, 47–52 och 54–57
2021/22:3462	Marléne Lund Kopparklint (M)	1 och 2
2021/22:3472	Marléne Lund Kopparklint (M)	1–3
2021/22:3481	Marléne Lund Kopparklint (M)	
2021/22:3501	Niels Paarup-Petersen och Alireza Akhondi ⁵ (båda C)	
2021/22:3511	Annie Lööf m.fl. (C)	4
2021/22:3512	Martina Johansson m.fl. (C)	2, 11, 13, 14, 17, 18, 30, 39 och 42
2021/22:3514	Johan Hedin m.fl. (C)	28
2021/22:3520	Martina Johansson m.fl. (C)	28, 43, 45, 48, 52, 55 och 56
2021/22:3656	Niels Paarup-Petersen (C)	12
2021/22:3666	Annie Lööf m.fl. (C)	69 och 88
2021/22:3731	Azadeh Rojhan Gustafsson (S)	
2021/22:3762	Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)	12
2021/22:3765	Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)	16
2021/22:3780	Johan Forssell m.fl. (M)	3

2021/22:3784	Johan Forssell m.fl. (M)	3, 13, 14 och 16
2021/22:3788	Karin Enström m.fl. (M)	9
2021/22:3803	Carina Ståhl Herrstedt m.fl. (SD)	46
2021/22:3804	Christina Tapper Östberg m.fl. (SD)	9 och 10
2021/22:3807	Christina Tapper Östberg m.fl. (SD)	2
2021/22:3810	Linda Lindberg m.fl. (SD)	2, 4–10, 19, 28, 37, 55, 56, 58 och 62–68
2021/22:3910	Martina Johansson m.fl. (C)	2 och 3
2021/22:3965	Johan Pehrson m.fl. (L)	26, 36 och 61
2021/22:3972	Juno Blom m.fl. (L)	5 och 35
2021/22:3973	Johan Pehrson m.fl. (L)	23–25, 31 och 34
2021/22:3977	Barbro Westerholm m.fl. (L)	3 och 23
2021/22:3978	Lina Nordquist m.fl. (L)	2
2021/22:3983	Lina Nordquist m.fl. (L)	19 och 24
2021/22:3985	Juno Blom m.fl. (L)	16
2021/22:3997	Jakob Olofsgård m.fl. (L)	2–5, 73 och 75–77
2021/22:4004	Barbro Westerholm m.fl. (L)	1
2021/22:4032	Ulf Kristersson m.fl. (M)	13, 25 och 27–29
2021/22:4033	Ulf Kristersson m.fl. (M)	12, 39 och 41
2021/22:4159	Pia Steensland m.fl. (KD)	21
2021/22:4167	Acko Ankarberg Johansson m.fl. (KD)	1, 26–28 och 34–36
2021/22:4187	Andreas Carlson m.fl. (KD)	21
2021/22:4189	Andreas Carlson m.fl. (KD)	51 och 53
2021/22:4193	Andreas Carlson m.fl. (KD)	2
2021/22:4210	Sofia Damm m.fl. (KD)	34 och 35
2021/22:4222	Larry Söder m.fl. (KD)	25 och 26